T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ PROGRAMI

VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE POZİSYON GEÇİŞLERİNE YÖNELİK TÜRK OKUL ŞARKILARINA DAYALI ÇALIŞMALARIN OLUŞTURULMASI

Yüksek Lisans Tezi

Burçin BUĞUR

Danışman

Doç. Dr. Murat GÖK

SAMSUN
2025

TEZ KABUL VE ONAYI

Burçin BUĞUR tarafından **Doç. Dr. Murat GÖK** danışmanlığında hazırlanan **"VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE POZİSYON GEÇİŞLERİNE YÖNELİK TÜRK OKUL ŞARKILARINA DAYALI ÇALIŞMALARIN OLUŞTURULMASI"** başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 6.5.2025 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarakYüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı Adı Soyadı **Üniversitesi** **Ana Bilim/Ana Sanat Dalı**	**Sonuç**
Başkan	Prof. Dr. Emin Erdem KAYA Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Bilgen ÖZCAN COŞKUNSOY Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı	☒ Kabul ☐Ret
Üye (Danışman)	Doç. Dr. Murat GÖK Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı	☒Kabul ☐Ret

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Faik Ahmet SESLİ
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığını taahhüt ve beyan ederim.

Etik Kurul Gerekli mi?

Evet☒ (Gerekli ise ekler kısmına ekleyiniz)

Hayır ☐

05/05/2025
Burçin BUĞUR

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı: VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE POZİSYON GEÇİŞLERİNE YÖNELİK TÜRK OKUL ŞARKILARINA DAYALI ÇALIŞMALARIN OLUŞTURULMASI

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 05.05.2025 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 21

Tek kaynak oranı : % 3 çıkmıştır.

05 /05/2025
Doç. Dr. Murat GÖK

ÖZET

VİYOLONSEL EĞİTİMİNDE POZİSYON GEÇİŞLERİNE YÖNELİK TÜRK OKUL ŞARKILARINA DAYALI ÇALIŞMALARIN OLUŞTURULMASI

Burçin BUĞUR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Eğitimi Programı
Yüksek Lisans, Mayıs/2025
Danışman: Doç. Dr. Murat GÖK

Bu araştırmada viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik Türk okul şarkılarına dayalı çalışmaların oluşturulması amaçlanmıştır. Araştırmanın ana problem cümlesi: 'Viyolonselde 1. ve 5. pozisyonlar arası geçişe yönelik Türk okul şarkılarına dayalı nasıl bir kaynak oluşturulabilir?' olarak belirlenmiştir. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemine dayalı olarak yürütülmüş ve araştırmada görüşme tekniği ile tasarım tabanlı araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'de okul şarkıları için bestelenmiş olan okul şarkıları, örneklemini ise bu okul şarkıları arasından viyolonsel çalgısında pozisyon geçişlerine uyarlanabilen amaçlı örneklem yöntemiyle seçilmiş ve bu amaca uygunluk gösteren okul şarkıları oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında; konuyla ilgili kitap, makale, tez, internet ve kütüphane ortamları incelenerek kaynak taraması yapılmış, seçilen okul şarkıları viyolonsel eğitimine uygun bir şekilde parmak numaraları ve pozisyon geçişleri gösterilecek şekilde düzenlenmiştir.

Viyolonselde pozisyon geçişlerine yönelik tasarlanan okul şarkıları materyalleri, amaca uygunluk durumunun değerlendirilebilmesi için alanında uzman 14 öğretim elemanına incelenmek üzere gönderilmiştir. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarına araştırmacı tarafından geliştirilen 'Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu' uygulanmıştır. Araştırmanın bulgular boyutunda okul şarkıları materyalleri ve bu materyallere ilişkin öğretim elemanı görüşleri sunulmuştur ve bu görüşler doğrultusunda elde edilen veriler araştırmanın sonuçlar kısmında paylaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Viyolonsel eğitimi, Türk Okul şarkıları, Çalgı eğitimi.

ABSTRACT

CREATION OF STUDIES BASED ON TURKISH SCHOOL SONGS FOR POSİTİON TRANSITIONS IN CELLO EDUCATION

Burçin BUĞUR
Ondokuz Mayıs University
Institute of Graduate Studies
Fine Arts Education Department
Music Education Programme
Master,May/2025
Supervisor:Assoc. Prof. Dr.Murat GÖK

This research aimed to create studies based on Turkish school songs for position transition in cello education. The main problem statement of the research was determined as: 'How can a resource be created based on Turkish school songs for the transition between positions 1 and 5 on the cello?'. This research was conducted based on qualitative research methods. Interview techniques and design-based research methods were used in the research. The research population consists of school songs composed for school music in Turkey, and the sample consists of school songs suitable for this purpose and taken using a purposeful sampling method that can be adapted to the position transitions of the cello instrument. In collecting data, sources were scanned by examining books, articles, theses, the Internet, and library environments on the subject, and the selected school songs were arranged to show finger numbers and position transitions in line with cello education.

School song materials designed for position transitions on the cello were sent to 14 instructors who are experts in their fields for review to evaluate their suitability for the purpose. The 'Semi-Structured Interview Form' developed by the researcher was applied to the faculty members who participated in the research. In the findings section of the research, school song materials and instructor opinions regarding these materials were presented, and the data obtained in line with these opinions were shared in the results section of the research.

Keywords: Cello Education, Turkish School Songs, Instrumental Education.

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Tez sürecim boyunca benimle bilgi ve tecrübelerini paylaşan, danışman hocam sayın Doç. Dr. Murat GÖK'e, viyolonsel sevgimi fark edip gelişimime büyük katkıları olan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası viyolonsel grubu üyesi kıymetli hocam sayın Zeynep Alnıaçık ULUTAŞ'a ve Cemal Reşit Rey Senfoni Orkestrası solo çellisti sayın Rahşan APAY hocama, İtalya'da viyolonsel becerilerimi geliştirmem için yol gösteren kıymetli hocalarım Giorgio GAROFALO ve Francesco FONTANA' ya, en başından beri bana olan desteklerini hissettirerek hayatımın her noktasında yanımda olan sevgili aileme teşekkürlerimi sunuyorum.

Burçin BUĞUR

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAYI ..... **i**
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI ..... **ii**
TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI ..... **ii**
ÖZET ..... **iii**
ABSTRACT ..... **iv**
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR ..... **v**
İÇİNDEKİLER ..... **vi**
SİMGELER VE KISALTMALAR ..... **viii**
ŞEKİLLER DİZİNİ ..... **ix**
TABLOLAR DİZİNİ ..... **xi**
1. GİRİŞ **1**
1.1. Problem Durumu 1
1.1.1. Problem Cümlesi 5
1.1.2. Alt Problemler 5
1.2. Araştırmanın Amacı 6
1.3. Araştırmanın Önemi 7
1.4. Sayıltılar 7
1.5. Sınırlılıklar 7
1.6. İlgili Yayın ve Araştırmalar 7
2. KURAMSAL ÇERÇEVE **16**
2.1. Çalgı Eğitimi 16
2.1.1. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Yöntemler 16
2.1.2. Suzuki Yöntemi 17
2.1.3. Kodaly Yöntemi 17
2.2. Viyolonsel Eğitimi 18
2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Viyolonsel Eğitimi 19
2.2.2. Viyolonselde Sol El Teknikleri 22
2.2.3. Viyolonselde Pozisyonlar 24
2.2.4. Viyolonsel Eğitiminde Sol El Çalışmaları İçin Kullanılan Metotlar 25
2.2.5. Varyasyonlu Çalma Tekniği 26
2.3. Eğitimde Bilinenden Bilinmeyene İlkesi 27
2.4. Müziksel İşitme Algı ve Bellek 28
3. YÖNTEM **34**
3.1. Araştırmanın Modeli 34
3.2. Verilerin toplanması 34
3.3. Çalışma Grubu 35
3.3.1. Araştırmada Kullanılan Uzman Görüşme Formu 37
4. BULGULAR **38**
4.1. Viyolonselde 1. ve 5. Pozisyonlar Arası Geçişlere Yönelik Okul Şarkılarına Dayalı Materyal Oluşturmaya İlişkin Bulgu ve Yorumlar 38
4.2. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar 56
4.3. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar 58
4.4. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar 61
4.5. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar 62
4.6. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular 63
4.7. Altıncı Alt Probleme Yönelik Bulgular 65
4.8. Yedinci Alt Probleme Yönelik Bulgular 67
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER **70**
5.1. Sonuç 70
5.1.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar 70
5.1.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar 71
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar 71

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar 71
5.1.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar 72
5.1.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Sonuçlar 72
5.1.7. Yedinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar 73
5.2. Tartışma 73
5.2.1. Pozisyon Geçişlerinde Kullanılan Etüt Kitapları 74
5.2.2. Öğrenci Zorlukları ve Entonasyon Sorunu 74
5.2.3. Etüt Kitaplarının Yeterliliği 74
5.2.4. Okul Şarkılarının Kullanımı 75
5.2.5. Seslendirme Becerilerine Etkileri 75
5.2.6. Bu araştırma için Geliştirilen Materyallerin Kullanılabilirliği 75
5.3. Öneriler 76
5.3.1. Araştırmaya Katılan Viyolonsel Öğretim Elemanlarının Önerileri 76
5.3.2. Araştırmacı Tarafından Sunulan Öneriler 77
KAYNAKLAR 79
EKLER 83
Ek 1: Viyolonsel Öğretim Elemanı Uzman Görüşme Formu 83
Ek 2: Kurul İzin Belgeleri 85
Ek 3: Ölçek Uygulama İzin Belgeleri 89
ÖZ GEÇMİŞ 96

SİMGELER VE KISALTMALAR

ABD : Anabilim Dalı

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı

YÖK : Yükseköğretim Kurulu

f : Frekans

Ö : Öğretim Elemanı

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Viyolonselde pozisyonlar 25
Şekil 4.1. Bak postacı geliyor (Tema) 38
Şekil 4.2. Bak postacı geliyor (Parmak açma) 39
Şekil 4.3. Bak postacı geliyor (2. pozisyon) 39
Şekil 4.4. Bak postacı geliyor (3. ve 4. pozisyon) 39
Şekil 4.5. Yalancı (Tema) 40
Şekil 4.6. Yalancı (pozisyon geçişi) 40
Şekil 4.7. Yalancı (Do majör) 41
Şekil 4.8. Yalancı (Re majör) 41
Şekil 4.9. Sabah (Tema) 42
Şekil 4.10. Sabah (Do majör) 42
Şekil 4.11. Sabah (Sol majör) 42
Şekil 4.12. Vücudumuz (tema) 43
Şekil 4.13. Vücudumuz (do majör) 43
Şekil 4.14 Vücudumuz (pozisyon geçişi) 44
Şekil 4.15. Ceviz adam (pozisyon geçişi) 44
Şekil 4.16. Ceviz adam (açık tel) 45
Şekil 4.17. Ceviz adam (pozisyon geçişi) 45
Şekil 4.18. Hayvanlar ne ister? (Tema) 46
Şekil 4.19. Hayvanlar ne ister (tek telde çalma) 46
Şekil 4.20. Hayvanlar ne ister (pozisyon geçişi) 47
Şekil 4.21. Ilgaz (tema) 47
Şekil 4.22. Ilgaz (tek telde çalma) 48
Şekil 4.23. Ilgaz (Sol minör) 48
Şekil 4.24. Kırmızı balık (tema) 49
Şekil 4.25. Kırmızı balık (Açık pozisyon) 49
Şekil 4.26. Kırmızı balık (kromatik) 50
Şekil 4.27. Kırmızı balık (2. Pozisyonda çalma) 51
Şekil 4.28. Kırmızı balık (La teli) 51
Şekil 4.29. Merdiven (tema) 52
Şekil 4.30. Merdiven (Pozisyon geçişi) 52
Şekil 4.31. Merdiven (Majör) 53
Şekil 4.32. Merdiven (Açık tel) 53
Şekil 4.33. Pazara gidelim (Açık pozisyon) 54
Şekil 4.34. Pazara gidelim (Kromatik) 54
Şekil 4.35. Küçük kurbağa (tema) 55

Şekil 4.36. Küçük kurbağa (Oktav) 55
Şekil 4.37. Küçük kurbağa (Pozisyon geçişi) 56

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 2.1. Enstrüman eğitiminde kullanılan yöntemler 17
Tablo 2.2. Viyolonselde sol el teknikleri 22
Tablo 3.1. Öğretim elemanlarının görev yaptıkları kurumlar 35
Tablo 3.2. Öğretim elemanlarının mesleki çalışma süreleri 35
Tablo 3.3. Viyolonselde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçiş çalışmalarında kullanılmak üzere düzenlenen okul şarkıları 36
Tablo 4.1. Viyolonsel eğitimcilerinin birinci ve beşinci pozisyonlar arası geçiş çalışmaları için kullandıkları metotlar 57
Tablo 4.2. Viyolonsel öğrencilerinin 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçişlerinde yaşadıkları teknik zorluklar 59
Tablo 4.3 Öğretim Elemanlarının viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik sık kullanılan kitapların yeterliliğine yönelik görüşleri 61
Tablo 4.4 Öğretim elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerle ilgili değerlendirmeleri 62
Tablo 4.5 Öğretim elemanlarının okul şarkılarının materyal olarak kullanılmasına ilişkin görüşleri 63
Tablo 4.6 Öğretim elemanlarının pozisyon geçişlerine yönelik materyallerin öğrencilerin seslendirme becerilerindeki etkilerine yönelik görüşleri 65
Tablo 4.7 Öğretim elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerin yaş ve seviye gruplarında kullanılabilirliğine yönelik görüşleri 67

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Müzik eğitimi, bireyin sanatsal, bilişsel ve motor becerilerini geliştiren çok yönlü bir süreçtir. Çalgı eğitimi bu sürecin önemli parçalarından birini oluşturmaktadır. Çalgı eğitiminde kullanılan yöntemlerdeki temel amaç öğrencinin çalgı üzerindeki becerilerini pratik yoldan geliştirmesini sağlamaktır. Çalgı eğitimcileri bu sebeple yeni materyaller geliştirerek öğrenme süreçlerini daha verimli hale getirmeye çalışmaktadırlar.

‘‘Çalgıda çalışmanın etkililiği uzun zamandır üzerinde tartışılan bir konu olmakla birlikte bugün gelinen noktada, birçok araştırmacı için çalgıda başarı için nasıl çalışılacağı yetenekten daha önemlidir’’ (Krampe vd., 1993, akt. Özmenteş, 2013: 440).

Müzik eğitiminde geliştirilen ve uygulanan yöntemler arasında bazı yöntemler ön plana çıkmaktadır. Özen, (2004), çalışmasında konuyla ilgili olarak;

> Müzik eğitiminin bir boyutu olan çalgı eğitimi sayesinde öğrencilerin müzik bilgileri arttırılmakta ve çalgı çalma yoluyla müzik yapmaları hedeflenmektedir. Bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için geliştirilmiş ve tüm dünyada geçerlilikleri kanıtlanmış olan öğretim yöntemleri vardır. Suziki. Orff, Kodaly. Carabo-Cone ve Dalcroze yöntemleri en sıklıkla kullanılan yöntemlerdir (Özen, 2004, s. 80)

ifadelerine yer vermiştir.

İnsanın doğumundan itibaren gerçekleştirdiği dinleme-ezberleme davranışını esas alan yöntemler enstrüman eğitimcileri tarafından tercih edilmektedir. Bu aşamada öğrencilerin teknik yeterliklerini arttırmanın yanı sıra çalışmayı daha kolay ve keyifli hale getirmeyi amaçlayan Suzuki yöntemi ön plana çıkmaktadır. Suzuki yönteminde çocukların erken yaşta sahip oldukları ezber, hafızaya alma ve çabuk kavrama becerisiyle hedeflenen kazanımlara ulaşılmaya çalışıldığı görülmektedir.

“Müzik öğretim yöntemlerinden biri olan Suzuki yöntemi, çocuklar üzerindeki gözlemini müzik alanına aktararak doğal bir öğrenme süreci hedeflemiştir” (Kumtepe vd., 2022: 69).

Küçük yaşta enstrüman eğitimine başlanan Suzuki yönteminde aile faktörü önemlidir. Çünkü bazı müzik eğitimcilerine göre bu süreç bebeğin konuşmayı öğrenme sürecindeyken annesi ile olan iletişimine benzemektedir.

“Bebeğin konuşmayı öğrenme sürecinin basamakları müzik eğitimine uyguladığında da izlenilen yol aynıdır. Anne öğretmendir. Anne, çocuğa seçilmiş bir dizi müziği sürekli dinletir. Çocuk müziği duyar, kulağı gelişir. Dinlediği müziği hafızasına alır ve hatırlar. Daha sonra aynı müziği duyduğunda tepki verir” (Brody, 2016: 82).

Bireyin aile içinde ve yakın çevresi ile etkileşimi yaşamını büyük ölçüde etkilemektedir. Müzik eğitiminde çevrenin öneminden bahseden farklı çalışmalar da bulunmaktadır.

“Çevrenin ilk çocukluktaki müziksel rehberliği önemlidir. Çünkü küçük yaşta müzik yeteneğini daha çabuk ve daha çok geliştirmek mümkündür” (Göğüş, 1999; akt. Göğüş, 2009: 92).

Eğitim sürecine dahil edilen aile faktörü sayesinde müzik, çocuğun günlük yaşamına entegre edilerek doğal öğrenme süreci desteklenmiş olur. Suzuki yönteminde kullanılan halk şarkılarını dinleme aktiviteleri ile, melodinin zihinde yer etmesi sağlanır. Seçilen halk şarkılarının bilinen ve kısa ezgilerden oluşması melodinin zihinde işlenmesine katkı sağlamaktadır. Suzuki yönteminde seçilen çocuk şarkılarının çoğunlukla Fransız, Alman, Amerikan halk ve çocuk şarkılarından oluştuğu görülmektedir. Özellik bakımından basit formlar kullanılarak bestelenmiş çocuk şarkıları birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de çalgı eğitiminin dallarından biri olan viyolonsel eğitiminde kullanılmaktadır.

Yaylı çalgılar ailesinin bir üyesi olan viyolonsel, geniş ses aralığı ve zengin tınısıyla çalgı eğitiminde özel bir yer tutmaktadır. Perdesiz bir enstrüman olan viyolonsel sağ ve sol elde farklı teknik beceriler gerektirmektedir. Viyolonsel eğitimi sürecinde karşılaşılan temel teknik zorluklardan biri, öğrencilerin enstrüman üzerindeki hâkimiyetlerini artırmalarını sağlayan pozisyon geçişleridir. Pozisyon geçişleri, enstrümanın tüm ses yelpazesini etkin bir şekilde kullanabilmek adına temel bir gereklilik olup, öğrencilerin bu tekniği doğru ve akıcı bir şekilde öğrenmeleri büyük önem taşımaktadır. Pozisyon değişimleri sırasında doğru teknik kullanılmadığında, öğrenciler entonasyon problemleriyle karşılaşmaktadır. Bu nedenle, viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerini öğretmek için etkili yöntemlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Geleneksel yöntemler arasında gam çalışmaları, teknik etütler ve klasik eserlerden yararlanma gibi yaklaşımlar yer almaktadır. Çalgı eğitim

sürecinde öğrencilerin çalıştıkları esere olumlu tutum geliştirmesi son derecede önemlidir. Ancak geleneksel etüt kitaplarında yer alan çalışmaların genel olarak teknik çalışma amacı taşıması ve öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamaktan zaman zaman uzak olması öğrencinin motivasyonunu olumsuz olarak etkileyebilmektedir. Bu bağlamda öğrencinin kendi yaşantısından izler taşıyan ve zihninde yer edinmiş ezgilerle yapılan çalışmalar öğrenme sürecini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Bilinen ezgilerle yapılan çalışmalarda bireylerin kendi performansını dinleyerek denetleyebilmesine ve ilgili kazanımların edinilmesinde fayda sağlanabilmektedir. Ayrıca öğrenme süreçlerinde bilinen ezgiler kullanmak öğrenmenin kalıcılığı açısından da büyük önem taşımaktadır. Kullanılan ezgilerin bireyin yaş grubu, ses aralığı ve öğrenme düzeyine uygun olması gerekmektedir.

> Yapılan çalışmalarla, şarkıların nota aralığının re-la olarak seçilmesinin, çocuğun yaşı dolayısıyla, ses gelişimine uygun olduğu belirtmiştir. Si sesini de kapsayabilen bu aralığa diğer ince ya da kalın sesleri dahil etmek uygun olmayacaktır. Sesler arasında çok fazla atlama olmaması, sadece ikili, üçlü, dörtlü veya beşli aralıkların tercih edilmesi, çocukların şarkılara eşlik edebilmeleri bakımından önem taşımaktadır (Büyükbayram ve Tansever, 2020: 235).

Kullanılan metotlarda yer alan kazanımlar ekseninde öğrencilerin yeterliliklerinin arttırılması amaçlanmaktadır. İçerikte bulunan diziler, etütler, pozisyon çalışmaları öğrencinin perdesiz tuşede sesleri bularak ritmik bütünlük içerisinde entonasyon becerisini kazanmasını hedeflese de bu çalışmalar çoğunlukla mekaniktir. Bu durum öğrencilerin çalgıya karşı olumlu tutum geliştirmesini ve çaldıkları melodinin ezberlenmesini zorlaştırabilmektedir.

"Türkiye'de müzik eğitimi anabilim dallarında en çok kullanılan başlangıç metotlarının Friedrich Dotzauer, Sebastian Lee ve Joseph Werner olduğu tespit edilmiş olup, metotların öğretim yöntem ve teknikleri bakımından benzer ve farklı yönlerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır" (Felek ve Demirci, 2013: 83).

Suzuki yönteminde olduğu gibi öğrencinin zihninde yer etmiş ezgilerin kullanılması ise öğrenme süreçlerine olumlu katkı sağlamaktadır. Çalma sürecinin işitsel temelli olarak yapılmasında işitselliği ön plana alarak ezberlenen ve bellekte var olan melodileri enstrümana uyarlamak müzikalite açısından da önemlidir. Müzikalitenin etrafında şekillenen nüans, entonasyon, ifade, hız kavramları kulaktan çalma esnasında aktif dinleme yapılarak kontrol edilebilecektir. Öğrenci belleğindeki melodiyi sol eldeki teknik kazanımları hedef alarak çalacak ve yanlış olması halinde

melodinin de yanlış çalınması söz konusu olacağından yanlışını kolayca fark edebilecek ve düzeltme çalışmaları yapabilecektir. Enstrümanda ses perdelerinin yerini ve temel teknikleri öğrendikten sonra basit melodilerle yapılan egzersiz çalışmaları yapı itibarıyla kolay ve sık tekrarlanabilir olacağından pekiştirme sürecini destekleyecektir. Melodik temelli sol el çalışmaları yapmak için gerekli olan şeylerden biri öğrencinin çalarken aynı zamanda kendini dinlemesidir. Önceden zihinde yerleşmiş olan eserleri kontrol etmek gerekli olacağından, bu tür çalışmalar için kullanılabilecek en uygun materyaller bulunmalı ve kullanılmalıdır. Bu aşamada akılda kalıcılık esas alındığından ülkemizde ve kültürümüzde yer edinmiş okul şarkıları işitsel temelli çalgı eğitiminde gereken materyal özelliklerine sahip olması bakımından incelenmiştir. Bestelenme teknikleri itibariyle akılda kalıcı ve kısa motiflerden oluşan okul şarkıları belleğe kolayca yerleşerek uzun süre kalabilmektedir.

Suzuki eğitiminde kullanılan şarkılar müzik eğitiminin birçok alanında olduğu gibi viyolonsel eğitiminde de yer almaktadır. Suzuki viyolonsel metodunun içerisinde yer alan şarkıların yabancı kaynaklı olması öğrencinin kültürel olarak şarkılara yabancı kalmasına neden olabilmektedir. Bu bağlamda Türkiye'de okul müzik kültüründe yer edinmiş olan Türk okul şarkıları önemli bir potansiyele sahiptir. Türk okul şarkıları özellik bakımından akılda kalıcıdır. Kısa motiflerden olan bu ezgiler ezberlenmeye uygundur ve sık tekrarlar içerebilmektedir. Kolaylıkla müzikal bellekte yer edinen bu ezgiler işitsel temelli çalgı eğitim sürecine uygunluk göstermektedir. Çalgı eğitiminde bilinenden bilinmeyene ve yakından uzağa ilkeleri dikkate alındığında, okul müzik kültüründe yer edinmiş olan okul şarkılarının kullanılması çalgı eğitim sürecinde bireyin gelişimine önemli katkılar sunacaktır. Suzuki metodunda öğrencilerin farklı ülkelerin çocuk şarkılarından derlenerek oluşturulmuş bu çalışmaların enstrüman eğitimindeki olumlu etkileri Türk okul şarkılarından viyolonsel eğitimine uygun olarak oluşturulmuş kaynakların geliştirilme fikrine öncülük etmiştir. Bu sebeple Türk okul şarkılarından derlenerek geliştirilecek olan viyolonsel eğitim materyalleri eğitimde yakından uzağa ve bilinenden bilinmeyene ilkesi ile de örtüşecektir.

> Birey yeni bir şeyi önceden öğrendikleriyle bağlantı kurarak daha iyi öğrenir. Bu nedenle öğrenime öncelikle öğrencilerin bildiklerinden başlanmalı, daha sonra bilinmeyenlere geçilmelidir. Öğretmen yeni bir konuya başlarken daha önce bu konuda öğrencilerinin ve bildiklerinin ele alınması konunun öğrenilmesini kolaylaştırır (Köksal ve Atalay, 2016: 7)

Bu bağlamda öğrenim sürecinde öğrencinin hazırbulunuşluk seviyesine uygun, kültüründe yer edinmiş ezgilerle hazırlanmış materyallerin kullanılması öğrenimi kolaylaştırmaktadır.

Türkiye'de viyolonsel eğitimi üzerine geliştirilen kaynak ve materyallerin sınırlı olması bu alanda yapılacak çalışmaların önemini ortaya koymaktadır. Tüm bu perspektifler bakımından viyolonselde pozisyon geçişine yönelik Türk okul şarkılarının kullanılması, sol elde pozisyon geçişleri esnasında yaşanan zorlukların çözümlenmesi açısından başvurulabilecek bir yöntemdir. Bu çalışmada ülkemizde viyolonsel eğitimi üzerine yapılan çalışmaların ve kaynakların azlığı sebebiyle bu tür çalışmaların gelecekte viyolonsel eğitimi üzerine yapılacak araştırmalara kaynaklık etmesi ve Türk viyolonsel literatüründe yer alan çalışmaların gelişerek öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik çözümlerde alternatif bir yol olarak kullanılması amaçlanmıştır. Bu noktada, Türk okul şarkıları gibi kültürel olarak aşina olunan müzikal materyallerin viyolonsel eğitiminde kullanımı hem teknik gelişimi destekleyici hem de motivasyonu artırıcı bir unsur olarak değerlendirilebilir. Bu çalışma viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerini öğretmek amacıyla Türk okul şarkılarının pedagojik bir araç olarak nasıl kullanılabileceğini araştırmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda, öğrencilerin pozisyon geçişlerini daha rahat öğrenmelerini sağlamak için araştırmacı tarafından geliştirilmiş materyaller sunulmuştur. Böylelikle, viyolonsel eğitimi sürecinde öğrencilere yakından-uzağa ve bilinenden-bilinmeyene ilkeleri çerçevesinde teknik becerilerini geliştirebilecekleri bir öğrenme ortamı sağlanması amaçlanmaktadır.

1.1.1. Problem Cümlesi

Araştırmanın ana problem cümlesi **"**Viyolonsel eğitiminde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçişlerine yönelik Türk okul şarkılarına dayalı ne tür çalışmalar oluşturulabilir?" olarak belirlenmiştir.

1.1.2. Alt Problemler

1. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanlarının viyolonselde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonlar arası geçiş çalışmaları için kullandıkları metotlar hangileridir?

2. Viyolonsel öğrencileri 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçişlerinde ne tür zorluklar yaşamaktadırlar?

3. Viyolonsel eğitiminde sık kullanılan etüt kitaplarının pozisyon geçişine yönelik teknik çalışmalarda yeterliliğine yönelik öğretim elemanı görüşleri nelerdir?

4. Öğretim elemanlarının 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonların birbirleri arasında geçişine yönelik bu araştırma için geliştirilen materyallerle ilgili değerlendirmeleri nelerdir?

5. Öğretim elemanlarının okul şarkılarının viyolonselde pozisyon geçişine yönelik bir materyal olarak kullanılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?

6. Öğretim elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerin öğrencilerin viyolonselde seslendirme becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz etkilerine yönelik görüşleri nelerdir?

7. Öğretim elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerin amatör ve profesyonel; çocuk ve yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, viyolonsel eğitimi sürecinde öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimlerini bütüncül bir yaklaşımla desteklemek üzere, Türk okul şarkılarından yola çıkılarak 1. ve 5. pozisyonlar arasındaki geçişlere odaklanan özgün çalışmaların oluşturulmasıdır. Viyolonsel öğretiminde pozisyon geçişleri, öğrencilerin çalgıya fiziksel uyumu, ses kalitesi ve müzikal anlatım becerileri açısından temel bir basamak oluşturmaktadır. Ancak bu teknik sürecin geleneksel egzersizlerle desteklenmesi zaman zaman öğrenciler için sıkıcı, tekrara dayalı ve bağlamdan kopuk bir öğrenme deneyimine dönüşebilmektedir. Bu çalışmada, öğrencilerin öğrenme motivasyonunu artırmak, teknik becerileri müzikal bir bağlam içinde geliştirmek ve yerli repertuara dayalı pedagojik materyaller üretmek amacıyla Türk okul şarkılarının viyolonsel eğitimine uygun biçimde yeniden düzenlenmesi hedeflenmiştir. Bu şarkıların tanıdık melodik yapıları, öğrencilerin hem kulak gelişimine katkı sağlamakta hem de çalma sürecine duygusal bir bağlılık kurmalarına olanak tanımaktadır. Söz konusu çalışmalar, yalnızca pozisyon geçişlerine yönelik teknik becerileri değil, aynı zamanda öğrencilerin yorumlama, müzikal ifade ve çalgısal kontrol düzeylerini de geliştirmeyi amaçlamaktadır. Böylece, kültürel öğelerle zenginleştirilmiş, eğitsel değeri yüksek ve uygulanabilirliği olan özgün

materyaller aracılığıyla, viyolonsel eğitiminin hem içerik hem de yöntem açısından çeşitlenmesi ve alana katkı sağlaması hedeflenmektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Viyolonsel eğitiminde 'bilinenden bilinmeye' ve 'yakından uzağa' ilkesi doğrultusunda okul şarkılarına dayalı olarak oluşturulacak çalışmalar hem viyolonsel eğitim süreçlerine hem de alanyazına katkı sağlaması; ayrıca ileride yapılacak benzer çalışmalara örnek teşkil etmesi bakımından önemli görülmektedir. Literatüre bakıldığında Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, Konservatuvar veya Güzel Sanatlar Fakültesi müzik bölümlerinde yaylı çalgı eğitiminde kullanılan yerel kaynakların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Okul şarkılarının melodilerinin eğitim materyali olarak kullanıldığı bir yaklaşım ise Türk çalgı eğitimi kaynaklarında neredeyse hiç yer almamaktadır. Bu nedenlerle yapılan bu çalışma, viyolonselde pozisyon çalışmalarına yönelik Türk okul şarkılarının kullanımı bakımından önem arz etmektedir.

1.4. Sayıltılar

Bu araştırma;

1. Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formundaki soruların, araştırmanın amacına ve alt problemlerine uygun ve yeterli olduğu,
2. Görüşleri alınan alanında uzman akademisyenlerin soruları dürüst ve içtenlikle yanıtladıkları sayıltılarına dayanmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Geliştirilen çalışma stratejileri viyolonsel çalgısı üzerinde sol elde birinci ve beşinci pozisyonlar arası ile sınırlandırılmıştır.
2. Seçilen şarkılar, MEB Müzik Eğitimi kitaplarında, MEB Müzik Eğitimi ile ilgili yardımcı kaynaklarda yer alan okul şarkıları dağarı ile sınırlandırılmıştır.

1.6. İlgili Yayın ve Araştırmalar

Viyolonsel eğitiminde Türk okul şarkılarının kullanılmasına yönelik araştırma çalışmaları incelenmiş bu alanda yapılmış spesifik bir çalışma bulunmadığından

literatür taraması viyolonsel eğitiminde kullanılan yöntemler, okul şarkılarının eğitsel değeri ve viyolonsel eğitiminde pedagojik yaklaşımlar olarak yapılmış olup ilgili araştırmalar kronolojik olarak sıralanmıştır. Söz konusu araştırmalar içerisinde viyolonsel eğitimi ve okul şarkıları konularını ele alan 10 yüksek lisans tezi, 8 makale ve 1 doktora tez çalışması 1 kitap incelenmiştir.

Mantel, (1975), "Cello Technique: Principles and Forms of Movement." isimli kitabında, sol el pozisyon geçişlerinde kas ve tendon yapısının nasıl doğru kullanılacağını ele almıştır. Mantel, pozisyon değişimlerinde doğru el ve kol pozisyonlarının önemine dikkat çekmiştir.

Saraç (1992), ‘‘Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Viyolonsel Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Tekniklerin Öğrenciye Yansıması’’ konulu yüksek lisans tezinde konuyla ilgili öğrenci ve öğretici görüşlerine başvurmuştur. Çalışmada durumun saptanması amacıyla betimsel yönteme başvurulduğu görülmektedir. Araştırma sonucunda viyolonsel eğitiminde halihazırda uygulanmakta olan yöntem ve tekniklerin öğrenciye ‘‘büyük ölçüde’’ olumlu olarak yansıdığı belirlenmiştir. Bu araştırma sonucunda öğretmenin ders için belirleyeceği yöntem ve tekniklerin önemi ortaya çıkmaktadır.

Şişman (2010), araştırmasında müzik eğitimi ana bilim dalında ve konservatuvarlarda lisans düzeyinde sol el için yaygın olarak kullanılan metotların karşılaştırmalı olarak analizleri üzerine çalışmıştır. Araştırmada belirlenen sol el teknikleri; çift ses, ajilite (çabuk çalma), geniş pozisyon, arpej, pus pozisyonu, dizi çalışmaları, süslemeler, geçişleri, parmak kalıbı, oktav çalma, armonikler, vibrato olarak belirtilmiştir. Araştırmada sol el teknikleri için teknik çalışmalara yer verilen metotlardan J. F. Dotzauer 113 Etüt 1.Kitap (1-34), S. Lee Op.31 40 Melodik Etüt ve J. F. Dotzauer 113 Etüt 4. Kitap (86-113) kaynakları ele alınmıştır. Araştırma sonucunda tekniklerin daha verimli çalışılmasına yönelik önerilere yer verilmiştir.

Kaya ve Çilden (2010), “Türkiye’deki Üniversitelerin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Anabilim Dallarındaki Viyolonsel Eğitiminde Türk Müziği Ürünlerinin Kullanım Durumlarının incelenmesi” alanında yaptıkları araştırmada, öğrencilerin Türk müziğine ilişkin bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı, öğrencilere Türk müziği eserlerinin yeterince aktarılmadığı, Türk müziği eserlerinin icrasında kullanılan transpoze çalma hakkında bilgilerinin yeterli olmadığı bulgusuna ulaşmışlardır.

Önder (2012), araştırmasında zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliği ve viyolonsel eğitimine uyarlanabilirliğini incelemiştir. 14 adet zeybek eseri kullanılarak Güzel Sanatlar bölümlerinden 10, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi bölümlerinde görev yapmakta olan 16 uzman akademisyene anket yapılmıştır. Sonuç kısmında viyolonsel eğitimcilerinin (%62,5) viyolonsel eğitiminde zeybek müziklerinden hiç yararlanmadıkları, diğer (%62,5) oranında viyolonsel eğitimcisinin ise "viyolonsel eğitiminde zeybek müziklerinden yararlanılmalıdır" görüşüne katıldıkları ve "zeybek müziklerinin viyolonselin ses rengine ve viyolonsel ile seslendirmeye uygun olduğu" (%62,6) görüşüne katıldıkları belirtilmiştir.

Felek ve Demirci (2012), araştırmalarında en çok kullanılan viyolonsel başlangıç metotlarının karşılıklı analizlerini yapmışlardır. Araştırmanın amacı metotlar arasındaki ilişkinin, benzerlik ve farlılıkların belirlenmesi olarak belirtilmiştir. Araştırmada 10 üniversitenin eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde görev yapan akademisyenlerle anket çalışması yapılarak veri toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda Türkiye'de viyolonsel eğitiminde başlangıç metodu olarak en çok kullanılan metotların Friedrich Dotzauer, Sebastian Lee ve Joseph Werner metotları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Carpinteyro-Lara (2014), The application of the kinesthetic sense: An introduction of body awareness in cello pedagogy and performance. University of Cincinnati isimli çalışmasında sol el pozisyon geçişlerinin anatomisini incelemiş ve pozisyon geçişlerinde öğrencilere öğretilebilecek ergonomik teknikler üzerinde durmuştur.

Aykar (2014), yüksek lisans tezinde Suzuki yönteminin ana prensiplerinden yola çıkarak maruz bırakma ve dinleme aşamalarıyla ilgili 6 özengen öğrenci ile çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubuyla yürütülen deneysel süreç 16 haftayı kapsamış ve seçilen halk ezgilerinin Suzuki yönteminin tüm gereklilikleri çerçevesinde uygulanmasını sağlamak için sürece aileler de dahil edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin eserleri uygulama düzeylerinin çok iyi olduğu ve sürecin öğrenci başarısına anlamlı düzeyde katkı sağladığı belirtilmiştir.

Özdemir (2018), yüksek lisans tezinde farklı düzeylerdeki viyolonsel öğrencilerinin teknik problemlerini incelemiştir. Araştırmanın amacı öğrencilerin teknik konularda yaşadıkları problemleri saptamak ve sonuçlar doğrultusunda

önerilerde bulunmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Akdeniz Üniversitesi Devlet Konservatuvarında farklı düzeylerinde (ilkokul, ortaokul, lise, lisans ve yüksek lisans) eğitim alan öğrenciler oluşturmuştur. Verilerin toplanması için sağ el sol el ve duruş oturuş tekniklerini içeren gözlem formu kullanılmıştır. Alanında uzman üç viyolonsel eğitimcisinin uzman görüşüyle toplanan veriler sonucunda öğrencilerin en fazla problem yaşadıkları tekniklerin sağ elde; staccato, spiccato, marcato, sol el tekniklerinden entonasyon ve pus pozisyonlarını çalma, duruş, tutuş ve oturuş davranışlarından da en çok sağ kol ve bilek koordinasyonunu doğru yapabilme konusunda problem yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Araştırmanın öneriler kısmında öğrenciye kazandırılmak istenen teknik doğrultusunda etüt ve egzersiz seçiminin önemi vurgulanmıştır. Sonuçlara göre en çok problem yaşanan tekniklerden olan entonasyon tekniğinde ise işitme çalışmalarının yapılması ve eşlikli çalışılması önerilmiştir.

Akbel (2018), çalışmasında viyolonsel eğitiminde Türk müziğinin öğretilme durumlarını ortaya çıkarmayı ve buna ilişkin öğretim elemanlarının yorumlarını almayı amaçlamıştır. Araştırma nitel bir araştırmadır. Veri toplama aracı olarak Viyolonsel Öğretimi Uzman Görüş Formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda viyolonselde Türk Müziği eğitiminin öğretmenin ilgisi varsa ya da gerekli görürse verildiği, tampere sisteme dönüştürülmüş haldeki uyarlama ya da düzenlemelere yer verildiği, öğrencilerin Türk Müziği icrasında en çok usul yapılarında zorlandıkları ortaya çıkmıştır.

Gök ve Uğraş Bilir (2019), makalelerinde Güzel Sanatlar Liselerinde viyolonsel öğretim programında kullanılan kitapların Türk Müziği kazanımları açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma verilerini toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda viyolonsel kitabındaki Türk Müziğine ait eser ve etütlerin arttırılması gerektiği, öğrencilerin en çok koma sesler basmakta ve transpoze etmekte ve çalmakta zorlandıkları ortaya çıkmıştır.

Öner (2019), araştırmasında viyolonsel eğitiminde başlangıç aşamasında kullanılan metotların içerdikleri konulara göre gruplandırılarak öğrencilerin yaşadıkları teknik problemleri aşmaları amaçlanmıştır. Sebastian Lee, Dotzauer, Marderovski tarafından yazılan metotlar teknik açıdan ele alınmıştır. Araştırma sonucunda, viyolonsel eğitimine yaklaşımın herhangi bir metodu baz alarak bir

çalışma yürütmek değil, çalışmaların hangi teknik zorluğu aşmayı hedeflediğini anlamaya çalışmak vurgulanmıştır.

Koğa Demirbacak (2019), yüksek lisans tezinde araştırma için hazırlanan tekerleme ve çocuk şarkılarından oluşan repertuvarın viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliğinin uzman görüşü aracılığıyla sınanmasını amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu alanında uzman ve 26 üniversitede bulunan 20 çello eğitimcisi oluşturmaktadır. Eğitimcilerin görüşlerinin değerlendirilmesi uzman görüşü ile yapılmıştır. 20 tekerleme ve 52 şarkı arasından 5 tekerleme ve 10 şarkının tespit edildiği belirtilmiştir. Araştırmanın sonucunda belirlenen Türk çocuk şarkılarının ve tekerlemelerin başlangıç viyolonsel eğitiminde kullanılmasının uygun ve faydalı olacağı bulgusuna ulaşılmıştır. Koğa Demirbacak çalışmasında, viyolonselde 1. pozisyonu esas alarak başlangıç düzeyi şarkı ve tekerlemeler üzerinde çalışmalar yapmıştır.

Gün ve Köse (2019), makalelerinde "Keman Eğitiminde Ezber Yöntemine Dayalı Öğretim Programının Öğrenci Performansına Etkisi" konusunu ele almışlardır. Araştırmanın amacı geleneksel keman öğretim yöntemiyle ezber yöntemini karşılaştırmak olarak belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 eğitim yılında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 2, 3. ve 4. sınıflardan toplam 8 öğrenci oluşturmuş, deney kontrol grubu olması için dörderli iki grup şeklinde çalışılmıştır. Deney gruplarından biriyle geleneksel yöntemlerde keman eğitimi çalışılırken diğer grupla ezber yöntemi çalışılmıştır. Çalışma sonucunda ezber yöntemiyle eğitim alan öğrencilerin performanslarının geleneksel yöntemden daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak yine araştırma sonucuna göre ritim kalıplarını doğru çalabilme, eseri ritmik yapısına uygun çalabilme, eserdeki pasajları doğru artiküle edebilme davranışlarında ise ezber yönteminin geleneksel yöntemden daha etkili olmadığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir.

Çınar (2019), yüksek lisans tezinde entonasyon problemlerini azaltmaya yönelik önerilerde bulunmayı ve konunun önemini vurgulamayı amaçlamıştır. Araştırmada çalışma grubunu Bolu Güzel Sanatlar Lisesinde görev yapan viyolonsel üç viyolonsel eğitimcisi ve on yedi adet viyolonsel öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin performans değerlendirmeleri üç hafta ve haftada iki defa olacak şekilde toplam altı defa yapılmıştır. Öğretmenlere öğrencilerin performanslarını

değerlendirmeleri için performans değerlendirme formu verilmiş ve öğrencilerin Güzel Sanatlar Lisesi ders kitabından seçilen eserlerdeki entonasyon problemlerini değerlendirmeleri istenmiştir. Araştırma bulgularında yer verilen bir maddede öğretmenlerin I, II, III ve IV. kalıcı ve geçişli pozisyonlarda elin doğru konumlandırılmasının entonasyona olan etkisi ile ilgili vurguların öğrencilerce tam olarak kavranmadığı ve bu vurgunun performanslara yansımadığı görülmüştür. Araştırma sonucuna göre sol elin konumunun ilgili pozisyonlarda kalıcı ve geçici olarak çalındığı eserlerde bu konuya daha çok vurgu yapılması önerisinde bulunulmaktadır. Araştırma bulguları ışığında ilgili konularla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Kılıç (2020) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, Türk Müziği konservatuvarlarında lisans düzeyinde yürütülen viyolonsel eğitimi ile bu eğitimi veren öğretim elemanlarının görüşleri değerlendirilmiştir. Betimsel nitelikteki çalışmada, sınavlarda kullanılan eserlerin teknik analizleri yapılmış ve bu eserlerin öğrenci düzeyine uygunluğu incelenmiştir. Araştırma bulguları, eğitimde ortak ve sistemli bir repertuvarın bulunmadığını, Batı Müziği temelli yöntemlerin ağırlık kazandığını ve Türk Müziği'ne özgü icra tekniklerinin yeterince yer bulmadığını ortaya koymuştur. Çalışma, Türk Müziği bağlamına uygun, yapılandırılmış bir viyolonsel eğitimi programına duyulan gereksinimi vurgulamaktadır.

Kayaarslan ve Kumtepe (2020), araştırmalarında Türkiye'de halk ezgilerinin viyolonsele aktarılması alanında yapılan tezleri incelemişlerdir. Araştırma yöntemi olarak tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgular kısmında Türkiye'de halk ezgilerinin viyolonsele aktarılmasına ilişkin yapılan çalışmaların üçünün doktora, ikisinin ise yüksek lisans programlarında yapıldığı ifade edilmiştir Araştırmaya konu olan tezlerde toplamda 37 esere yer verilmiş, bu eserlerin birçoğunda Türk müziği koma sisteminden tampere sisteme uygun çalım kolaylığı sağlamak amacıyla sadeleştirme yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kale (2021) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, çeşitli üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yürütülen viyolonsel eğitiminin mevcut durumu, öğretim elemanları ve öğrencilerin görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Çalışma, Balıkesir Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Bursa Uludağ Üniversitesi ile sınırlı tutulmuştur. Araştırma bulgularına göre, öğrenciler başlangıç düzeyinde öğretilen teknik

becerilerin daha uzun bir zamana yayılmasını talep etmekte; seviyelerine uygun, motive edici eserlerle işlenen derslerin öğrenme sürecine katkı sağladığını ifade etmektedirler. Ayrıca, ders saatlerinin artırılması ve öğretim elemanlarının sürekliliğinin sağlanması gerektiği vurgulanmıştır. Öğretim elemanları ise öğrencilerin sahip oldukları potansiyelin çoğu zaman fark edilmeden mezun olduklarını, viyolonselin yalnızca bir meslek aracı değil, aynı zamanda kültürel bir değer olarak ele alınması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca, mezuniyet sonrası istihdam olanaklarında eşitliğin sağlanması gerektiğine dikkat çekmişlerdir. Bu çalışma, viyolonsel eğitiminin yapısal ve pedagojik yönlerine dair önemli veriler sunmakta ve mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik çeşitli öneriler getirmektedir.

Sığırtmaç (2022), araştırmasında viyolonselin tarihi, Türk makam müziği eğitimi ve viyolonselde basit makam eğitiminde kullanılabilecek etütlere birinci yer vermiştir. Araştırmada ayrıca basit makam egzersizleri ve viyolonsel başlangıç seviyesinde kullanılabilecek etütler yer almaktadır. Etütler Türk müziğinde sol anahtarı kullanıldığından sol anahtarında düzenlenmiştir. Etütlerin Türk müziği Viyolonsel eğitimi verilebilen Güzel Sanatlar Liseleri ve lisans düzeyinde viyolonsel eğitimi veren kurumlarda kullanılabileceği düşünülmektedir.

Büyükköse ve Albuz'un (2022), makalesinde çalgı eğitimi, eşlikli çalgı eğitimi ve performans, halk türküleri anahtar kelimeleriyle yapılan tarama sonucunda bulunan on üç araştırmanın içerik yöntem ve tür olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma türlerinin yedi tanesi makale, dört tanesi lisans üstü tez, bir tanesinin kitap bölümü olduğu ifade edilmiştir.

Aktaş (2022), yüksek lisans tezinde Viyolonsel Çalgısının Lisans Eğitimi Süreci ile Mesleki Hayat İçerisinde Edinilen Bilgi ve Tecrübelerin Karşılaştırılması konusunu ele almıştır. Araştırmanın amacı üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarının ve viyolonsel sanatçılarının almış oldukları eğitimin mesleki ihtiyaçlarını hangi düzeyde karşıladığını saptamak olarak belirtilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 10 adet üniversite viyolonsel eğitimcisi akademisyen ve 10 adet viyolonsel sahne sanatçısı oluşturmuştur. Araştırmada verilerin toplanması için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda viyolonsele daha erken yaşta başlanması gerektiği, viyolonsel bireysel çalgı ders saatlerinin arttırılması gerektiği, sahne etkinliklerinin arttırılması gerektiği, çalgı eğitiminde doğru davranışlar kazandırılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Basit (2023) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, mesleki ve amatör düzeyde viyolonsel eğitimi alan toplam 110 öğrenciye viyolonsel eğitiminde en çok zorlandıkları teknik konular sorulmuş ve bu doğrultuda veriler toplanmıştır. Elde edilen bulgular ışığında, öğrencilerin sıkça zorlandıkları teknik konuların çözümüne yönelik, popüler müzik temelli çeşitli öğretim materyalleri geliştirilmiştir. Bu materyallerin etkililiğini değerlendirmek amacıyla 21 viyolonsel eğitimcisinin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırma bulguları, geliştirilen materyallerin özellikle eşlikli olarak düzenlenmesinin öğrencilerin ritmik ve armonik farkındalıklarını artırdığını ve teknik kazanımları pekiştirdiğini ortaya koymuştur. Eğitimciler, materyallerin öğrencilerin yaş ve teknik düzeylerine uygun olarak hazırlanmasının, öğrenme sürecine olan ilgiyi artırdığını belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrencilerin görüşlerinin dikkate alınarak materyallerin şekillendirilmesinin, öğrenci merkezli bir yaklaşımı desteklediği ve öğrenmeye yönelik iç motivasyonu güçlendirdiği ifade edilmiştir. Çalışma, popüler müzikten uyarlanan, eşlikli ve esnek yapıda hazırlanmış materyallerin, özellikle teknik güçlüklerin aşılmasında ve öğrenci motivasyonunun artırılmasında etkili bir araç olabileceğini göstermektedir. Bu yönüyle araştırma, viyolonsel eğitiminde güncel, ilgi çekici ve öğrenci odaklı materyallerin kullanımının önemine dikkat çekmektedir.

Umuzdaş (2024), lise ve lisans düzeyindeki viyolonsel öğrencilerinin çalgı çalmada karşılaştıkları teknik problemleri incelemiştir. Araştırmada Türkiye'de bulunan 54 Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde öğrenim gören viyolonsel öğrencileri ve 23 Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören 500 viyolonsel öğrencisi evreni, kuruluşlardan rastgele atanan sekizer okulun viyolonsel öğrencileri ise örneklemi oluşturmaktadır. Çalışmada, viyolonsel eğitiminde entonasyon becerilerinin geliştirilmesine ağırlık verildiği ve sağ ile sol elde kullanılan tekniklerin detaylı olarak analiz edildiği belirtilmiştir. Bulgular, öğrencilerin çalışmalarını bütünsel olarak tekrar etmek yerine, zorlandıkları teknik noktalara odaklanarak yapmalarının verimliliği artırdığını göstermiştir. Ayrıca, ajilite, çift ses, pozisyon değiştirme, armonikler, entonasyon, staccato ve detache tekniklerinin en çok zorlanılan alanlar olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma, viyolonsel eğitiminde teknik gelişimin hedeflenmesi ve etkili çalışma yöntemlerinin belirlenmesi açısından önemli katkılar sunmaktadır.

Coşkun (2024), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde hazırladığı doktora tezinde, viyolonsel eğitiminde okul şarkılarına dayalı pus tekniği öğretiminin entonasyon becerileri üzerindeki etkilerini incelemiştir. Araştırmada, pus tekniğinin sistematik olarak uygulanmasının öğrencilerin entonasyon doğruluğunu anlamlı ölçüde artırdığı belirlenmiştir. Bulgular, pus tekniği ile yapılan çalışmaların, özellikle öğrencilerin tonlama hassasiyetini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, teknik öğretim sürecinde okul şarkılarının kullanılması, öğrencilerin motivasyonunu artırmış ve öğrenme sürecine olumlu katkı sağlamıştır. Bu sonuçlar, viyolonsel eğitiminde teknik ve müzikal becerilerin bütünleşik olarak geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır ve eğitim programlarında repertuar seçiminin stratejik bir şekilde yapılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Çalgı Eğitimi

İlk çağlardan itibaren kemiklerden yapılan üflemeli çalgılar hayvan derilerinden gerilerek yapılan davullardan günümüze kadar evrimini sürdürmüştür. İşitsel sanatların icra edilmesinde çalgının rolü büyüktür. İnsan sesinin yanı sıra solo, oda müziği ve orkestral performanslarda çalgı kullanılmaktadır.

Çalgılar nesiller boyu farklı duyguların dışa vurumunu sağlamış ve insanlığın duygularını ifade etmesinde kullanılmışlardır. İlkel dönemlerde sosyal öğrenmeyle nesillere aktarılan çalma becerilerinin geliştirilmesi yıllar geçtikçe ve enstrümanların evrimsel nitelikleri arttıkça değişikliğe uğramıştır. Bu sebeple farklı yöntem arayışları ortaya çıkmıştır. Bu noktada çalmanın yanı sıra öğretim yöntem ve yaklaşımlarının da nitelik kazanması ihtiyacı doğmuştur.

Çalgı eğitiminde coğrafyaya ve kültürlere göre farklılık gösteren çeşitli enstrümanların öğretiminde kullanılan yöntemler mevcuttur. Bu yöntemler çalma becerisini geliştirmeye yönelik hedefler çerçevesinde uygulanmaktadır. Yöntemler tasarlanırken çalgı eğitiminin ana çerçevesi çalgının nitelikleri, icracının yaşı, algı düzeyi ve beceri düzeyi temellerinde şekillenmektedir.

2.1.1. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Yöntemler

Müzik eğitiminin en önemli parçalarından biri olan çalgı eğitimi günümüzde çeşitli yaklaşım türleri ekseninde yapılmaktadır. Bunun sebebi enstrümanların çeşitliliği ve eğitim yaklaşımlarının farklılığı olarak gösterilebilmektedir. Kültürlere ait müzik türlerini icra etmekte kullanılan çalgıların kendi içerisinde farklı gruplara ayrılması gibi, eğitim kısmında izlenilen yöntem ve teknikler de farklılık göstermektedir. Örneğin yaylı çalgılarda izlenen metodoloji üflemeli ve vurmalı çalgılar, tuşlu çalgılar vb. üzerinde yapılan metodolojilerden tamamen farklıdır. Her çalgı eğitiminin kendi içerisinde çalıcısının ihtiyaçlarına ve gelişimine uygun yöntemler içermesi son derece önemlidir. Bu bağlamda izlenen farklı yöntemlere bakıldığında dünyada ön plana çıkanlar şu şekildedir.

Tablo 2.1. Enstrüman eğitiminde kullanılan yöntemler

Suzuki yöntemi
Kodaly yöntemi
Dalcroze yöntemi
Orff yöntemi
Carabo-cone

2.1.2. Suzuki Yöntemi

Suzuki Yöntemi, 1930'larda Japon keman eğitimcisi Shinichi Suzuki tarafından ortaya konulan bir yöntemdir. Shinichi Suzuki, öğrenme süreçlerine özellikle çocukluk döneminden başlama vurgusu yapmaktadır. Ailenin toplumun en önemli parçalarından biri olması ve çocukluk döneminde bireylerin aileleriyle geçirdikleri zamanın öğrenme yaşantılarına olan verimli katkıları sebebiyle aile öğrenme sürecine dahil edilmektedir. Suzuki, müziğin üç temel unsurundan biri olan dinleme becerisinin öğrencilerin çalgı öğrenme sürecinde önemli bir rol üstlendiğini düşünmektedir. Dinlediği kısa halk şarkısını melodik hafızasında işleyerek çalgısında uygulayan çocuk, öğrenme çıktısını başarılı bir şekilde tamamlamış olur. Aileyle birlikte yürütülen, eğlenceli halk şarkılarından oluşan bu çalgı öğretim yöntemine, başlarda keman için yapılmış olsa da başarılı uygulamalar sonucu farklı enstrümanların eğitiminde de yer verilmiştir. Suzuki yöntemi günümüzde en sık kullanılan çalgı öğretim yöntemlerindendir.

2.1.3. Kodaly Yöntemi

Macar besteci Zoltan Kodaly tarafından tasarlanmış bir yöntemdir. Temelinde insan sesinin bir enstrüman olarak görülmesi esastır. 2-3 yaşındaki çocuklardan başlamak üzere halk şarkılarına ritmik eşlik, kulak eğitimi, müzik ve dansın birleşmesi sonucu izlenen bir öğretim yöntemidir. Kodaly, insanın müzik kulağının erken yaşlarda eğitilmesi gerektiğini savunmuştur. Kodaly'nin müzik eğitimine anne karnında başlanması gerektiğini işaret eden sözleri mevcuttur. Müziği öğretirken Macar halk şarkılarına ritmik dansla eşlik ederek sesi bir enstrüman olarak kullanma becerisini geliştirmeyi hedeflemiştir. Birçok öğretim yönteminde görüldüğü gibi Kodaly yönteminde de yakından uzağa ilkesinin kullanıldığı görülmektedir. Kodaly Macar halkı tarafından bilinen, kulağa kolayca yerleşen Macar halk şarkılarını

enstrüman eğitim yönteminde kullanmıştır. Müzik eğitim yöntemlerinde kullanılan bir başka yaklaşım ise tonik Sol-Fa yaklaşımıdır.

Gök'ün (2022) belirttiğine göre, Tonik Sol-Fa yöntemi, hareketli do esasına dayalı bir solfej sistemidir. Bu yöntemin temel amacı, Batı müziğinde bulunan 12 majör ve 12 minör tonu, yalnızca birer majör ve minör tona indirgemek suretiyle öğrenimi kolaylaştırmaktır. İngiliz müzik eğitimcisi Sarah Glover tarafından geliştirilen bu sistem, özellikle tonal yürüyüşlerin ve aralıkların anlaşılmasını sağlamak ve müzik eğitimine pratik bir yaklaşım kazandırmak amacıyla oluşturulmuştur. İlk olarak kilise korolarında yer alan küçük yaştaki çocukların farklı tonlara uyum sağlamasını kolaylaştırmak için kullanılan yöntem, zamanla farklı müzik çevrelerinde benimsenerek geniş bir kullanım alanı bulmuştur. Tonik Sol-Fa sisteminin uygulanmasında, sabit do ve hareketli do kavramları temel rol oynamaktadır. Bu bağlamda, hareketli do yaklaşımı, her tonalitede başlangıç sesini do olarak kabul ederek, özellikle bemol ve diyez yönünden zengin tonların seslendirilmesinde karşılaşılan güçlüklerin aşılmasını amaçlamaktadır.

2.2. Viyolonsel Eğitimi

Viyolonsel 16. Yüzyıl başlarında Avrupa'da viyol ailesinin evrimsel dönüşümü sonucunda ortaya çıkmıştır. Yapısı itibarıyla zarif ve estetik görüntüsü, güçlü ve etkileyici sesiyle dinleyicileri tarafından beğenilmiş, tarih boyunca kullanımı dünyaya yayılmıştır. Kullanımı evrensel boyuta ulaşan viyolonselin müzik çevrelerince popülerliği artmıştır. Geliştirilen yeni müzik akımları sebebiyle yeni ve güncel çalma becerilerine ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda yeni çalışma stratejileri etütler, metotlar tasarlanmıştır.

Çalgı eğitimi psikomotor becerilerin gelişimini hedefleyen bir eğitim türüdür ve bu sebeple geliştirilecek olan yöntemler bu amaç etrafında şekillendirilmelidir. Çalışma metotları bu çerçevede düzenlenmelidir. Çünkü özünde çalgı çalma becerisi zihin ve beden koordinasyonuna dayanmaktadır. Bedendeki kas gelişiminin temelinde ise sık tekrarlar vardır.

Saraç (2003: 31) çalışmasında, psiko-motor davranışların öğretiminde parçadan bütüne doğru bir yaklaşım izlenmesinin öğrenmeyi kolaylaştıracağını vurgulamıştır. Bu yaklaşım sayesinde öğrenci, davranışları kısa süreli belleği daha yoğun kullanarak sağlamlaştıracak ve uzun süreli belleği daha tasarruflu ve işlevsel bir

şekilde kullanabilecektir. Örneğin, viyolonsel öğretiminde yayın kullanımı, temiz ses üretme ve pozisyon geçme gibi beceriler ayrı ayrı öğretilirken, bir alıştırma veya yapıt çalarken bu davranışların tümü bir arada kullanılır.

Viyolonsel eğitimi, teknik ve müzikal becerilerin geliştirilmesinde dikkatli bir öğretim yaklaşımını gerektirir. Psiko-motor becerilerin öğretiminde, parçadan bütüne doğru bir yaklaşım izlenmesi öğrenme sürecini kolaylaştırır. Öğrenciler, çalgı üzerindeki temel davranışları, örneğin yay kullanımı, temiz ses üretme ve pozisyon değiştirme gibi becerileri önce tek tek öğrenirler. Bu beceriler, başlangıçta kısa süreli bellekte yoğun bir şekilde işlenip, daha sonra uzun süreli belleğe yerleşir. Böylece öğrenci, belirli davranışları daha verimli ve etkili şekilde kullanmaya başlar. Viyolonsel öğretiminde bu yöntem, öğrencilerin teknik altyapısını sağlamlaştırarak, daha karmaşık müzik eserleri çalarken bu becerilerin birleşik bir şekilde uygulanmasını mümkün kılar. Bu süreç, öğrencinin ilerlemesine olanak tanır ve öğrenilen tekniklerin bütünleşik bir şekilde müzikal ifadelere dönüşmesini sağlar.

Özçimen ve Burubatur (2012: 185-194) çalışmalarında, yaylı ve perdesiz bir çalgı olan viyolonsel için hazırlanmış metot, etüt ve egzersiz kitaplarının çalgı tekniğinin öğrenilmesi ve karşılaşılan güçlüklerin aşılmasına yönelik alıştırmalar içerdiğini belirtmişlerdir. Ayrıca, viyolonsel öğretiminde kullanılan öğretim materyallerinin seçiminde öğrencinin yetenek ve hazır bulunuşluk düzeyinin önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında, öğrencilerin hazır bulunuşluk ve aldıkları müzik eğitimi bakımından farklılıklar gösterdiği vurgulanmaktadır.

2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Viyolonsel Eğitimi

Türkiye'de viyolonsel eğitimi mesleki olarak ortaöğretim düzeyinde Güzel Sanatlar Liselerinde (GSL), lisans düzeyinde ise konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim Fakültelerinin Müzik Anabilim Dallarında (MABD) verilmektedir.

Demirbatır (1999) çalışmasında, Cumhuriyet döneminden itibaren Türkiye'de viyolonsel eğitiminin sistemli bir biçimde yürütüldüğünü; bu sürecin Musiki Muallim Mektebi'nden başlayarak eğitim enstitüleri, yüksek öğretmen okulları ve 1982 yılından itibaren eğitim fakültelerindeki müzik eğitimi bölümleri aracılığıyla sürdürüldüğünü belirtmektedir. Bu kurumlarda ana çalgısı viyolonsel olan çok sayıda

müzik öğretmeni yetişmiş; bu öğretmenler edindikleri bilgi ve becerileri eğitim kurumlarında, yükseköğretim alanında, orkestralarda ve çeşitli sanatsal platformlarda eğitimci, sanatçı-eğitimci ya da sanatçı olarak değerlendirme olanağı bulmuşlardır.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) bünyesinde 2022 yılında hazırlanmış olan Güzel Sanatlar Liseleri Viyolonsel Öğretim Programı incelendiğinde, programın 9., 10., 11. ve 12. sınıfları kapsadığı görülmektedir. Programda sağ ve sol el hakimiyeti kazandırmaya yönelik kazanımlara yer verilmektedir.

MEB (2022:8), viyolonsel öğretim programlarının uygulanmasında öğretmenin öğretim programında yer alan kazanımlara bağlı kalınması şartıyla öğrencinin gelişimine yönelik farklı kaynaklardan yararlanabileceği vurgulamaktadır. Programda, kazanımların içeriğine ve öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerilere göre öğretmenlerin farklı öğrenme-öğretme stratejilerini amaca uygun biçimde bir arada ve dengeli şekilde kullanabileceği ifade edilmektedir. Bu ifadelerden hareketle, müzik öğretim yöntemlerinin çeşitliliği göz önünde bulundurularak, lise düzeyinde viyolonsel eğitiminde öğretmenin kazanımlara uygun öğretim stratejilerini belirleyerek uygulamasına olanak verildiği görülmektedir. Öğretmenin, 'öğrenciye görelik' prensibinden hareketle, öğrencisine en uygun öğretim stratejisini seçerek uygulaması önem taşımaktadır.

"Mesleki müzik eğitiminde viyolonsel çalgısını seçmek isteyen öğrencilerden yeterli isteklilik, belirli bir başarı düzeyi ve fiziksel uygunluk gibi çeşitli kriterler aranmaktadır" (Kale, 2021: 35).

Ülkemizde lisans düzeyinde mesleki viyolonsel eğitimi, çalgı eğitimi dersi kapsamında Türk ve Batı müziği konservatuvarlarında, Güzel Sanatlar Fakültelerinde ve Eğitim Fakültelerinin Müzik Anabilim Dallarının Müzik Eğitimi programlarında verilmektedir. Toplamda sekiz dönemden oluşan dört yıllık bir eğitim süreci izlenmektedir. Üniversitelere ait Müzik Eğitimi programı viyolonsel dersi müfredatları incelendiğinde, kazanımların temel seviye esas alınarak hazırlandığı görülmektedir. Öğrencilerin enstrüman üzerindeki öğrenme geçmişlerine uygun bireysel bir program oluşturulmasından ziyade, eğitime sıfırdan, temel düzeyden başlanmaktadır. Müzik eğitimi programlarında yer alan dersler, kendi içinde çeşitli amaç ve hedeflere göre sınıflandırılmaktadır. Ancak müfredatlar incelendiğinde, öğrencilerin eğitimlerinin temel aşamalarında ana dal çalgısı ya da ses eğitimi

alanlarında, öğrencilik dönemleri boyunca genellikle en az bir bireysel enstrüman eğitimi aldıkları görülmektedir. Bu nedenle, ülkemizde lisans seviyesinde müzik eğitimi veren kurumlarda bireysel enstrüman eğitim yaklaşımları ve stratejileri, başarıya ulaşmada özel bir önem taşımaktadır.

Konservatuvarlarda ana çalgı eğitimine küçük yaşlarda başlanırken, müzik öğretmenliği programlarında bu durum farklılık göstermektedir. Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yürütülen viyolonsel eğitimi, "Bireysel Çalgı Eğitimi" dersinin bir alt branşı olarak sürdürülmektedir. Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından 2018 yılında yayımlanan Müzik Öğretmenliği Lisans Programında viyolonsel eğitimine ilişkin olarak şu ifadelere yer verilmiştir:

> Viyolonsel ve öğeleri, viyolonsel çalmaya ilişkin temel bilgi ve beceriler, viyolonsel çalmaya uygun duruş alma, viyolonseli doğru tutma, temel yay tekniklerinden detaşe ve legato çalma teknikleri ve bu tekniklere ilişkin uygulamalı çalışmalar, sol el parmaklarını ilgili seslere doğru olarak düşürüp kaldırma, iki eli eşgüdümlü olarak kullanma, küçük ölçekli ulusal ve evrensel boyuttaki eserleri seslendirme (YÖK,2018).

Program incelendiğinde, hedef kazanımlara en temel seviyeden başlandığı görülmektedir. Bu programda bireyler yedi dönemlik bir eğitim sürecine tabi tutulmaktadır. Yedinci dönemin sonunda program çıktısı olarak viyolonselde birinci pozisyondan başlayarak sekizinci (pus) pozisyona kadar ilerlenmiş ve bu pozisyonlarda yetkinliğe ulaşılmış olması beklenmektedir. Ancak, bu yetkinliklerin kazanılması düzenli ve uzun süreli çalışmaları gerektirmektedir. Enstrümana yeni başlayan öğrencilerin bu kazanımları yapılandırabilecek düzeyde hazırbulunuşluk düzeyine sahip olmaları ve öğretim programlarında bu kazanımları destekleyecek yeterli kaynakların bulunması büyük önem taşımaktadır. Konuya ilişkin yapılan araştırmalarda, öğrencilerin sağ ve sol ele yönelik teknik zorluklar yaşadıkları görülmektedir. Öğrenilmesi hedeflenen pozisyonlara ilişkin mekanik etüt çalışmaları, yeterince verimli olmamakta ve öğrenim çıktılarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Sol elde kullanılan tüm tekniklerin, kendi özelinde hedefe yönelik kazanımlar çerçevesinde çalışılması gerekmektedir. Bu süreç, kazanım edinilene kadar düzenli olarak sürdürülmelidir. Süreç uzun ve sabır isteyen bir süreç olup, müzik öğretmeni adaylarının haftada yalnızca bir gün gerçekleştirilen çalgı eğitimi dersleriyle bu kazanımları tam anlamıyla edinmeleri oldukça güçtür. Bu noktada, Güzel Sanatlar Lisesinde dört yıllık viyolonsel eğitimi almış bir öğrencinin gelişimini sürdürebilmesi için lisans birinci sınıftaki kazanımların farklılaşması

gerekmektedir. Enstrüman eğitimcisinin öğrencinin bireysel ihtiyaçlarına uygun bir öğretim stratejisi izlemesi büyük önem taşımaktadır. Eğitimcinin, öğrencinin seviyesine uygun etüt ve metotları belirlemesi ve süreci buna göre planlaması gerekmektedir. Başlangıç seviyesinde benzer fakat aynı olmayan öğretim süreçlerine dahil olan öğrenciler çoğunlukla yabancı kaynaklardan faydalanmaktadır. Yapılan araştırmalarda viyolonsel alanında Türk ezgilerinden oluşan kaynakların azlığı dikkat çekmektedir. Türkiye'de son yıllarda bu alana yönelik çalışmalar artmış olsa da halk ezgilerinden veya bilindik ezgilerden oluşan metotların oluşturduğu kaynak ihtiyacının bulunduğu görülmektedir. Bu durum, yapılan bu araştırmanın da ana eksenini oluşturmuştur.

2.2.2. Viyolonselde Sol El Teknikleri

Viyolonsel iki elin de aktif olarak kullanılarak çalındığı bir enstrümandır. Bu sebeple sağ ve sol el tekniklerinin ayrı ayrı çalışılması ve her iki elde de teknik altyapının oluşturulması önem arz etmektedir. Sağ elde yay hakimiyetine dayalı egzersizler yapılırken sol elde parmak esnekliği, hızı ve entonasyonuna yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyacı karşılamak için çeşitli egzersizler ortaya koyan viyolonsel eğitimcileri, çalışmalarını nesilden nesile aktarmak üzere kitaplarda toplayarak viyolonsel literatürüne katkıda bulunmuşlardır.

Hwang, (2006), sol el tekniklerini şu şekilde belirlemiştir:

Tablo 2.2. Viyolonselde sol el teknikleri

Sol El Teknikleri	İngilizce Terimleri
Çift Sesler	Double Stops
Parmak Açma	Extension
Arpej	Arpeggio Fingering
Pus (Başparmak) pozisyon	Thumb Position
Dizi (Scale Fingering)	Ajilite Left Hand Agility
Süsleme	Trill & Grace Notes
Pozisyon değiştirme	Shifting
Parmak kalıbı	Fingering Pattern
Oktavlar	Octaves
Armonikler	Harmonics

*(Hwang, 2006:8'den tablolaştırılmıştır).

Hwang'ın (2006) çalışmasında yer alan sol el teknikleri, viyolonsel icrasındaki teknik çeşitliliği göstermesi açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır. Bu tekniklerin

isimlerine yer verilen tablo, uluslararası literatürde öne çıkan uygulamaları özetlemektedir. Bu çerçeveyi Türkiye'de yapılan çalışmalarla karşılaştırmak amacıyla, Umuzdaş'ın (2013) viyolonsel eğitimine yönelik araştırmasında ele alınan teknik yeterlikler de benzer şekilde tablolaştırılmıştır. Aşağıdaki tabloda Umuzdaş'ın çalışmasında tanımladığı teknik başlıklarına yer verilmiş olup, iki farklı kaynaktan elde edilen teknik isimlerin karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesine olanak sağlanmıştır. Umuzdaş, (2013) araştırmasında kullanmak üzere yaptığı literatür taramasında viyolonselde sol eldeki teknik yeterlilikleri şu şekilde ele almıştır;

- Çift ses çalma
- Parmak açma
- Arpej çalma
- Pus çalma
- Gam çalma
- Çabuk çalma
- Süslemeleri çalma
- Pozisyon değiştirme
- Parmak kalıbı
- Oktavlar
- Armonikler
- Entonasyon

(Umuzdaş, 2013)

Viyolonsel icracılarının sol elde geliştirmeye ihtiyaç duydukları teknik yeterlilikler arasında pozisyon geçişlerinin önemli bir yeri vardır. Pozisyonlar viyolonselde ince ve kalın ses gruplarını çalarken parmakların konforlu ve doğal bir biçimde hareket edilmesi amaçlanarak tasarlanmıştır. Anatomik yapıyı zorlayıcı hareketlerin enstrüman çalımını zorlaştırdığı ve müzisyen sakatlanmalarını da beraberinde getirdiği bilinmektedir. Bu yüzden diğer enstrüman gruplarında da görüldüğü üzere viyolonselde de temelde anatomik kolaylıklar sağlanması ve ses gruplarının temiz ve rahat bir şekilde icrası hedeflenmiştir.

2.2.3. Viyolonselde Pozisyonlar

Viyolonsel yapı olarak perdesiz ve geniş bir ses aralığına sahiptir. Viyolonsel, tuşesinde 4 oktav genişliğinde ses barındırmaktadır. Fiziksel açıdan geniş bir alana yayılan tuşede eserler seslendirebilmek için öncelikle sesleri bulundukları konumda iyi tanımak ve duyarak çalmak gereklidir. Perdesiz oluşunun getirdiği entonasyon problemlerini önlemek için entonasyon egzersizleri yapmak viyolonsel çalıcılarının rutin çalışmaları arasında yer almaktadır. Bu egzersizlerin yanı sıra geniş tuşede birbirine uzak mesafelerde olan sesleri çalabilmek için de çalışılacak bölgenin sistematik olarak parçalara bölünmesi ve parçadan bütüne çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu aşamada çalıcısına kolaylık sağlaması açısından tasarlanan pozisyon sistemi keman ailesindeki diğer enstrümanlar gibi viyolonsel için de kullanılmaktadır.

Viyolonselde pozisyonlar, 1. pozisyondan başlayarak tuşenin bitimine kadar parmakların sistematik konumlanmasıyla oluşturulmaktadır. İlk pozisyon, 1. pozisyon olarak adlandırılmaktadır. Bu pozisyonda parmak yerleşimi, tuşenin başlangıcından bir tam ses tizleşerek başlamaktadır. Başlangıç noktasında konumlandırılan işaret parmağının alt kısmına, arada yarım ses mesafeler bırakacak şekilde sırasıyla orta parmak, yüzük parmağı ve serçe parmak yerleşmektedir. Bu sistem, çalgıcının tuşeye hâkimiyetini sağlamlaştırırken aynı zamanda entonasyonun doğru yerleşmesine de yardımcı olmaktadır. İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci pozisyonlar ise, 1. pozisyondaki işaret parmağının her yeni pozisyon için bir tam ses aşağı kaydırılmasıyla sağlanmaktadır. Her pozisyon değişiminde, parmakların yeni yerlerine adapte olması, elin esnekliği ve kas hafızasının gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır. Daha ileri seviyelerde, altıncı ve yedinci pozisyonların yanı sıra başparmak (pus) pozisyonu da devreye girmektedir. Bu da özellikle tiz seslerin yer aldığı bölgelerde çalımı mümkün kılar. Pozisyon sisteminin doğru bir şekilde öğrenilmesi ve uygulanması, viyolonsel eğitiminde hem teknik yeterlilik hem de müzikal ifade açısından temel bir yapı taşıdır. Bu tezin sınırlılıkları gereği birinci ve beşinci pozisyonlar üzerinde çalışmalar yapılacağından, verilen bilgiler ilgili pozisyonlarla sınırlı tutulmuştur. Viyolonselde 1. ve 5. pozisyonlar arası ses aralıklarını içeren pozisyonlara ilişkin bilgiler aşağıda gösterilmiştir.
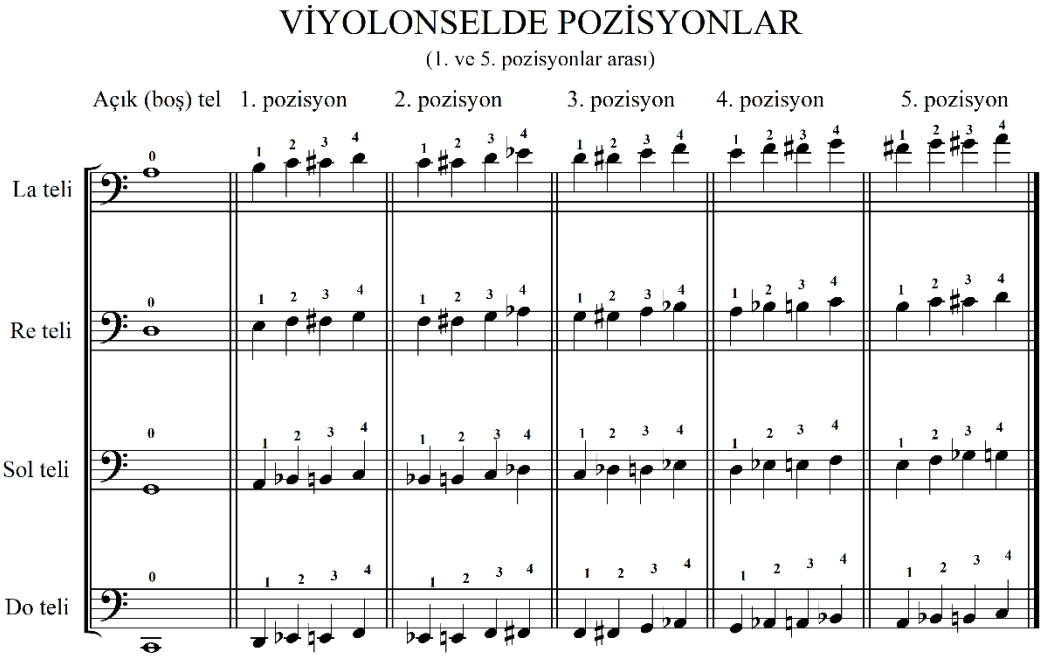
Şekil 2.1. Viyolonselde pozisyonlar

2.2.4. Viyolonsel Eğitiminde Sol El Çalışmaları İçin Kullanılan Metotlar

Günümüzde teknik becerilerini geliştirmek isteyen çellistler ve eğitmenler hem klasik hem de çağdaş birçok metottan yararlanmaktadır. Bu metotlar genellikle sistematik bir yapı içerisinde, öğrencinin sol el koordinasyonunu ve pozisyonlar arası geçişlerdeki kontrolünü artırmayı amaçlayan egzersizler içermektedir. Bu bağlamda, Dotzauer, Feuillard, Sebastian Lee, Joseph Werner ve Sevcík gibi yazarların çalışmaları öne çıkmaktadır. Özellikle Feuillard'ın pozisyon geçişlerini hedefleyen egzersizleri ve Sevcík'in çalışmaları, sol elin çeviklik, hassasiyet ve esnekliğini geliştirme açısından önemli katkılar sunmaktadır. Bunun yanı sıra Feuillard ve Dotzauer Etütleri, öğrenciyi 1. pozisyondan itibaren sistematik bir şekilde ileri tekniklere hazırlayarak sol elin çeşitli pozisyonlardaki geçiş becerilerini geliştirmeye yöneliktir.

Ülkemizde lisans düzeyinde hazırlanan viyolonsel müfredatları kendi içerisinde farklılık gösterebilmektedir. Bunun sebebi her üniversitenin kendine ait müfredatının olmasıdır. Bu bağlamda enstrüman eğitimcilerinin farklı kaynaklardan yararlandığı görülmektedir. Konuyla ilgili araştırma yapan Özçimen ve Burubatur (2012: 193) araştırma sonucunda eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dallarında birinci sınıf 1. ve 2. yarıyıl viyolonsel eğitiminde en çok kullanılan etüt, metot ve egzersizlerin aşağıdaki gibi olduğunu belirtmişlerdir.

> "Dotzauer -113 Violoncello Etuden", (Viyolonsel için 113 egzersiz- defter I, II) "Feuillard - 60 Etudes Du Jeune Violoncelliste", (Genç viyolonselciler için 60 etüt) "Joseph Werner - Praktische Violoncello Schule", "Dotzauer - Violoncello schule", (I, II) "Sebastian Lee - Melodische und Progressive Etüten Für Violoncello", "Sebastian Lee- 12 Melodische Etuden Für Violoncello", (Viyolonsel için melodik etütler) Yardımcı kaynaklar arasında ise "Feuillard - Daily Exercise", ve "Sevcık - Changes Of Position & Preparatory Scale Studies", olduğu görülmüştür. (Özçimen ve Burubatur, 2012: 193).

Metotlar, viyolonsel çalan kişiler tarafından yazıldığı gibi farklı enstrümanlar için bestelenmiş metotların da viyolonsele uyarlandığı görülmektedir. Turan'ın (2023: 202) araştırmasında, viyolonselci bestecilerin, çaldıkları enstrümanın teknik ve ifade olanaklarına hâkimiyetleri sayesinde daha detaylı ve işlevsel eserler yazdıkları ifade edilmiştir. Araştırmada, özellikle Boccherini ve Popper gibi çellist bestecilerin, enstrümanın doğal yapısına uygun melodik dizilerle hem teknik hem de müzikal bakımdan nitelikli eserler ortaya koydukları belirtilmektedir. Bu bestecilerin, başparmak (pus) pozisyonunu sadece yüksek pozisyonlarla sınırlı tutmayıp, diğer pozisyonlarda da etkin biçimde kullandıkları; ayrıca 18. yüzyılın sonlarına doğru çellist besteciler arasında teknik yeniliklere yönelik denemelerin arttığı ve geleneksel pozisyon anlayışının ötesine geçilerek yeni düzenlemelerin geliştirildiği vurgulanmaktadır.

Sonuç olarak, sol el tekniklerine yönelik geliştirilen viyolonsel metotları hem başlangıç seviyesindeki öğrenciler hem de ileri düzey icracılar için sistemli ve sürdürülebilir bir eğitim sunmaktadır. Bu metotlar, çellistin entonasyon doğruluğunu artırmak, pozisyon hâkimiyetini sağlamak ve genel teknik kapasitesini geliştirmek açısından önemli birer pedagojik araç olarak eğitim sürecinde yer bulmaktadır.

2.2.5. Varyasyonlu Çalma Tekniği

Enstrüman eğitiminde varyasyonlu çalma, öğrencinin teknik ve müzikal becerilerini geliştirmeye yönelik etkili bir yaklaşımdır. Varyasyonlu çalma; bir ezginin ritmik, melodik ya da armonik ögelerinde değişiklikler yapılarak tekrar edilmesini içerir. Bu yöntem, öğrencinin hem yorum gücünü hem de doğaçlama becerisini geliştirirken, aynı zamanda esere yaratıcı bir şekilde yaklaşmasını sağlar.

"Varyasyon formu; müzik eserinde ilk seslendirilen temanın değişikliklere uğratılarak ona yeni görünüm kazandıran klasik müzik formudur" (Cangal, 2004: 101).

Özellikle başlangıç seviyesindeki öğrenciler için tanıdık melodiler üzerinde yapılan varyasyon çalışmaları, öğrenmeyi eğlenceli ve üretken bir sürece dönüştürmektedir. İleri düzeyde ise varyasyonlar aracılığıyla teknik kapasite artırılırken, öğrencinin stil bilgisi ve müzikal esneklik düzeyi de gelişmektedir. Bu bağlamda varyasyonlu çalma, sadece teknik bir egzersiz değil, aynı zamanda ifade gücünü pekiştiren bir pedagojik araç olarak değerlendirilmektedir.

"Çalgı için yazılmış etütlerin birçoğu varyasyon fikrini sıklıkla kullanmıştır. Varyasyonlar, kazandırılmak istenen psikomotor davranışların farklı tellerde, farklı parmak kombinasyonlarına, artikülasyon tekniklerine, ritmik kalıplara uyarlaması için son derece kullanışlı ve üretken bir yoldur" (Gök, 2022: 331).

Varyasyonlar yaratıcı alternatif yöntemler olduklarından, viyolonsel eğitiminde hedeflenen farklı kazanımları edinmek için de kullanılabilmektedir. Viyolonsel literatüründe kullanılan kaynaklar incelendiğinde Suzuki yönteminde ele alınan ritmik varyasyon egzersizlerinin dışında glissando, parmak egzersizleri, pozisyon çalışmaları gibi sağ ve sol eli geliştirici egzersizler üretmede etkili bir yöntem olarak kullanılabilmektedir.

Viyolonsel eğitiminde varyasyonlu çalma tekniği hem teknik gelişimi desteklemek hem de öğrencinin müzikal farkındalığını artırmak amacıyla kullanılan etkili bir öğretim yaklaşımıdır. Bu teknikte, belirli bir ezgi veya alıştırma; farklı yay teknikleri (legato, staccato, spiccato), ritmik kalıplar, parmak pozisyonları ya da dinamiklerle yeniden biçimlendirilerek çalışılır. Aynı melodinin farklı teknik koşullarda çalınması, öğrencinin psikomotor becerilerinin gelişmesine, enstrüman üzerindeki kontrolünün artmasına ve yorumlama çeşitliliği kazanmasına katkı sağlar. Özellikle etütlerde sıkça yer verilen varyasyon çalışmaları, çalgısal sorunların çözümünde yapıcı ve yaratıcı yollar sunar. Bu yönüyle varyasyonlu çalma, öğrencinin yalnızca doğru çalmayı değil; farklı biçimlerde ve ifade zenginliğiyle çalabilmeyi de öğrenmesini hedefler.

2.3. Eğitimde Bilinenden Bilinmeyene İlkesi

Öğretim ilke ve yöntemlerinden biri olan bilinenden bilinmeyene ilkesi ile öğrenciye öncelikle zihninde yer etmiş olan bilgilerden yola çıkılarak öğretim yapılmaktadır. Bu bağlamda müzik eğitiminde başvurulan öğretim yöntemleri de öğrencinin algı düzeyine ve hazır bulunuşluluğuna göre şekillendirilmelidir.

> Öğrenme ve öğretme sürecini düzenlerken öğrencinin önceki bilgi ve deneyimlerinden faydalanılmalıdır. Çünkü öğrencilerin bildiklerinden yola çıkılarak bilmedikleri konular üzerinde durulması öğrenme açısından daha anlamlı ve işlevseldir. Yeni ve eski bilgilerini karşılaştıran bir öğrencinin öğrenmesi daha anlamlı ve kalıcı olmaktadır. Bunu sağlamanın en genel yolu ise ders başlamadan önce veya dersin başlangıcında öğrencilerin eski bilgilerini yoklamak, hatırlamak, bir bakıma hazır bulunuşluk düzeylerini somutlaştırmakta yarar vardır (Demirel, 2007; Yeşilyurt, 2020).

Görücü ve Ünsal (2024: 1715-1744) araştırmalarında, öğrencinin mevcut bilgileri ile yeni öğrenilecek bilgiler arasında bağ kurmasının öğrenmeyi daha kolay, hızlı ve anlamlı hâle getirdiğini belirtmektedir. Bilinenden bilinmeyene ilkesi, yalnızca öğrenmeyi kolaylaştırmakla kalmayıp öğrencideki eksik ya da hatalı bilgilerin düzeltilmesine katkı sağlamakta ve bu tür bilgilerin yeni öğrenmelerde engel oluşturmasını önlemektedir. Ayrıca, kolay ve hızlı öğrenmenin öğrencilerin özgüvenini artırdığı, öğrenmeden keyif almalarını sağladığı ve onları daha istekli kıldığı vurgulanmaktadır.

Bilinenden bilinmeyene ilkesi birçok eğitim programında yer aldığı gibi müzikte eğitiminde de kullanılmaktadır. Müzik öğretiminde bilinenden bilinmeyene ilkesi, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılımını artıran önemli bir yaklaşımdır. Bu ilkeye göre, öğrencinin hâlihazırda bildiği melodiler, ritimler veya kültürel olarak aşina olduğu müzik türleri aracılığıyla yeni bilgiler yapılandırılır. Özellikle başlangıç seviyesindeki bireylerin eğitiminde bu yaklaşım, yeni teknik becerilerin kazandırılmasını kolaylaştırmakta ve öğrencinin öğrenme sürecine karşı olumlu tutum geliştirmesine katkı sağlamaktadır. Uçan (2005: 42), bu tür yaklaşımların öğrencinin öğrenme yaşantılarını anlamlı hâle getirdiğini ve müzik eğitiminin yaşamla bağ kuran bir süreç olmasına olanak tanıdığını ifade etmektedir.

2.4. Müziksel İşitme Algı ve Bellek

Müzik eğitimi kapsamında işitme, yalnızca sesleri duymakla sınırlı kalmayan, aynı zamanda algılamaya ve düşünmeye dayalı bir yeti olarak öne çıkar. Bu çerçevede "işitsel algı", bireyin sesler arasındaki ayrımları fark edebilmesi, tonları ayırt edebilmesi, ezgileri hafızasında tutup yeniden hatırlayabilmesi ve dikkatini işitsel unsurlar üzerinde yoğunlaştırabilmesi gibi becerileri kapsar. Bu çok yönlü yapısıyla işitme, müziksel duyarlılığın gelişiminde ve bireyin müzikal yetkinliğinin artırılmasında önemli bir işlev üstlenir. Müziğin tüm basamaklarında gerekli olan işitme, kulak eğitimi ile birleşerek bireyin müzik yaşantısına katkı sağlamaktadır.

Müzikte işitsel algı, özellikle ton yüksekliği, ritim, melodi, armoni gibi temel müziksel öğelerin fark edilmesini ve tanınmasını sağlar. Bu öğeler işitsel sistem tarafından analiz edildikten sonra bilişsel süreçler aracılığıyla sınıflandırılır ve bellekte anlamlı bir biçimde kodlanır. Örneğin, bir bireyin daha önce duyduğu bir melodiyi tekrar tanıyabilmesi hem kısa süreli hem de uzun süreli müziksel belleğin etkin bir biçimde işlemesiyle mümkündür.

"Müzik eğitiminde müzikal etki ve ayrıntıları akılda tutarak bir müzik aleti üzerinde hepsini yeni baştan icra edebilme gücüne müzik belleği denir" (Tufan, 2000:188).

> Müziksel belleğin hem yaşantıya dayalı (epizodik) hem de bilgi temelli (semantik) yönleri olduğu, bireyin müziği algılama ve hatırlama süreçlerinde bu iki bellek türünün birlikte işlediği belirtilmektedir. Epizodik müziksel bellek, kişinin geçmişte yaşadığı belirli müziksel anıları hatırlamasını sağlarken; semantik müziksel bellek, kuramsal bilgiler gibi daha genel ve öğrenilmiş içerikleri kapsar (Levitin, akt. Aksoy, 2015: 123).

Erken yaşta müzikal bellekle ilgili yapılan çalışmalar da mevcuttur. Önal (2012: 12) araştırmasında; bebeklerin müzikal bellek yeteneklerinin incelendiği önemli araştırmalar yapılmıştır. Saffran, Loman ve Robertson (2000) yedi aylık bebeklere Mozart sonatları dinletmiştir. Bebekler, her yeni sonatla birlikte daha önce dinletilen sonatlardan da dinlemiş ve önceden dinlemiş oldukları sonatları hatırlayarak bunlara yeni sonatlardan daha fazla ilgi göstermiştir.

Yayla (2006: 33), araştırmasında insanın müziksel işitme hassasiyetinin ilk göstergesi olarak, birbirine yakın frekanslardaki sesler arasındaki farkı algılama becerisine dikkat çekilmiştir. Araştırmada, bireylerin ardışık olarak duyduğu iki ses arasında hangisinin tiz ya da pes olduğunu ayırt etmesinin, frekans ayırt etme yeteneğiyle ilişkili olduğu belirtilmiştir. Ayrıca bu yetinin kişiden kişiye değiştiği ve sesin yer aldığı frekans aralığına bağlı olarak farklılıklar gösterdiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, müziksel işitme yalnızca bir ses farkındalığı değil, aynı zamanda bu seslerin algılanması, zihinde işlenmesi ve uygun biçimde hatırlanmasını içeren çok katmanlı bir süreçtir. Bu sürecin anlaşılması, müzik eğitimi alanında etkili öğretim yöntemlerinin geliştirilmesine katkı sağlayabileceği gibi, bilişsel bilimler kapsamında insan zihninin müziğe verdiği tepkilerin daha derinlemesine kavranmasına da olanak tanımaktadır. Tüm bu veriler doğrultusunda erken yaşlardan itibaren bireylerin müzikal yaşantılarının önemli bir parçasını oluşturan okul

şarkılarının da müzikal algı ve bellek faktörleri kullanılarak zihinde yer edindiği söylenebilir.

2.5. Türk Okul Şarkıları

Okul şarkıları işledikleri konular bakımından çeşitli kazanımları, kültürel ve manevi değerleri öğretmeleri açısından önemlidirler. Okul şarkıları biçim itibariyle kısa ve akılda kalıcılığı yüksek özelliktedirler. Konu içerikleri itibariyle, okul şarkılarında eğitsel mesajların yanı sıra milli, kültürel ve manevi değerlerin aktarımı da gözetilmektedir. Bu yönüyle okul şarkıları, sadece müziksel becerileri geliştirmekle kalmayıp, çocuklara toplumsal aidiyet, değer bilinci ve kültürel farkındalık kazandıran bir araç niteliği taşımaktadır.

> Okul öncesi eğitim kurumlarından yüksek öğretim sonuna değin her kademedeki okulda eğitim-öğretim amacına yönelik bir süreci kapsayan ve toplumların müzik kültürü bakımından geliştirilip biçimlendirilmeleri, çağdaş düzeyde ulusal müzik zevkinin yaygınlaştırılması amacıyla gerçekleştirilen müzik ders ve etkinliklerinde, diğer adıyla "okul müzik eğitiminde kullanılmak üzere öğretmenin elinde malzeme olan "eğitim müziği" her yönüyle önem taşımaktadır (Bilgin, 2004; 284-291).

Biçimsel açıdan değerlendirildiğinde, okul şarkılarının kısa ve tekrarlı yapılarla inşa edildiği görülmektedir. Bu tür müzikal yapı, çocukların ezgileri kolayca öğrenebilmesi ve akılda tutabilmesi açısından önemli bir avantaj sağlar. Özellikle küçük yaş grupları için hazırlanan şarkılarda, tekrar eden kalıplar, sade ritmik yapılar ve sınırlı ses aralıkları tercih edilerek öğrenme süreci desteklenmektedir. Bu bağlamda tekerlemeler, ninniler, nazlatmalar, sayışmalar ve kanonlar, okul şarkılarında sıkça başvurulan geleneksel türlerdir. Bu türler hem oyun yoluyla öğrenmeyi destekler hem de çocukların ritim, melodi, artikülasyon gibi temel müzik unsurlarını doğal yoldan kavramalarına katkı sunar.

2.5.1. Türk Okul Şarkılarının Form ve Özellikleri

Çocuk şarkıları, küçük formlu yapıtlar olarak tanımlanmakta olup genellikle yalın bir yapı ve kolay kavranabilir bir müzikal form ile bestelenmektedir. Bu şarkıların yapısal özellikleri üzerine değerlendirmelerde bulunan Sonsel (2019: 58), çocuk şarkılarının çoğunlukla a+a' veya a+b biçimindeki cümle yapılarına dayandığını ifade etmektedir. Küçük yaş grubuna yönelik olarak yazılan bu şarkılarda, biçimsel şemanın hem akılda kalıcılığı hem de öğrenme sürecini kolaylaştırıcı niteliği ön plana çıkmaktadır. Sonsel'e göre "a" cümlesi genellikle soru

niteliği taşırken, buna karşılık gelen "a'" cümlesi benzer bir ezgisel yapı ile cevap niteliği taşımakta; alternatif olarak "b" cümlesi, "a"ya bağımsız, farklı bir ezgisel cevap içerebilmektedir. Ayrıca şarkının ezgisel yapısı oluşturulurken sözlerin içeriğine uygun olarak majör, minör ya da makamsal dizilerin tercih edilmesi gerektiği; bunun yanında hedef yaş grubuna uygun bir ses aralığında ezgilendirme yapılmasının önem taşıdığını vurgulanmaktadır.

Okul şarkıları, çocukların müzikal gelişimini destekleyen, eğitici ve eğlenceli melodilerden oluşur. Bu şarkılar, genellikle sade ve tekrarlı yapıları sayesinde çocukların kolayca ezberleyip söyleyebileceği şekilde düzenlenir. Okul şarkılarında kullanılan şarkı formları hem müziği anlaşılır hale getirmek hem de çocukların ilgisini çekmek için oldukça önemlidir. Okul şarkıları prozodi biçim ve eğitsellik gibi besteleme teknikleri çerçevesinde belirli kurallarla bestelenmektedir. Okul şarkılarında kullanılan şarkı formları, genellikle basit ve tekrarlayıcıdır. Bu, çocukların şarkıları hızlıca öğrenmelerini ve müzikle aktif bir şekilde etkileşim kurmalarını sağlar. Şarkı formları, aynı zamanda müziğin yapısını anlamalarına ve ritim, melodi gibi temel müzik kavramlarını öğrenmelerine de katkıda bulunur.

Eğitim müziği besteciliğinde dikkat edilmesi gereken hususlara değinen Bilgin ve Şaktanlı (2010: 25) ise, çocuklara yönelik şarkılar bestelenirken söz ve konu uyumunun yanı sıra ezgi yapısı, tartımsal (ritmik) ögeler, ses alanı ve estetik değerlerin göz önünde bulundurulması gerektiğini ifade etmektedir. Bu unsurların, müzikal eserin hem eğitsel hem de estetik açıdan işlevselliğini belirlediği belirtilmektedir.

Okul şarkılarının bestelenmesinde kullanılan formlar sayesinde seçilen şarkılar niteliklerine göre ayrılabilmektedir. Bu formlar basitten karmaşığa doğru sıralanacak olursa; a+a, a+b ve a+b+a formları şeklinde sıralanabilir.

Örneğin; a+a formundaki bir şarkı formu a+b formuna göre daha basit olduğundan ezberlenmesi daha kolay olacaktır.

Tuğcular (2015), araştırmasında şarkı formlarının temelini oluşturan a+a formunda şarkı yazarken dikkat edilmesi gereken unsurlara şu şekilde yer vermiştir;

- Motiflerin küçük ve basit oluşması için, ölçü 2/4'lük, tartımlar ikilik, dörtlük ve sekizlik nota değerleriyle kısıtlı olmalıdır.

- Ezgi, kolay tasarlanabilmesi için, başlangıçta Do Majör tonunda yazılmalıdır.
- Küçük yaş seviyesine uygun ezgi yazmak için, Do-La sesleri arasında sınırlandırılmalıdır.
- Birinci cümle soru-cevap motifli yarım, İkinci cümle tam kararlı ve toplamda 20-26 nota olmalıdır (Tuğcular,2015, s. 3-8).

Tüm bu veriler ışığında, çocuk şarkılarının pedagojik temelli müzikal yapı taşları üzerinde titizlikle inşa edildiği ve eğitim ortamlarında kullanılacak eserlerin hem teknik hem eğitsel açıdan belirli kriterlere uygun olması gerektiği anlaşılmaktadır.

2.5.2. Türk Okul Şarkıları Dağarı

Türk okul şarkıları dağarı, Türkiye'deki müzik eğitiminde temel öğretim materyali olarak önemli bir yer tutmaktadır. Çocuklar bu şarkılar aracılığıyla ritim, dil ve melodi gibi temel müzikal unsurları öğrenmekte; aynı zamanda yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun içerikler sayesinde müziksel ve eğitsel kazanımlar elde etmektedirler.

"Okul şarkıları, çocukların yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun olarak seçilmiş söz ve müziklerden oluşur; bu yönüyle hem müziksel hem de eğitsel işlevler üstlenir" (Uçan, 1996: 84). Eğitim müziği kapsamında bestelenen şarkıların melodik yapısı, çocuklara içerdiği temalar yoluyla birçok konuda farkındalık kazandırmakta; sade, anlaşılır ve eğitici yapısıyla eğitim sürecini desteklemektedir.

Türk okul şarkılarının gelişimi, Tanzimat Dönemi'nden itibaren Osmanlı'da Batı tarzı müzik eğitiminin yaygınlaşmasıyla başlamıştır. Bu süreçte açılan rüştiye ve idadîlerde müzik derslerine yer verilmiş, Avrupa'dan getirilen modeller incelenmiş ve uygulanmaya çalışılmıştır. II. Meşrutiyet döneminde bu çabalar artarak devam etmiş; Ali Rıfat Çağatay ve Zekai Dede gibi isimler okul müziğine yönelik çalışmalarıyla ön plana çıkmıştır. Ancak bu alandaki sistemli ve kapsamlı gelişim esas olarak Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte başlamış ve modern müzik eğitiminin temelleri bu dönemde atılmıştır.

Cumhuriyet döneminde müzik eğitimi, çağdaşlaşma hedefleri doğrultusunda yeniden yapılandırılmış ve okullarda kalıcı bir yer kazanmıştır. Bu bağlamda Ahmet Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin ve Muzaffer Sarısözen gibi Cumhuriyet aydınları,

milli ve manevi değerleri içeren birçok okul şarkısı bestelemiş ve dağarın oluşmasına büyük katkı sağlamışlardır. “Cumhuriyet'in ilanından sonra müzik eğitimi, çağdaşlaşma hedefleri doğrultusunda yeniden yapılandırılmış, bu süreçte Saygun, Erkin ve Sarısözen gibi sanatçılar okul müziği repertuvarına milli kimlik taşıyan eserlerle önemli katkılar sağlamışlardır” (Özmenteş, 2006: 57).

Türk okul şarkıları dağarının tematik özellikleri incelendiğinde; barış, vatan sevgisi, dostluk, doğa ve yardımseverlik gibi evrensel ve milli değerlerin öne çıktığı görülmektedir. Bu temalar sayesinde müzik eğitimi yalnızca ritim ve melodi öğretimiyle sınırlı kalmamakta, aynı zamanda öğrencilerin milli, manevi ve evrensel değerlere ilişkin farkındalık geliştirmesine de katkı sağlamaktadır.

Çocuk şarkıları, ritmik yapıları ve kulaktan çalınabilme kolaylığı ile çocukların işitsel algı ve müzikal gelişimini desteklemektedir. Bu şarkılar genellikle tekrar içeren yapılar barındırdığından, öğrencilerin müzikal belleğinin gelişmesine katkıda bulunur. Şarkıların sınıf ortamında birlikte söylenmesi, öğrencilere toplu söyleme alışkanlığı ve ritmik uyum becerisi kazandırır. Ayrıca bu şarkılar genellikle öğrencilerin algı seviyesine uygun diziler kullanılarak, basitten karmaşığa doğru bir öğretim sırasına göre öğretilmektedir. Bu nedenle Türk Okul şarkıları içerdikleri yapı özellikleri itibarıyla viyolonsel repertuvarına uyarlanabilir niteliktedir. Bu uyarlanabilirlik; eserlerin ses aralıklarının viyolonsel çalgısına uygunluğu, farklı tonlara kolaylıkla aktarılabilmesi ve tonalite bakımından icra kolaylığı gibi faktörlerden kaynaklanmaktadır. Enstrüman eğitiminde tekrar önemli bir yer tutmakta; öğrenciler tekrar yoluyla teknik becerilerini geliştirmektedir. Okul şarkılarında da benzer şekilde tekrar unsurları bulunduğundan, bu şarkıların viyolonsel eğitiminde uygulanması öğrencilerin sık tekrara dayalı pozisyon geçişi ve teknik gelişim süreçlerine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemine dayalı olarak yürütülmüş ve araştırmada görüşme tekniği ile tasarım tabanlı araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Nitel araştırmalar, belirli bir olguyu kendi bağlamı içerisinde anlamaya yönelik derinlemesine veri toplamaya olanak tanır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu çalışmada, viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerine yönelik geliştirilen okul şarkıları materyallerinin amaca uygunluk düzeyi, alanında uzman öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. "Tasarım, genel olarak bir planlama ve geliştirme sürecidir. Tasarım tabanlı araştırma yöntemindeki tasarım ifadesi ise, öğretme-öğrenme konularında yeni ortamların veya yeni kuramların planlanması ve geliştirilmesidir" (Kuzu, Çankaya ve Mısırlı, 2011: 20). Araştırmada viyolonsel eğitiminde 1. ve 5. Pozisyonlar arası geçiş çalışmalarına yönelik olarak Türk Okul Müziği dağarından amaçlı örneklem yöntemiyle seçilen eserler küçük öğrencilerin viyolonsel eğitiminde kullanabilecekleri öğretim materyallerine dönüştürülmüştür.

Geliştirilen bu materyallerin uygulamada nasıl görüneceğine yönelik veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "Uzman Görüşme Formu" kullanılmıştır. Form, öğretim elemanlarının geliştirilmiş materyallere ilişkin görüş ve değerlendirmelerini nitel olarak ortaya koymak amacıyla yapılandırılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiş ve öğretim elemanlarının görüşlerine dayalı temalar doğrultusunda yorumlanmıştır.

3.2. Verilerin toplanması

Araştırmanın ilk aşamasında Türk Okul Şarkıları dağarından bu araştırmanın amacına uygun olduğu düşünülen eserler/şarkılar seçilmiştir. Ardından seçilen eserler viyolonselde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonlarda kullanılmak üzere araştırmacı tarafından uyarlanmış ve fa anahtarı açkısı ile nota yazım programında yazılmıştır. Son olarak hazırlanmış olan okul şarkıları materyalleri alanında uzman 14 öğretim elemanına 'Viyolonsel Öğretimi Uzman Görüş Formu' e-posta ortamında gönderilerek uzman görüşlerinin alınması sağlanmıştır. Elde edilen görüşler yöneltilen sorulara ilişkin açıklamalar ve özetleyici tematik ifadeler şeklinde bulgular bölümünde sunulmuştur.

3.3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 akademik takvim yılında, Türkiye'deki mesleki müzik eğitimi kurumlarından Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinde akademisyen olarak çalışan alanında uzman 14 uzman oluşturmaktadır. Verilerin toplanması amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan Uzman Görüşme Formu akademisyenlerce doldurulmuş ve analizler sonuç kısmında paylaşılmıştır. Tablo 3.1'de araştırmaya katılan 14 Öğretim elemanının görev yaptıkları kurumlar verilmiştir.

Tablo 3.1. Öğretim elemanlarının görev yaptıkları kurumlar

Ö1	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
Ö2	Sinop Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Müzik Bilimleri Anabilim Dalı
Ö3	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Ö4	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Ö5	Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bilimleri, Yaylı Sazlar Anasanat Dalı
Ö6	Nevşehir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
Ö7	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı
Ö8	Doğu Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Ö9	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Ö10	Düzce Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Müzik Anabilim Dalı
Ö11	Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Ö12	Karabük Safranbolu Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Müzik Bölümü
Ö13	Aksaray Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Ö14	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı

Tablo 3.2.'de Öğretim Elemanlarının mesleki çalışma süreleri verilmiştir.

Tablo 3.2. Öğretim elemanlarının mesleki çalışma süreleri

Çalışma Süresi (Yıl)	***f***
1-5 Yıl	1
6-10 Yıl	1
11-15 Yıl	3
16 Yıl ve Üzeri	9

Çalışma grubunda yer alan akademisyenlerin 9'unun 16 yıl ve üzeri, üçünün 11-15 yıl arası, birinin 6-10 yıl arası ve birinin 1-5 yıl arası çalışma deneyimine sahip olduğu görülmektedir.

Çalışmada materyal olarak kullanılmış olan okul şarkıları tablo 3.3'te verilmiştir.

Tablo 3.3. Viyolonselde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçiş çalışmalarında kullanılmak üzere düzenlenen okul şarkıları

Eserin Adı	Uyarlanan Tonlar	Eserin Varyasyon Sayısı	Eserin Ölçü Birimi	Hedeflenen pozisyon geçişleri	Eserin Bestecisi
Bak Postacı Geliyor	Do maj. Fa maj. Sol maj.	3	4/4	1.ve 4. pozisyonlar arası	Muzaffer Akgün
Yalancı	Re maj. Sol maj. Do maj.	4	2/4	1.ve 4. pozisyonlar arası	A. Muhtar Ataman
Sabah	Re maj. Sol maj. Do maj.	3	2/4	1.ve 5. pozisyonlar arası	Saip Egüz
Vücudumuz	Do maj. Fa maj. Sol maj.	3	6/8	½ (yarım) ve 4. pozisyonlar arası	Saip Egüz
Ceviz Adam	La maj. Sol maj. Fa maj.	3	2/4	1.ve 4. pozisyonlar arası	Nazlatma
Hayvanlar Ne İster?	Do maj. Sol maj.	3	2/4	1.ve 4. pozisyonlar arası	Yalçın Tura
Ilgaz	Re min. La min. Sol min.	3	2/4	1.ve 5. pozisyonlar arası	Cemil Türkarman - Samim Bilgen
Kırmızı Balık	Kromatik Fa maj. Re Maj	4	2/4	½ (yarım) ve 5. pozisyonlar arası	Nazlı Eray
Merdiven	Mi bemol maj. La min. Mi min	4	2/4	½ (yarım) ve 4. pozisyonlar arası	Feraye Işıl
Pazara Gidelim	Kromatik Re maj. La bemol maj.	3	2/4	½ (yarım) ve 5. pozisyonlar arası	Muammer Sun
Küçük Kurbağa	Re maj. Do maj. Sol maj.	3	2/4	1.ve 4. pozisyonlar arası	A. Muhtar Ataman

3.3.1. Araştırmada Kullanılan Uzman Görüşme Formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen Uzman Görüşme Formunda, araştırmacı tarafından viyolonselde pozisyon geçişlerine uygun olarak düzenlenmiş olan okul şarkıları hakkında 1. ve 5. Pozisyonlar arası geçişe yönelik kazanım hedefleri ile ilgili sorular yer almaktadır.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bulgular sunulurken ilk aşamada araştırmacı tarafından Türk Okul Şarkılarının viyolonselde 1. ve 5. Pozisyonlar arası geçiş çalışmaları için uyarlanmış/geliştirilmiş materyallere yer verilmiştir. Bu materyallerle birlikte her bir okul şarkısının viyolonsel öğrencisinde gerçekleştirmesi hedeflenen kazanımlar da sıralanmıştır. İkinci aşamada ise geliştirilen materyallere ilişkin Uzman Görüşme Formundan elde edilen veriler sunulmaktadır.

4.1. Viyolonselde 1. ve 5. Pozisyonlar Arası Geçişlere Yönelik Okul Şarkılarına Dayalı Materyal Oluşturmaya İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Aşağıda viyolonsel Eğitiminde 1. ve 5. Pozisyonlar arası geçiş çalışmalarında kullanılmak üzere tasarlanmış materyallerin nota ile gösterimine, içerdiği kazanım ifadelerine ve maddeler halinde yer verilmiştir. Tasarlanan materyaller sadece sol elde pozisyon geçişlerine yöneliktir.
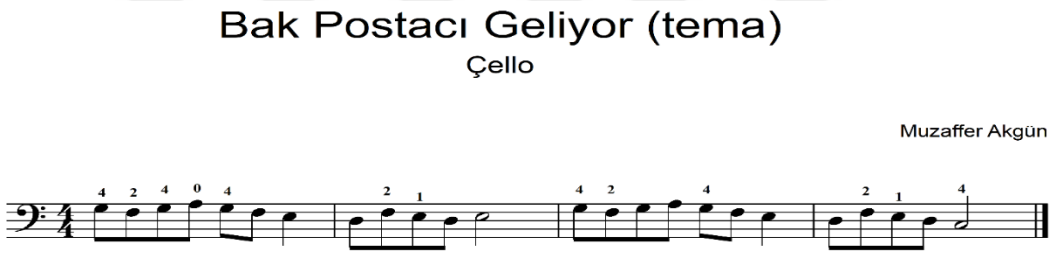
Şekil 4.1. Bak postacı geliyor (Tema)

Kazanımlar:

1. 1. Pozisyonda çalma

2. La ve Re tellerinde geçişli çalma (1. ve 3. ölçüler)

3. Açık tel kullanarak çalma (1., 2.,3. ve 4. Ölçüler)

4. Re ve Sol telleri arası geçişli çalma (4. Ölçü)
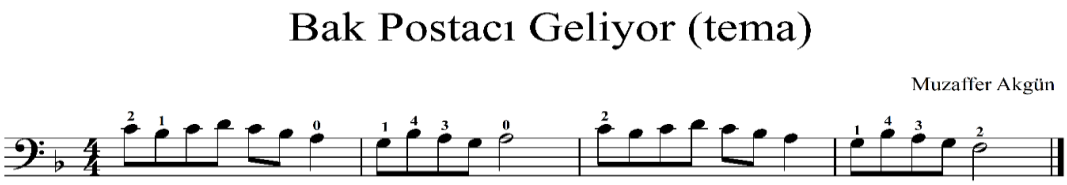
Şekil 4.2. Bak postacı geliyor (Parmak açma)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda açık konumda çalma

2. La ve Re telleri arası geçişli çalma

3. 1. Pozisyondan 3. pozisyona geçiş

4. 3. pozisyondan 1. pozisyona geçiş
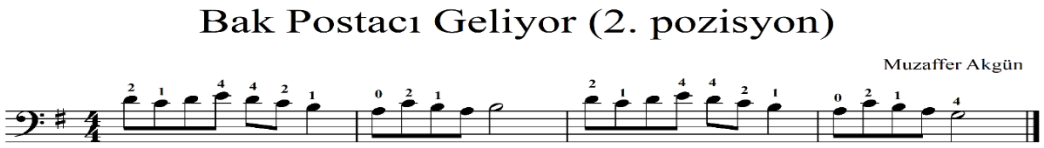
Şekil 4.3. Bak postacı geliyor (2. pozisyon)

Kazanımlar:

1. 1. ve 2. pozisyonda çalma

2. 2. pozisyonda açık (geniş) pozisyonla çalma (1. ve 3. ölçüler)

3. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (1. ve 3. ölçüler)

4. Açık tel kullanarak çalma (2. ve 4. ölçüler)

5. La ve Re telleri arası geçişli çalma (4. ölçü)
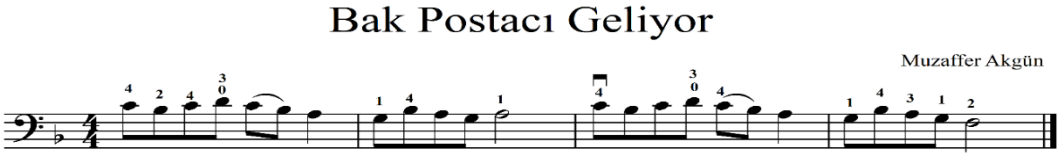
Şekil 4.4. Bak postacı geliyor (3. ve 4. pozisyon)

Kazanımlar:

1. 3. ve 4. pozisyonda çalma

2. 3. pozisyondan 4. pozisyona geçiş (2. ölçü)

3. 4. pozisyondan 3. pozisyona geçiş (2. ve 4. ölçü)

4. 3. pozisyondan 1. pozisyona geçiş (4. ölçü)

5. Flageolet tekniği ile çalma (1. ve 3. ölçü)

6. Şarkıyı tek telde çalma

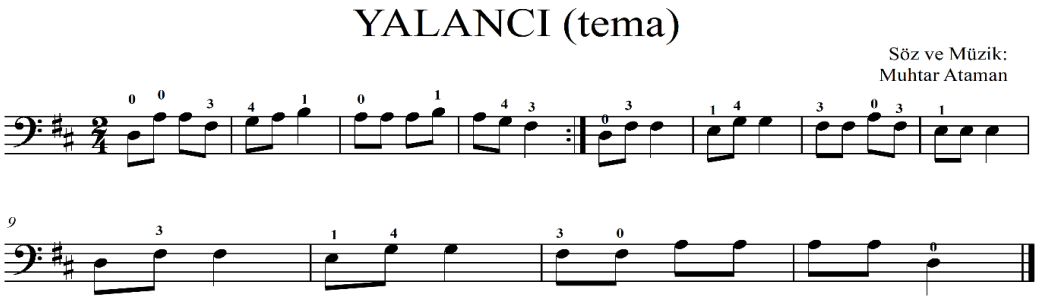

Şekil 4.5. Yalancı (Tema)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı 1. pozisyonda çalma

2. Şarkıyı açık (boş) tel kullanarak çalma

3. Teller arası geçişli çalma
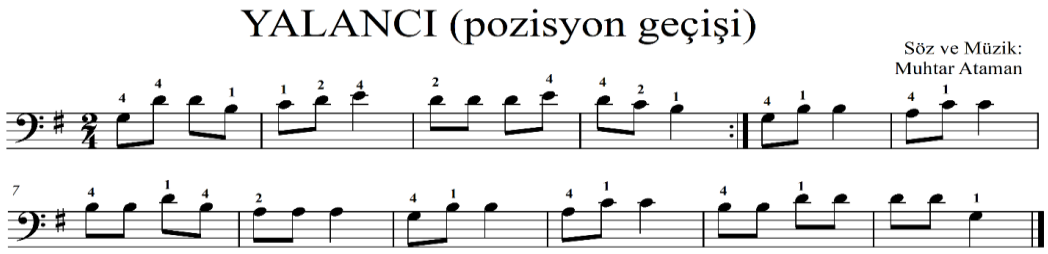
Şekil 4.6. Yalancı (pozisyon geçişi)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda tel değiştirme (1. ölçü)

2. 1. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (2. ölçü)

3. 2. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (4 ölçü)

4. 1, 2 ve 3. pozisyonda tel geçişli çalma (5-6-7-9-10-11. ölçüler)

5. 5'li aralıkları (kent) paralel telde çalma
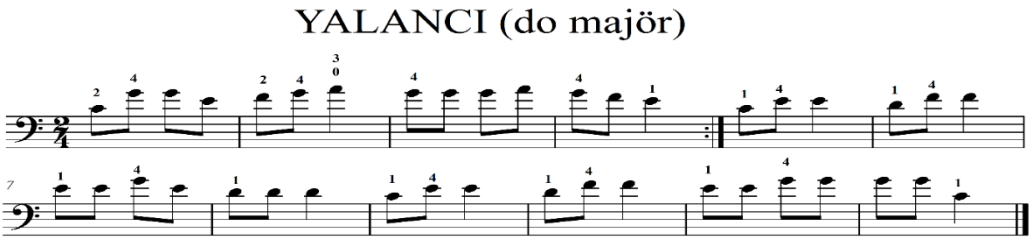
Şekil 4.7. Yalancı (Do majör)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyondan 4. pozisyona geçiş (1. ölçü)

2. 4. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (5 ve 9. ölçüler)

3. 2. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (6 ve 10. ölçüler)

4. 3. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (7 ve 11. ölçüler)

5. 4. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (12. ölçü)
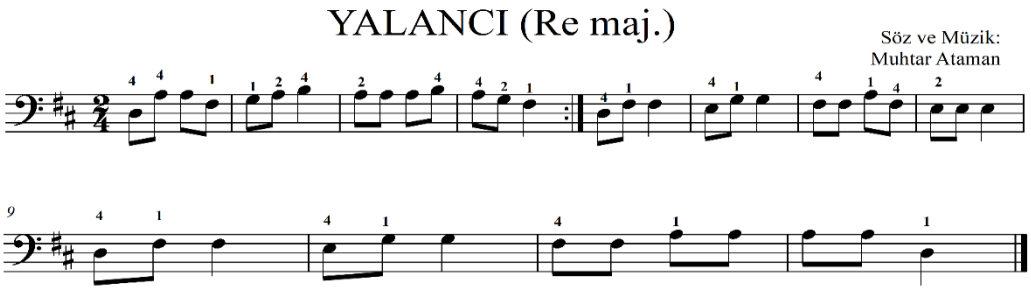
Şekil 4.8. Yalancı (Re majör)

Kazanımlar:

1. 2. Pozisyonda tel değiştirme (1. Ölçü)

2. 2. Pozisyondan 3. Pozisyona geçişli çalma (2. Ölçü)

3. 3. Pozisyondan 2. Pozisyona geçişli çalma (4 ölçü)

4. 2, 3 ve 4. Pozisyonda tel geçişli çalma (5-6-7-9-10-11. Ölçüler)

5. 5'li paralel (kent) sesleri basma (1. Ölçü)
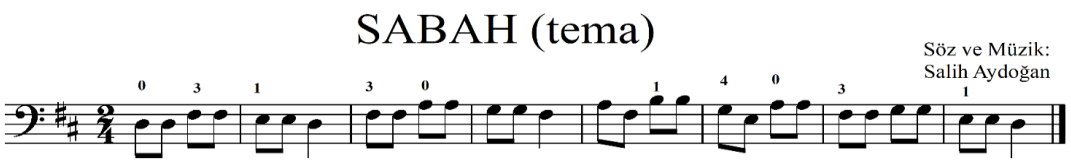
Şekil 4.9. Sabah (Tema)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda çalma

2. 1. pozisyonda er ve la telleri arasında değişimli çalma (3-4-5-6. ölçüler)
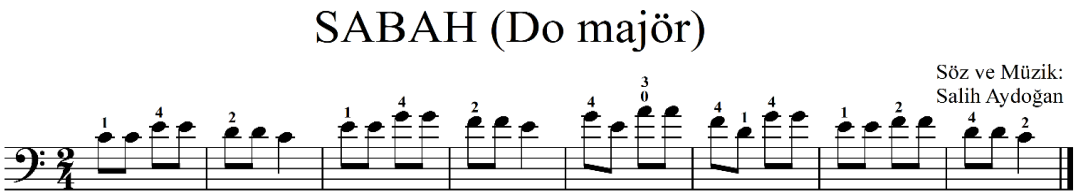
Şekil 4.10. Sabah (Do majör)

Kazanımlar:

1. Tek telde çalma çalışması

2. Geniş (açık) pozisyon geçişi (1. ve 2. ölçüler)

3. 2. pozisyondan 4. pozisyona geçiş (2. ve 3. ölçüler)

4. Flageolet- 3. pozisyona geçiş (5. ve 6. ölçüler)

5. 4. pozisyondan 5. pozisyona geçiş (7 ve 8. ölçüler)

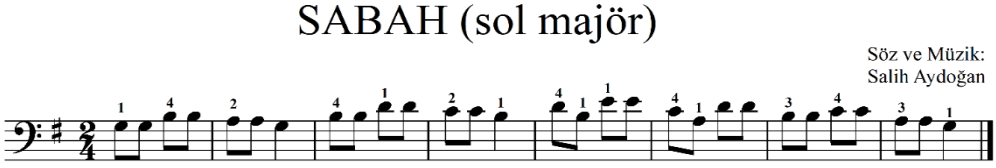

Şekil 4.11. Sabah (Sol majör)

Kazanımlar:

1. Ezgiyi farklı tonalitede çalma

2. 3. pozisyonda geniş (açık) pozisyon çalma (1 ve 2. ölçüler)

3. 3. pozisyonda teller arası geçişli çalma (3 ve 4. ölçüler)

4. 3. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (3 ve4. ölçüler)

5. 1. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (5. ölçü)

6. 4. Pozisyondan 3. Pozisyona geçişli çalma (7 ve 8. ölçüler)
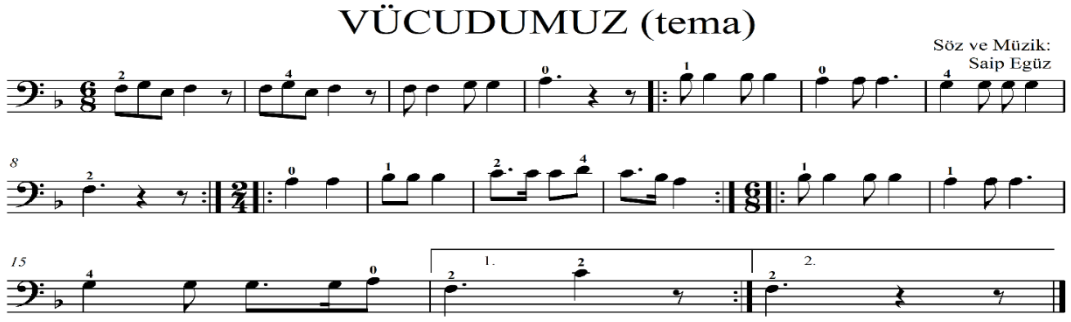
Şekil 4.12. Vücudumuz (tema)

Kazanımlar:
1. 1. pozisyonda çalma
2. Açık telde teller arası geçişli çalma
3. Yarım (1/2) pozisyonda çalma
4. Boş telden yarım (1/2) pozisyona geçişli çalma (4-5-9-10-12-13. ölçüler)
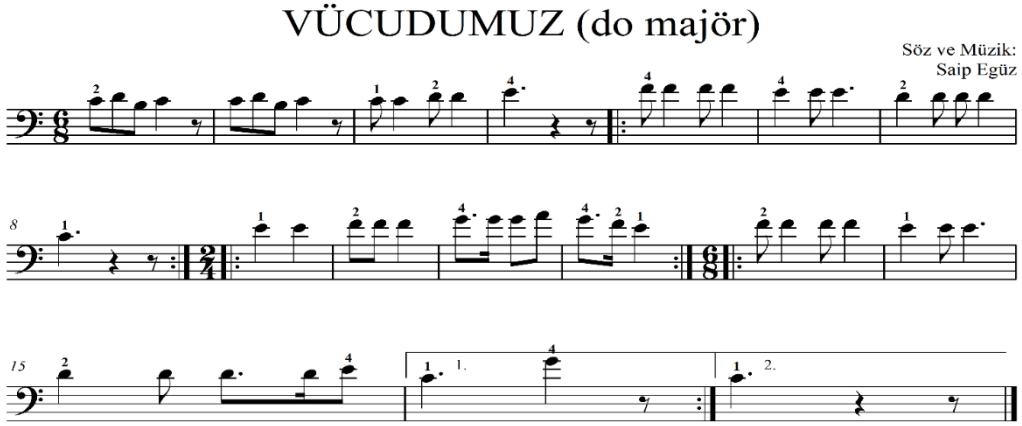
Şekil 4.13. Vücudumuz (do majör)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı farklı tonda çalma

2. 1. pozisyon ve 2. pozisyonlar arası geçişli çalma (2. ve 3. ölçüler)

3. Geniş (açık) pozisyonda çalma (3. ve 4. ölçü)

4. Flageolet tekniğiyle çalma

5. 3. pozisyonda 4. pozisyona geçişli çalma (4. ve 5. ölçü)

6. 4. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (5-6-13-14. ölçüler)

7. 3. pozisyonda 2. pozisyona teller arası geçişli çalma (9. ve 10. ölçüler)

8. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (11-12. ölçüler)

9. 1. pozisyondan 4. pozisyona teller arası geçişli çalma (12 ve 13. ölçüler)
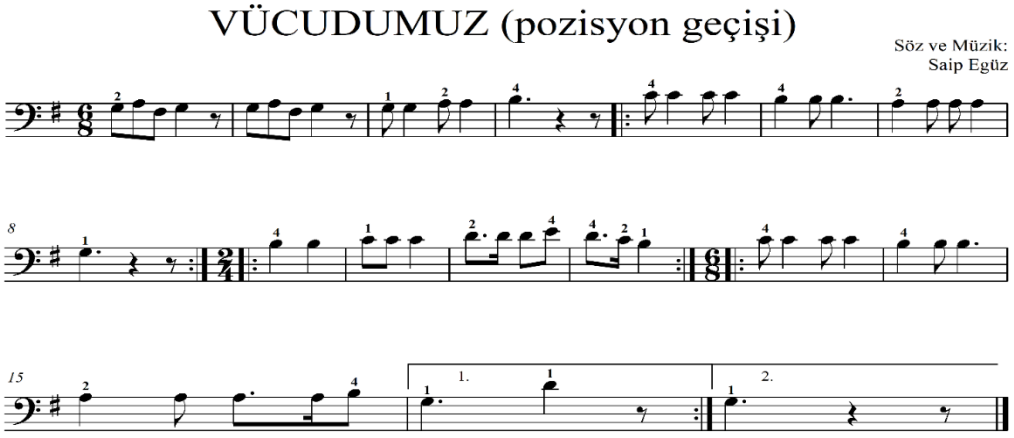
Şekil 4.14 Vücudumuz (pozisyon geçişi)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı farklı tonda çalma

2. 2. pozisyon ve 3. pozisyonlar arası geçişli çalma (2. ve 3. ölçüler)

3. Geniş (açık) pozisyonda çalma (3. ve 4. ölçü)

5. 3. pozisyonda 4. pozisyona geçişli çalma (4. ve 5. ölçü)

6. 4. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (5-6-13-14. ölçüler)

7. 3. pozisyonda 2. pozisyona teller arası geçişli çalma (9. ve 10. ölçüler)

8. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (11-12. ölçüler)

9. 1. pozisyondan 4. pozisyona teller arası geçişli çalma (12 ve 13. ölçüler)
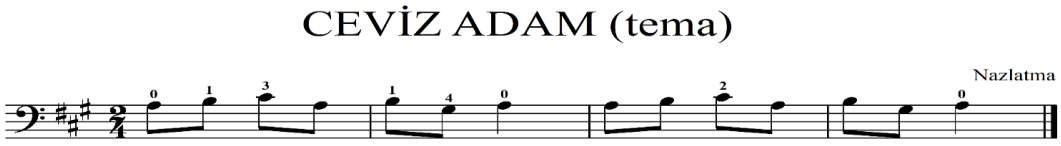
Şekil 4.15. Ceviz adam (pozisyon geçişi)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı açık tel kullanarak çalma

2.La ve Re telleri arası geçişli çalma

3. Şarkıyı 1. pozisyonda çalma
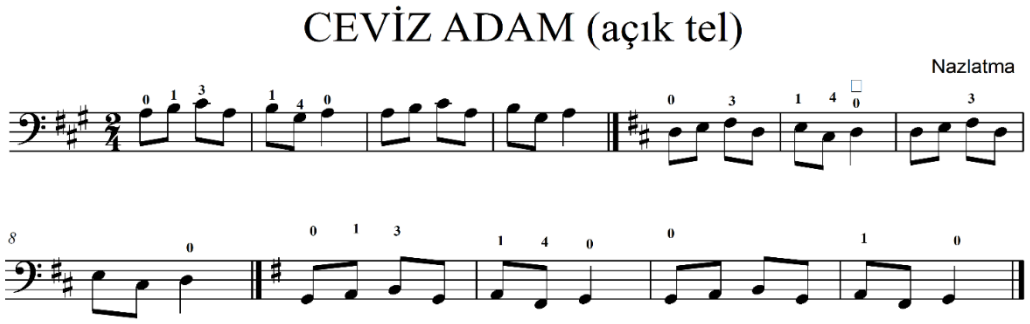
Şekil 4.16. Ceviz adam (açık tel)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı açık tel kullanarak çalma

2. Şarkıyı 1. pozisyonda paralel tellerde çalma

3. Şarkıyı farklı tonlarda çalma

4. Şarkıyı La ve Re telleri arası geçişli çalma (1. ve 4. ölçüler arası)

5. Şarkıyı Re ve Sol telleri arası geçişli çalma (5. ve 8. ölçüler arası)

6. Şarkıyı Sol ve Re telleri arası geçişli çalma (9. ve 12. ölçüler arası)

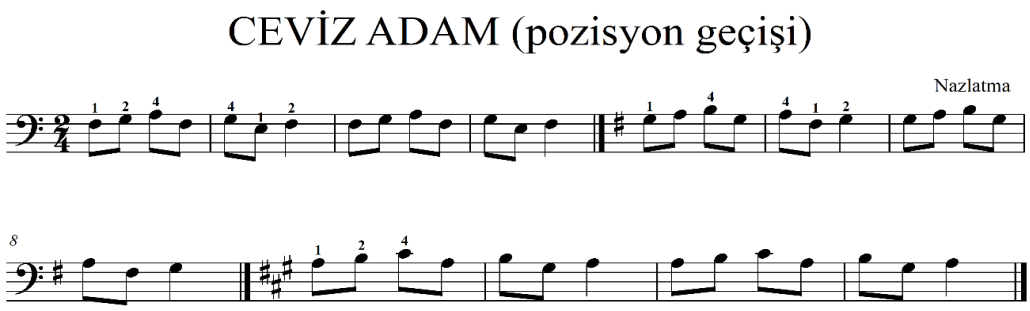

Şekil 4.17. Ceviz adam (pozisyon geçişi)

Kazanımlar:

1. 2. pozisyonda açık pozisyon çalma (1. ölçü)

2. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (1.2.3. ve 4. ölçüler)

3. Şarkıyı tonal yürüyüş yöntemiyle farklı pozisyonlarda aynı parmak numaralarını kullanarak çalma

4. Şarkıyı tek telde çalma

5. 3. pozisyonda açık pozisyon çalma (5. ölçü)

6. 3. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (5.6.7. ve 8. ölçüler)

7. 4. pozisyonda açık pozisyon çalma (9. ölçü)

8. 4. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (9.10.11. ve 12. ölçüler)

9. Şarkıyı farklı tonlarda çalma
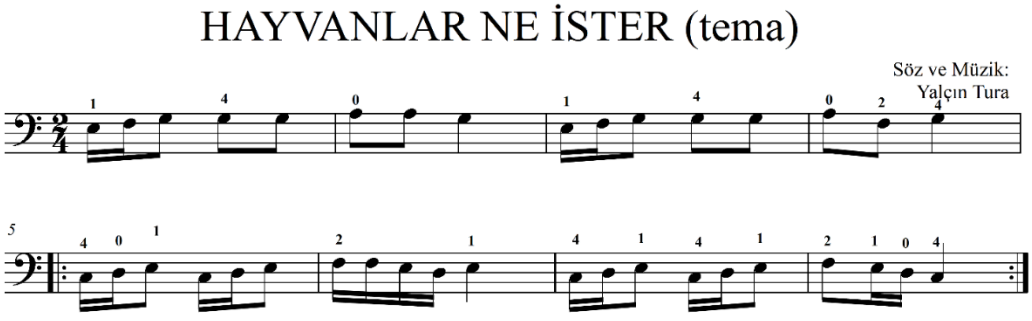
Şekil 4.18. Hayvanlar ne ister? (Tema)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda çalma

2. Re ve La telleri arası geçişli çalma (2. ve 4. ölçüler)

3. Re ve Sol telleri arasında geçişli çalma (5. 7. ve ve 8. ölçüler)
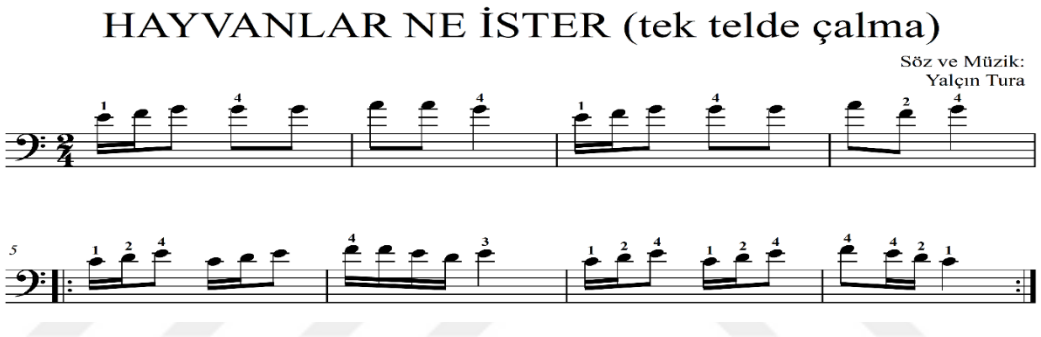
Şekil 4.19. Hayvanlar ne ister (tek telde çalma)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı tek tel üzerinde çalma

2. 4. pozisyonda çalma (1-4. ölçüler arası)

3. 4. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (4 ve 5. ölçüler)

4. 2. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (5. ve 6. ölçüler)

5. 3. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (7 ve 8. ölçüler)
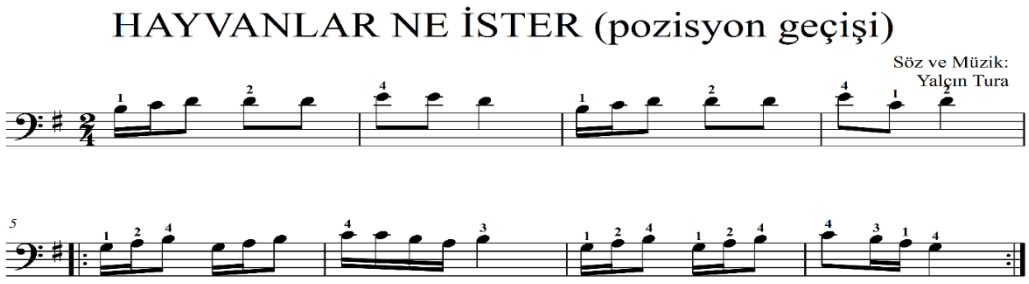
Şekil 4.20. Hayvanlar ne ister (pozisyon geçişi)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (1-4. ölçüler arası)

2. 3. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (5 ve 6. ölçüler)

3. 4. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (6 ve 7. ölçüler)

4. 3. pozisyonda geniş (açık) pozisyonda çalma (5. ve 7. ölçüler)

5. 4. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (8. ölçü)

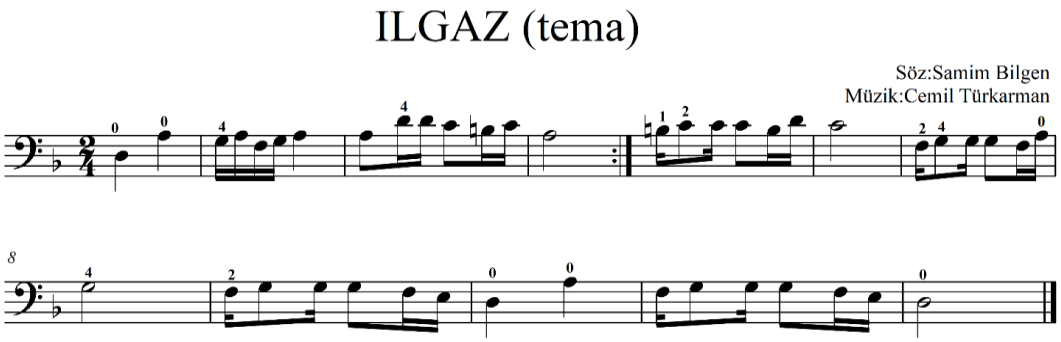

Şekil 4.21. Ilgaz (tema)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda çalma

2. Re ve La telleri arası geçişli çalma (1,2,7,10. ölçüler)

3. Açık tel kullanarak çalma (1,4,7,10,12. ölçüler)

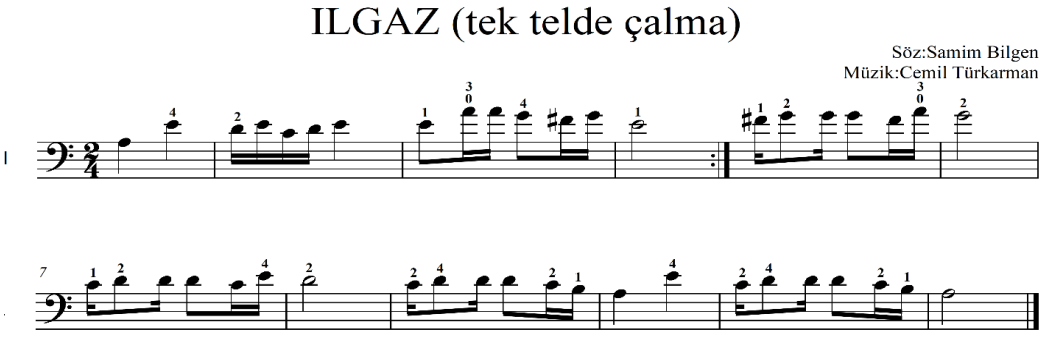

Şekil 4.22. Ilgaz (tek telde çalma)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı tek tel üzerinde çalma

2. Açık telden 2. pozisyona geçişli çalma (1. ve 10. ölçü)

3. 2. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (3. ölçü)

4. Flageolet tekniği kullanarak çalma (3. ölçü)

5. 4. pozisyondan 5. pozisyona geçişli çalma (5. ölçü)

6. 5. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (6. ve 7. ölçüler)

7. Açık pozisyonda çalma (2. ve 7. ölçüler)

8. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (8 ve 9. ölçüler)

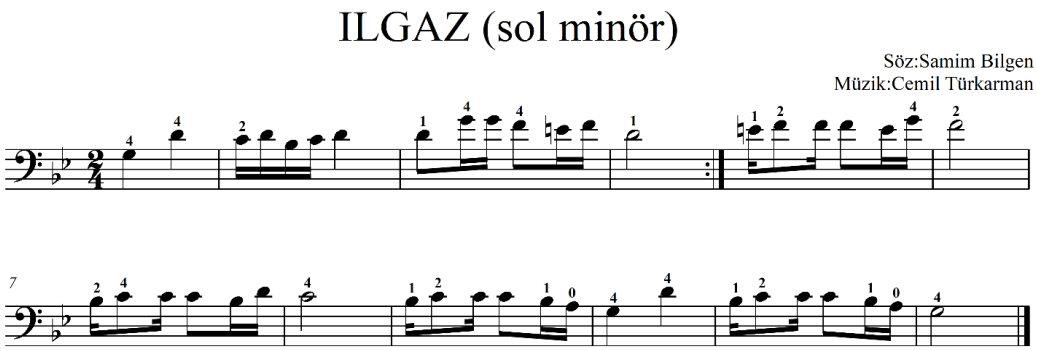

Şekil 4.23. Ilgaz (Sol minör)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda Re ve La telleri arasında geçişli çalma (1 ve 9. ölçüler)

2. 1. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (3. ölçü)

3. 3. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (3. ve 5. ölçüler)

4. 4. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (3. ve 4. ölçüler)

5. 4. pozisyonda Re ve La telleri arası geçişli çalma (5, 6 ve 7. ölçüler)

6. 4. pozisyondan yarım pozisyona geçişli çalma (9. ve 10. ölçüler)
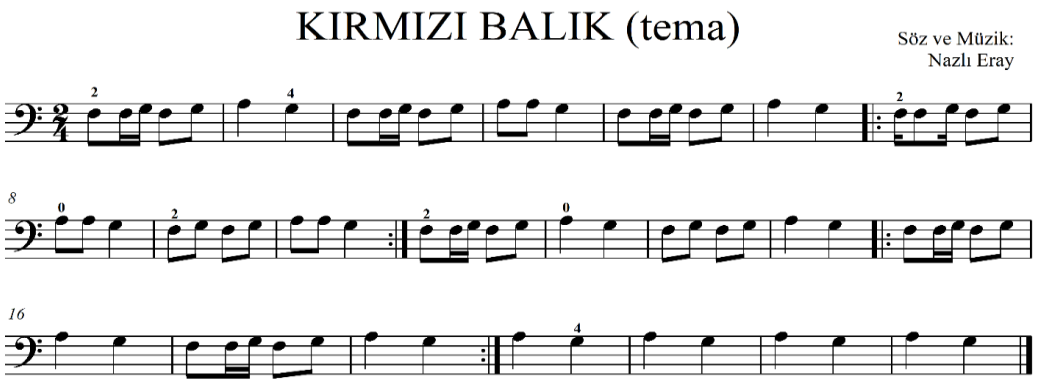
Şekil 4.24. Kırmızı balık (tema)

Kazanımlar:
1. 1. pozisyonda çalma
2. Açık tel kullanma

Şekil 4.25. Kırmızı balık (Açık pozisyon)

Kazanımlar:

1. 2. pozisyonda çalma

2. Geniş (açık) pozisyonda çalma

3. Şarkıyı tek tel (Re) üzerinde çalma

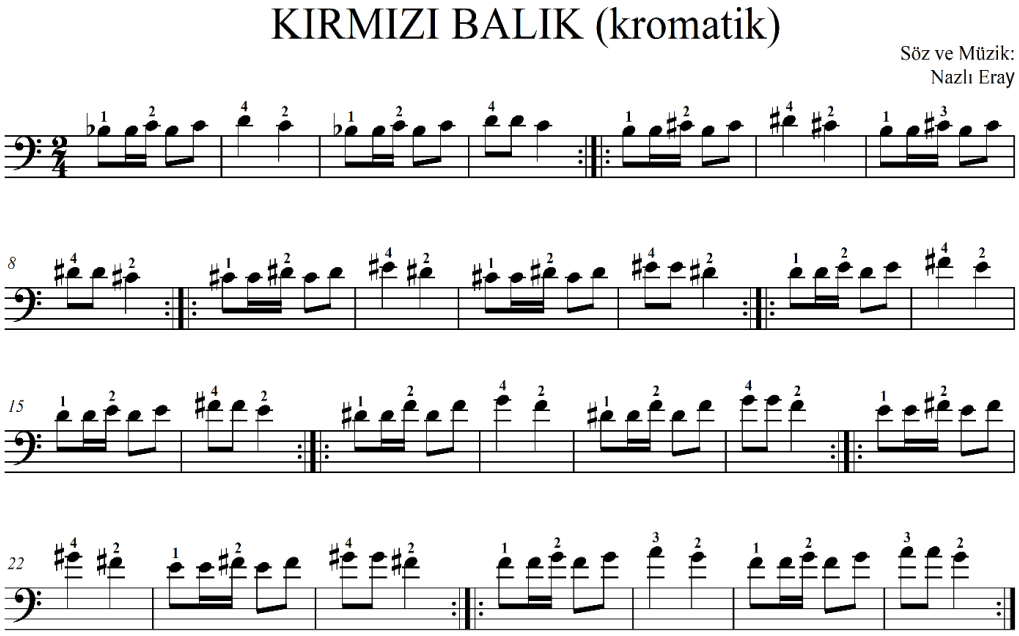

Şekil 4.26. Kırmızı balık (kromatik)

Kazanımlar:

1. Aynı melodi ile kromatik olarak tonal yürüyüşlü çalma

2. La telinde 1. yarım pozisyonla 5. pozisyon arası çalma

3. Şarkıyı tek tel (La) üzerinde çalma

4. Şarkıyı açık pozisyon kullanarak çalma

5. Şarkıyı boş (açık) tel kullanmadan çalma

Not: Bu varyasyon diğer tellerde de aynı pozisyonlar ve parmak numaraları kullanılarak çalınabilir.
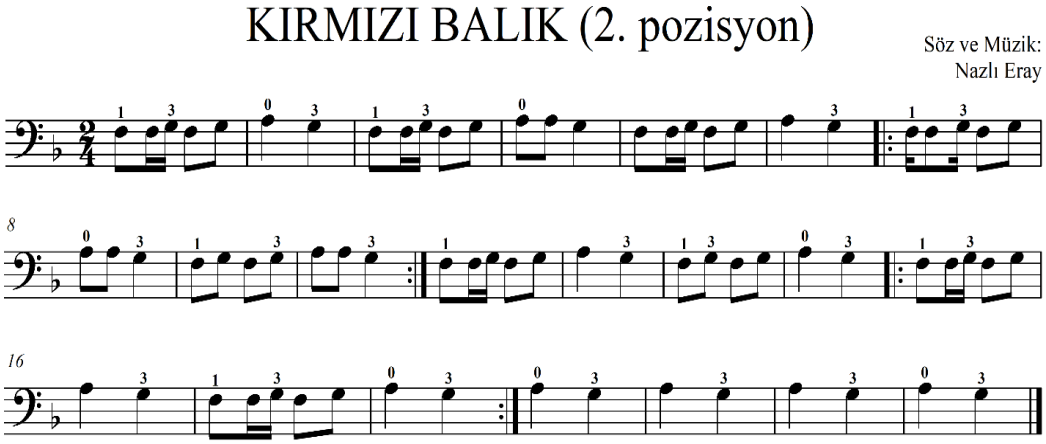
Şekil 4.27. Kırmızı balık (2. Pozisyonda çalma)

Kazanımlar:

1. 2. pozisyonda çalma

2. 2. pozisyondan açık tele geçişli çalma

3. Şarkıyı iki tel (La ve Re) üzerinde çalma
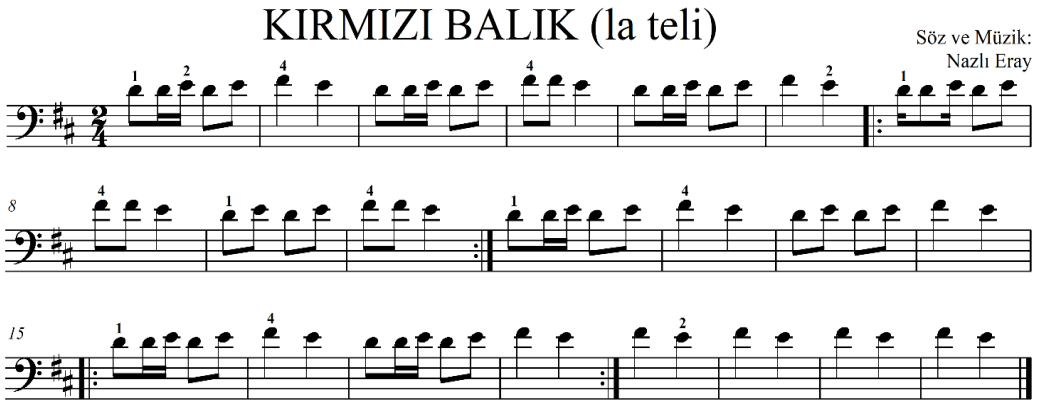
Şekil 4.28. Kırmızı balık (La teli)

Kazanımlar:

1. 3. pozisyonda çalma

2. Geniş (açık) pozisyonda çalma

3. Şarkıyı tek tel (La) üzerinde çalma
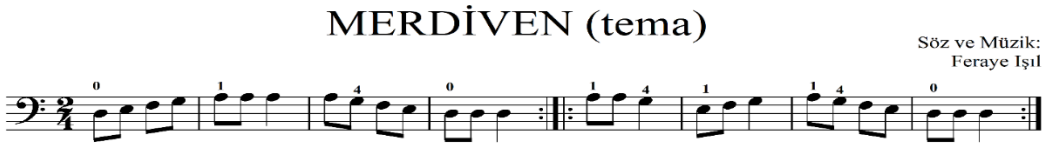
Şekil 4.29. Merdiven (tema)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı açık telde çalma

2. Şarkıyı birinci pozisyonda çalma

3. Re ve La telleri arasında geçişli çalma
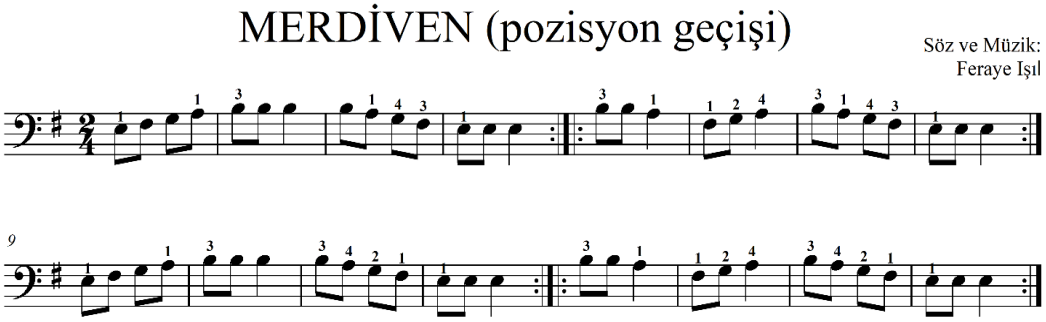
Şekil 4.30. Merdiven (Pozisyon geçişi)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyondan 4. pozisyona geçiş (1,5,9,13. ölçüler)

2. 4. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (2 ve 7. ölçüler)

3. 4. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (6 ve 11,14,15. ölçüler)

4. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (12 ve 16. ölçüler)

5. 2.pozisyondakapalı parmak kalıbı kullanımı (6 ve 14. ölçüler)
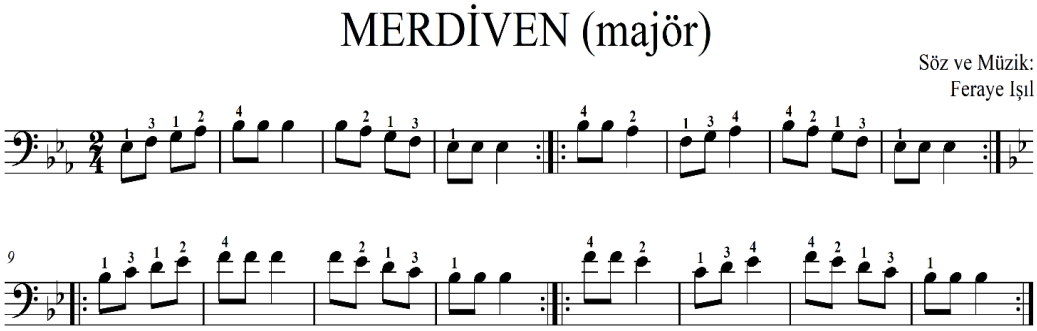
Şekil 4.31. Merdiven (Majör)

Kazanımlar:

1. Şarkıyı majör tonalitede çalma

2. Şarkıyı paralel tellerde aynı parmak numaralarıyla çalma

3. Re telinde 1/2 (yarım) pozisyonda çalma

4. Sol telinde 1/2 (yarım) pozisyonda çalma

5. Yarım pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (1. ve 9. ölçüler)

6. 3. pozisyondan yarım pozisyona geçişli çalma (3,7,11,15. ölçüler)

7. Yarım pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (5 ve 13. ölçüler)

8. 3. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (6 ve 14. ölçüler)

9. 2. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (7 ve 15. ölçüler)
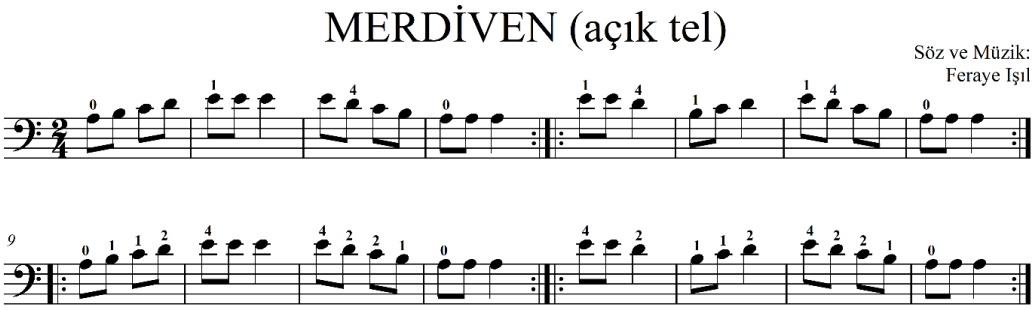
Şekil 4.32. Merdiven (Açık tel)

Kazanımlar:

1. Açık telde çalma

2. 1. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (2. ölçü)

3. 4. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (3,5,7. ölçüler)

4. 1. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (9 ve 14. ölçüler)

5. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (11 ve 15. ölçüler)

6. Şarkıyı tek telde çalma
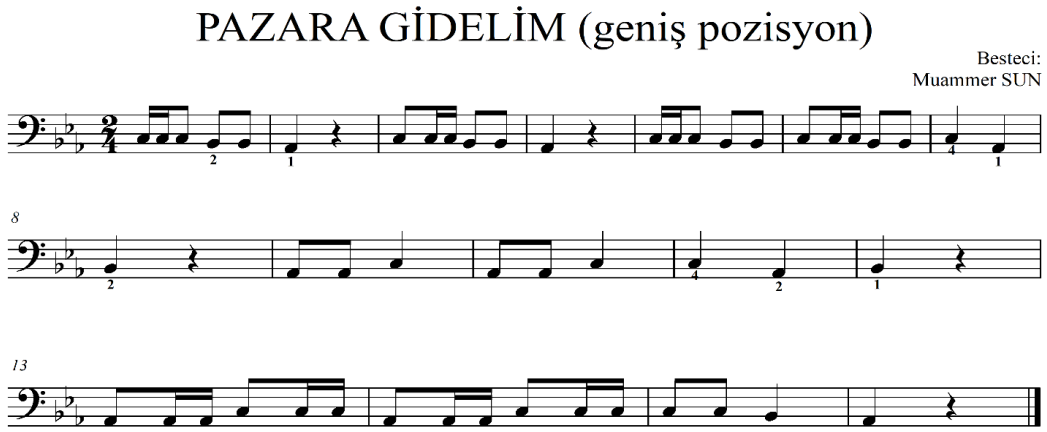
Şekil 4.33. Pazara gidelim (Açık pozisyon)

Kazanımlar:

1. 1. Pozisyonda çalma

2. 1. pozisyonda geniş pozisyon kullanarak çalma

3. Şarkıyı tek telde çalma
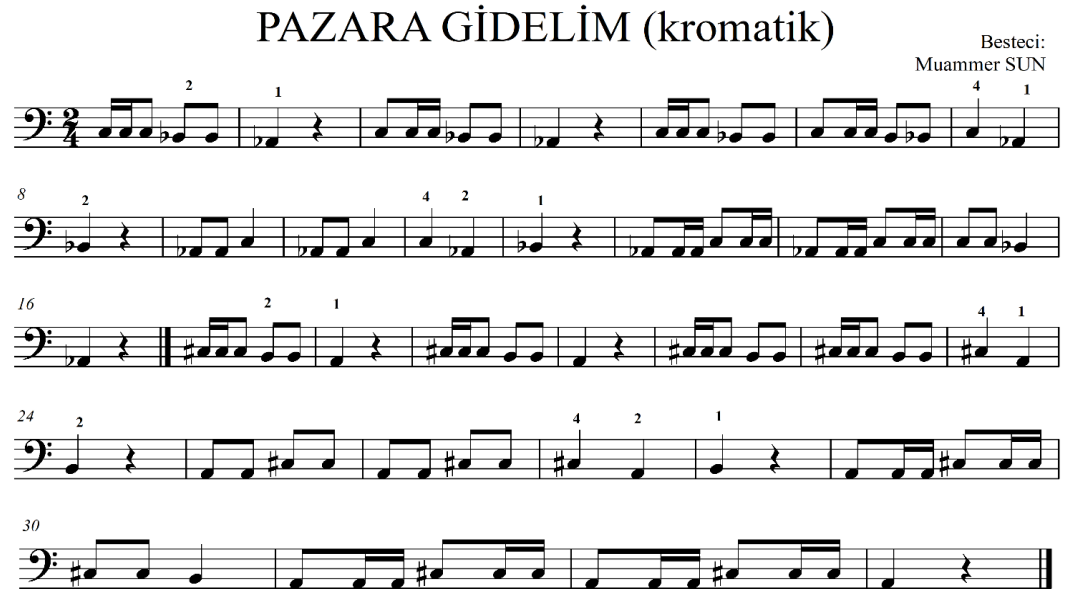
Şekil 4.34. Pazara gidelim (Kromatik)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda çalma

2. 1. pozisyonda geniş pozisyon kullanarak çalma

3. Şarkıyı tek telde çalma

4. Şarkıyı kromatik yürüyüşle çalarak pozisyon değiştirme

Not: Bu çalışma her telde 1. pozisyondan 5. pozisyona kadar kromatik yürüyüş yöntemiyle çalınabilir.
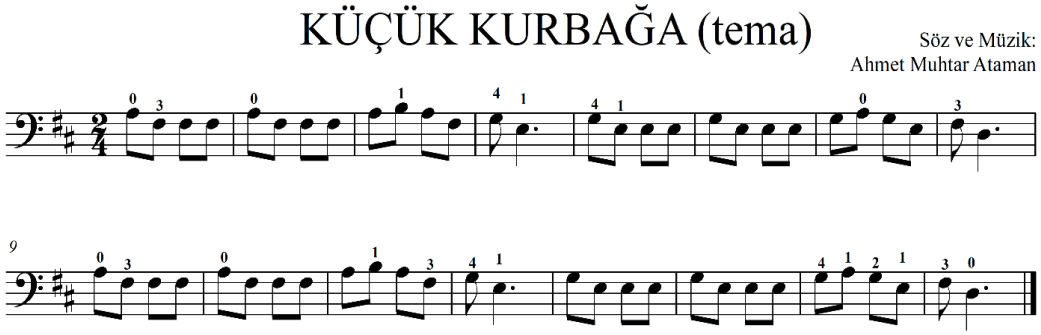
Şekil 4.35. Küçük kurbağa (tema)

Kazanımlar:

1. Açık telde geçişli çalma. 1.pozisyonda çalma (1,2,3,7,9,10,11,15. ölçüler)

2. 1. pozisyonda çalma

3. Şarkıyı iki telde çalma

4. Şarkıyı farklı tonalitede çalma

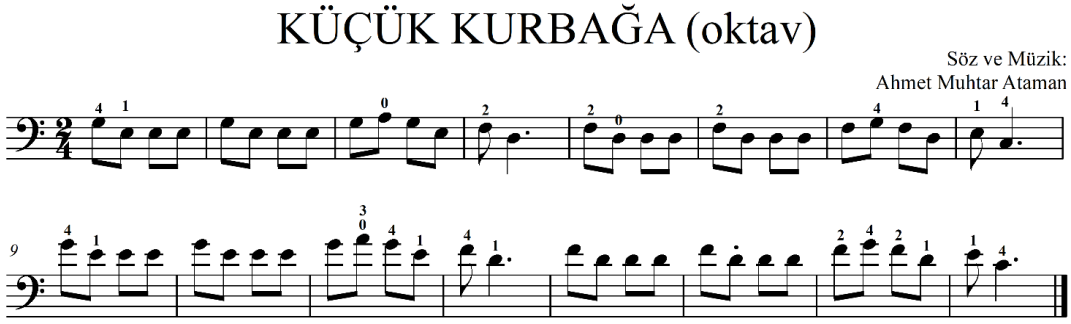

Şekil 4.36. Küçük kurbağa (Oktav)

Kazanımlar:

1. 1. pozisyonda çalma (1-8. arası ölçüler)

2. Boş tel kullanarak çalma (3-7. arası ölçüler)

3. Bir oktav tiz çalma (9-16. arası ölçüler)

4. 4. pozisyonda çalma9,10,11,15,16. ölçüler)

5. 4. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (12 ve 13. ölçüler)

6. 3. pozisyondan 4. pozisyona geçişli çalma (14 ve 15. ölçüler)

7. Flageolet tekniği ile çalma (11. ölçü)
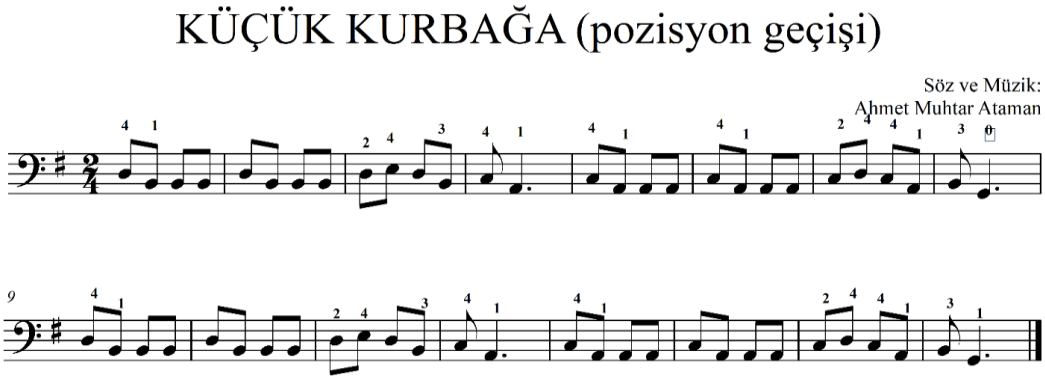
Şekil 4.37. Küçük kurbağa (Pozisyon geçişi)

Kazanımlar:

1. 2. pozisyonda çalma (1 ve 2. ölçüler)

2. 2. pozisyondan 3. pozisyona geçişli çalma (2 ve 3. ölçüler)

3. 3. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (3. ölçü)

4. 1. pozisyondan 2. pozisyona geçişli çalma (6 ve 7. ölçüler)

5. 2. pozisyondan 1. pozisyona geçişli çalma (7. ölçü)

Araştırmanın bu kısmında Viyolonsel Öğretimi Uzman Görüş Formundan hareketle elde edilen bulgu ve yorumlar tablolaştırılarak sunulmuştur.

4.2. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Çalışmaya katılan öğretim elemanlarının viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerine yönelik olarak okul şarkılarının kullanılabilirlik durumunu belirlemek amacıyla görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada 1. alt problem "Viyolonsel eğitimcilerinin 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonlar arası geçiş çalışmaları için kullandıkları metotlar hangileridir?" şeklinde ifade edilmiştir. Birinci Alt probleme yönelik bulgulara Tablo 4.1'de yer verilmiştir.

Tablo 4.1. Viyolonsel eğitimcilerinin birinci ve beşinci pozisyonlar arası geçiş çalışmaları için kullandıkları metotlar

Öğretim Elemanı	Kullanılan Metotlar
Ö1	Sebastian Lee Op. 12, Dotzauer, Feulliard Daily Exercises For Cello, J. Werner Op. 12 Begining Cello
Ö2	J. Werner, S. Lee, J. Feuillard, F. Dotzauer, L. Marderovky
Ö3	Feuillard Daily Exercises, J. Werner, J.J.F. Dotzauer Method II, The Art of Cello Playing
Ö4	Joseph Werner Band 1, Joseph Werner Band 2, Sebastian Lee, Dotzauer Exercises For Violoncello 1-2, Carl Fischer Method For The Violoncello
Ö5	J. Werner, Piatti, O. Sevcik Op.8, J.J.F. Dotzauer
Ö6	Feuillard Daily Exercises, Feuillard Young Cellist Method, Sevcik, Dotzauer Book 1, 2, 3, Sebastian Lee
Ö7	O. Sevcik Op.8, Feuillard Daily Exercises, Rick Mooney Position Pieces, Feuillard Methude du Jeune Violoncelliste,
Ö8	Sebastian Lee 40 Études mélodiques et progressives, Op.31, Sebastian Lee 12 Études mélodiques, Op.113, Dotzauer I Viyolonsel Metodu, Dotzauer II Viyolonsel Metodu, Feuillard Daily Exercises, Position Pieces For cello: Rick Mooney
Ö9	Werner Violoncello Method, Feuillard Daily Exercises, Lee First Steps in Violoncello Playing, Sevcik Change of Position ano Preparatory Scale Studies
Ö10	J. Werner, I, Sebastian Lee Violoncello Method I-II, Suzuki Violoncello Volume 2,3.4, J.J.F. Dotzaouer I vol. 1273
Ö11	O. Sevcik (Feuillard), Josef Werner Violoncell Schule, Dotzauer Exercises for violoncello I-II, Sebastian Lee Violoncello Method I, İmperial Method For The Cello
Ö12	Suzuki, Miedlar, Feuillard, Sevcik, Dotzauer (Violoncelschule 1. Kitap, 113 Etüt), Matz (The Complete Cellist ve 25 Etüt), S. Lee (Op.101, Op.40, Op.31), Schröder (Op.31), Grant (Intermediate Etudes in the Positions), L. R. Feuillard (Günlük Egzersizler), R. Matz (Teknik ve Günlük Egzersizler), Werner (Violoncello Schule 2. Kitap), Cossman (Teknik Egzersizler), J. Merk (20 Etüt op. 11)
Ö13	Rudolf Matz, Sebastian Lee, Suzuki, Sevcik, Feuillard vb.
Ö14	Dotzauer, Sevcik, Grummer, Merk, Feuillard, Kummer, Duport vb.

Tablo 4.1. incelendiğinde öğretim elemanlarından; Ö1, Ö2, Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13' ün Sebastian Lee metodunu kullandıkları, öğretim elemanlarından; Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö10, Ö11,Ö12' in Josef Werner Violoncell Schule metodunu kullandığı, öğretim elemanlarından; Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö14' ün F. Dotzauer metot kitaplarını kullandıkları, öğretim elemanlarından; Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12, Ö14'ün Feuillard Daily Exercises metodlarını kullandıkları, öğretim elemanlarından Ö11, Ö12, Ö13'ün Suzuki viyolonsel metodlarını kullandıkları, öğretim elemanlarından; Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14' ün O. Sevcik viyolonsel metodlarını kullandıkları görülmektedir. Çalışmaya katılan 14 öğretim elemanı arasından 11 öğretim elemanının metot olarak F. Dotzauer viyolonsel metodlarını kullandıkları, bu bilgiden hareketle katılımcılar arasında en çok tercih edilen metodun F. Dotzauer viyolonsel metodu olduğu tespit

edilmiştir. Bulgulardan hareketle öğretim elemanlarının birçoğunun yaygın kullanılan kaynakları öğrencilerinin 1., 2., 3., 4. ve 5.pozisyon geçişlerini öğrenmeleri ve pekiştirmeleri amacıyla kullandıkları görülmektedir.

Ayrıca öğretim elemanlarının kendi inisiyatifleri doğrultusunda tercih ettikleri yaygın kullanımı diğerleri kadar olmayan metotları da tercih ettikleri görülmektedir. Örneğin; L. Marderovky metodunun çalışmaya katılan öğretim elemanları arasından sadece Ö2 tarafından tercih edildiği, Rudolf Matz metotlarının öğretim elemanları arasında sadece Ö12 ve Ö13 tarafından kullanıldığı, Kummer, Merk, Grummer viyolonsel metotlarının öğretim elemanları arasında sadece Ö12 ve Ö14 tarafından kullanıldığı, İmperial Method For The Cello adlı metodun sadece Ö11 tarafından tercih edildiği, Position Pieces For cello: Rick Mooney adlı metodun sadece Ö7 ve Ö8 tarafından kullanıldığı, Carl Fischer Method For The Violoncello metodunun çalışmaya katılan öğretim elemanları arasından yalnızca Ö4 tarafından tercih edildiği görülmektedir. Duport etüt kitabının katılımcılar arasında yalnızca Ö14 tarafından tercih edildiği, Cossman ve Miedlar metodunun yalnızca Ö12 tarafından tercih edildiği görülmektedir.

Bu bulgulardan hareketle araştırmaya katılan öğretim elemanlarının birçoğunun yaygın olarak kullanılan kaynakları öğrencilerinin 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçişlerine yönelik çalışmalarında tercih ettikleri ve öğrencilerin bu pozisyonlar arasında geçiş çalışmalarında ihtiyaca yönelik olarak viyolonsel eğitiminde yaygın kullanılan kaynakların yanı sıra birbirlerinden farklı bazı etüt veya kitapları kullandıkları şeklinde yorumlanabilir.

4.3. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Araştırmada İkinci Alt problem "Viyolonsel öğrencileri 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçişlerinde ne tür zorluklar yaşamaktadırlar?" şeklinde ifade edilmiştir. İkinci Alt probleme yönelik bulgulara Tablo 4.2'de yer verilmiştir.

Tablo 4.2. Viyolonsel öğrencilerinin 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçişlerinde yaşadıkları teknik zorluklar

Viyolonsel Öğrencilerinin Pozisyon Geçişlerinde Yaşadıkları Zorluklar	**Öğretim Elemanı**
Entonasyon	Ö4, Ö5, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14
Yakın Pozisyon Geçişi	Ö5, Ö8
Uzak Pozisyon Geçişi	Ö2, Ö8, Ö11
Sol Elin Açısı (Tutuş Tekniği)	Ö2, Ö7, Ö11, Ö13, Ö12, Ö14,
Pozisyon Yerini Tayin Etme	Ö2, Ö4, Ö8, Ö11, Ö12
Pozisyon Değiştirme Hızı	Ö11
Parmak Kalıbı Transferi	Ö5, Ö7, Ö10, Ö12
Parmak Düşürme	Ö12
Açık Pozisyon	Ö5, Ö10, Ö12
Aralık Bilgisi	Ö8, Ö9
Tuşenin Doğru Haritalanması	Ö7, Ö8, Ö13
Referans Olmadan Pozisyon Değiştirme	Ö7, Ö11
Geçiş Sırasında Sol ve Sağ Elde Koordinasyon	Ö13, Ö11
Baş Parmak kasılması	Ö12
Heyecan	Ö4, Ö8, Ö11

Tablo 4.1., öğretim elemanlarının viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişleri çalışmaları sırasında öğrencilerinde gözlemledikleri yaşanan zorluklara yönelik cevapları çerçevesinde oluşturulmuştur. Öğretim elemanlarından alınan cevaplara göre oluşturulan problem başlıkları sırasıyla; entonasyon, yakın pozisyon geçişi, uzak pozisyon geçişi, sol elin açısı (tutuş tekniği), pozisyon yerini tayin etme, pozisyon değiştirme hızı, parmak kalıbı transferi, parmak düşürme açık pozisyon, aralık bilgisi, tuşenin doğru haritalanması, referans olmadan pozisyon değiştirme, geçiş sırasında sol ve sağ elde koordinasyon, baş parmak kasılması, heyecan, şeklinde oluşturulmuştur.

14 öğretim elemandan 7 öğretim elemanı (Ö4, Ö5, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14) viyolonsel öğrencilerinin pozisyon geçişleri sırasında entonasyon problemi yaşadığını belirtmiştir. Toplanan verilerden hareketle araştırmaya katılan öğretim elemanlarının viyolonsel öğrencilerinin pozisyon geçişleri sırasında en sık yaşadıkları zorluklara bakıldığında ilk sırada ‘entonasyon’ problemi olduğu şeklinde

yorumlanabilir. İkinci sırada ise 14 öğretim elemanından 6 öğretim elemanı (Ö2, Ö7, Ö11, Ö13, Ö12, Ö14) öğrencilerinde gözlemledikleri sol elin açısı (Tutuş Tekniği) gelmektedir. Araştırmaya katılan 5 öğretim elemanı (Ö2, Ö4, Ö8, Ö11, Ö12) öğrencilerinde gözlemledikleri 'pozisyon yerini tayin etme' yaşanan zorlukların sıklığı bakımından üçüncü sırada yer almaktadır. Dördüncü olarak en sık görülen zorluğun 4 öğretim elemanının (Ö5, Ö7, Ö10, Ö12) öğrencilerinde gözlemlediklerini belirttikleri cevaplar doğrultusunda 'parmak kalıbı transferi' zorlukları olduğu görülmektedir. Tabloya göre öğretim elemanlarının öğrencilerinde gözlemledikleri en sık yaşanan zorlukların 3'er öğretim elemanının belirttiği üzere 'uzak pozisyon geçişi' (Ö2, Ö8, Ö11), 'heyecan' (Ö4, Ö8, Ö11), 'tuşenin doğru haritalanması' (Ö7, Ö8, Ö13), 'açık pozisyon' (Ö5, Ö10, Ö12) zorlukları beşinci sırada, öğrencilerde görülme sıklığı açısından altıncı sırada geçiş sırasında 'sol ve sağ elde koordinasyon' (Ö13, Ö11), 'referans olmadan pozisyon değiştirme' (Ö7, Ö11), 'aralık bilgisi' (Ö8, Ö9), 'yakın pozisyon geçişi' (Ö5,Ö8) zorlukları gelmektedir. 'Baş parmak kasılması, Parmak düşürme' (Ö12), 'Pozisyon değiştirme hızı' (Ö11), gibi zorluklar ise görülme sıklığı bakımından son sırada yer almaktadır.

Ö11, "*4. konuma geçişlerde diğer pozisyonlara geçişte olduğu gibi zorlanmıyorlar. Konum gösteren referans bölge olduğu için 4.pozisyonu konumlandırma daha kolay. Konumda kalan çalışmalar yaptıktan sonra parmak aralıkları doğru konumlansa bile bir konumdan diğerine geçtiğinde doğru bir konum alması çok zaman alıyor. Uzak pozisyonlar arası geçişlerde geçiş hızının yetersiz olmasından kaynaklı geçiş gecikmesi sorunu. Pozisyon geçişli çalışmalarda tekrar çok önemlidir. Öğrenciler yeteri kadar bireysel çalışmalarını yapmadıkları için geçiş hızı ve konumlanma konularında sorunlar yaşanmaktadır. Pozisyon geçişlerinde sık sık referans boş teller ile kontrol sağlamadıkları için farkında olmadan tondan çıkıyorlar. Pozisyon geçişlerinde çok telaşlandıkları için geçişleri çok belli ediyorlar. Geçişteki sol el hareketi sağ eli etkileyerek tını farklı oluşturuyor.*'' şeklinde görüş belirtmiştir.

Ö3 ve Ö11, bu konuda yaşanan zorlukların öğrencilerin bireysel çalışma alışkanlıklarıyla da ilişkilendirilebileceği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablodaki verilerden hareketle viyolonselde 1., 2., 3., 4 ve 5. pozisyon geçişlerine yönelik sık görülen zorlukların yanı sıra nadir görülen bazı zorlukların da farklı faktörlere bağlı olarak görülebilmesi mümkündür şeklinde yorumlanabilir.

4.4. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi "Viyolonsel eğitiminde sık kullanılan etüt kitaplarının pozisyon geçişine yönelik teknik çalışmalarda yeterliliğine yönelik öğretim elemanı görüşleri nelerdir? şeklinde ifade edilmiştir.

Öğretim elemanları tarafından doldurulan görüşme formunda yer alan "Viyolonsel eğitiminde sık kullanılan etüt kitaplarının pozisyon geçişine yönelik teknik çalışmalarda yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?'' sorusuna 14 öğretim elemanı tarafından verilen yanıtlar Tablo 4.3'te yer almaktadır.

Tablo 4.3 Öğretim Elemanlarının viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik sık kullanılan kitapların yeterliliğine yönelik görüşleri

Öğretim Elemanı	**Evet**	**Kararsızım**	**Hayır**
Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13	X		
		X	
Ö14			X

Tablo 4.3'te öğretim elemanlarına sorulan soruda cevap seçenekleri "Evet, Hayır, Kararsızım" şeklinde sunulmuştur. Öğretim elemanlarının konuyla ilgili düşünceleri sonucunda yaptıkları işaretlemelerde Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13 numaralı öğretim elemanlarının viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik sık kullanılan kitapların yeterliliğine yönelik olarak, metot ve kitapların yeterliliğine yönelik olarak evet seçeneğini işaretlemişlerdir. Katılımcılardan biri soru üzerinde işaretleme yapmadan görüş bildirmiştir.

Ö11 konuyla ilgili olarak: "*Seviye olarak basitten zora doğru giden bir yapıda uygun metot sayısının yetersiz olduğunu düşünüyorum.''* şeklinde görüş belirtmiştir.

Ö14 numaralı öğretim elemanı ise viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik sık kullanılan kitapların yeterliliğine yönelik olarak 'hayır' seçeneğini işaretlemiştir.

Ulaşılan verilerden hareketle öğretim elemanlarının birçoğunun viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik sık kullanılan kitapların yeterliliğine yönelik olarak, kitapları yeterli buldukları yorumu yapılabilir.

4.5. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi "Öğretim Elemanlarının 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonların birbirleri arasında geçişine yönelik bu araştırma için geliştirilen materyallerle ilgili değerlendirmeleri nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir.

Öğretim elemanları tarafından doldurulan görüşme formunda yer alan "1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonların birbirleri arasında geçişine yönelik incelediğiniz alıştırmalarla ilgili değerlendirmenizi işaretler misiniz?" sorusuna verilen yanıtlar Tablo 4.4'te yer almaktadır.

Tablo 4.4 Öğretim elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerle ilgili değerlendirmeleri

Öğretim Elemanı	**Uygun**	**Geliştirilmeli**	**Uygun Değil**
Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	X		
Ö2, Ö3, Ö9		X	
			X

Tabloda verilen bilgilerden yola çıkılarak öğretim elemanlarına bu araştırma için geliştirilen materyallerle ilgili değerlendirmeleri istendiğinde seçenekler "Uygun, Geliştirilmeli, Uygun Değil" şeklinde sunulmuştur. Öğretim elemanlarının materyalleri incelemeleri sonucunda verdikleri cevaplara göre oluşturulan tabloya göre;

Soruya yanıt veren öğretim elemanlarından Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14' ün inceledikleri materyallerin viyolonsel eğitiminde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonların birbirleri arasında geçişine yönelik çalışmalarda kullanılmasının uygun olduğu yönünde işaretleme yapmışlardır. Ö2, Ö3, Ö9 numaralı öğretim elemanları ise bu araştırma için geliştirilen materyallerle ilgili geliştirilmeli olarak işaretleme yapmışlardır. Tablo 4.4' e göre 11 öğretim elemanı inceledikleri materyalle ilgili uygun görüş verirken 3 tanesi geliştirilmesi yönünde görüş bildirmiştir.

Tablodaki verilerden hareketle araştırmaya katılan öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun bu araştırma için geliştirilen materyallerin pozisyon geçişine uygun çalışmalar olduğunu düşündükleri ve üç öğretim elemanının materyallerin geliştirilmesine yönelik görüş belirtmesi sebebiyle de materyallerin 1.,2.,3.,4., ve 5. pozisyon çalışmaları için uygun olduğu ve geliştirilmesi gereken yönlerinin de bulunduğu şeklinde yorumlanabilir.

4.6. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi "Öğretim elemanlarının okul şarkılarının viyolonselde pozisyon geçişine yönelik bir materyal olarak kullanılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir.

"Viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışmalarda okul şarkıları bir materyal olarak kullanılabilir mi? Bu konudaki görüşlerinizi ifade eder misiniz?" sorusuna 14 öğretim elemanı tarafından verilen yanıtlar Olumlu Görüşler ve Olumsuz Görüşler şeklinde düzenlemiş olup tablo 4.5' te verilmiştir.

Tablo 4.5 Öğretim elemanlarının okul şarkılarının materyal olarak kullanılmasına ilişkin görüşleri

Öğretim Elemanı Görüşleri	**Olumlu Görüşler**		**Olumsuz Görüşler**	
Öğretim Elemanlarının Okul Şarkılarının Materyal Olarak Kullanılmasına İlişkin Görüşleri	*f*	*%*	*f*	*%*
	14	100	0	0

Tablo 4.5.de belirtildiği üzere, öğretim elemanlarının %100'ü Okul Şarkılarının Viyolonselde Pozisyon Geçişine Yönelik Bir Materyal Olarak Kullanılması ile ilgili olumlu görüş belirtmişleridir. Sonuçlara göre öğretim elemanlarından hiçbiri olumsuz görüş belirtmemiştir. Katılımcıların Okul Şarkılarının Viyolonselde Pozisyon Geçişine Yönelik Bir Materyal Olarak Kullanılması ilgili olumlu görüşlerden bazı örnekler aktarılmıştır.

"Viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışmalarda okul şarkıları bir materyal olarak kullanılabilir mi? Bu konudaki görüşlerinizi ifade eder misiniz?" sorusuna yönelik bazı öğretim elemanlarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Ö1, "*Kullanılabilir. Bilinenden hareketle bilinmeyen konunun öğrenimi daha hızlı olacaktır*." (Ö1) şeklinde fikir beyan etmiştir.

Katılımcılardan Ö2, "*Kesinlikle kullanılabilir ve kullanılmalıdır. Viyolonsel pedagojisine hâkim eğitimcilerin, yerel unsurları kullanarak ve uygun şarkı seçimiyle, pozisyon ve tel değişimleri, artikülasyon ve diğer teknik konuları gözeterek bir albüm çalışmasını önemsiyorum. Diğer ülkelerde bu tür çalışmalar zaten yıllardır yapılıyor. Ülkemizde geç bile kalınmış bir konu bence. Ancak, burada*

önemsediğim konu, sadece yerel şarkıların seçilmiş olması değildir. Seçmiş olduğunuz şarkılar, iyi besteciler tarafından gerek melodik ve ritmik yapısı ve gerekse aralık atlamaları ve ses genişliği bakımından hedef yaş grubu için müzik eğitimindeki temel konular gözetilerek yazılmış şarkılar olduğundan, viyolonsele adaptasyonu da değerli olacaktır." ifadelerine yer vermiştir.

Ö3, bilinen ezgilerle çalınan şarkıların etkisine yönelik olarak "*Pozisyon ile ilgili birçok etüt var ama öğrencinin bu çalışmaları bilinen ezgilerle yapması konuyu pekiştirecektir. Yardımcı ve destekleyici bir materyal olarak etkili olabileceğini düşünüyorum*." şeklinde görüş belirtmiştir.

Katılımcılardan Ö4, "*Kullanılabilir bilindik melodilerin bu konuda yardımcı olabileceğini değerlendiriyorum.*" şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö5, konuyu mesleki müzik eğitimi veren kurumlar açısından ele aldığı yanıtında "*Özellikle müzik öğretmenliği bölümlerinde çok faydalı olacağını düşünüyorum. Çünkü Müzik Öğretmenleri adayları açısından asıl meselenin ana çalgılarını mesleki yaşamlarında da kullanmak olduğunu düşünüyorum. Bu konuda kesinlikle faydalı olabileceğini düşünüyorum*." ifadelerini kullanmıştır.

Olumlu görüş bildirmelerinin yanı sıra bazı öğretim elemanları konu ile ilgili farklı düşüncelerini ifade etmişleridir.

Katılımcılardan Ö9, konu ile ilgili olarak görüşlerinde "*Faydalı olabilir ancak tek başına bir çalışma kitabı olarak oluşturulması durumunda eğitmenler tarafından kullanılacağını sanmıyorum. Sistematik olarak organize edilip bir çalışma materyali olarak düzenlenirse faydalı olabilir. (Hedef kitle iyi belirlenmeli ve diğer metotlarla eşzamanlı kullanılması durumunda öğrencilerin ne zaman faydalanabileceklerinin açık olarak belirtilmesi iyi olacaktır. Suzuki 1 gibi vb.)"* ifadelerine yer vermiştir.

Ö13, görüşlerinde materyallerin yaşa uygunluğu konusunda "*Okul şarkıları, çoğunlukla ilköğretim sürecinde öğrenilen eserlerdir. Eğitim fakültelerinde ya da güzel sanatlar liselerinde viyolonsel öğrenmeye başlayan bir öğrenci için kullanılabilir ancak eserler yaşına hitap etmeyebilir. Daha küçük yaşlarda ise konservatuvarda başlangıç yaşına göre kullanılabilir. En çok amatör küçük çocuklar için elverişli olabilir."* ifadelerini kullanmıştır.

Elde edilen verilerden hareketle okul şarkılarının viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerine yönelik olarak kullanılmasının araştırmaya katılan 14 öğretim

elemanınca olumlu görüldüğü, ancak araştırmacı tarafından viyolonsel eğitimi için düzenlenen okul şarkılarının hedef kitlesinin net olarak belirlenmesinin ve öğretim elemanlarının programlarında bu araştırma için geliştirilen materyalleri ne zaman kullanabileceklerinin belirtilmesinin önemli olduğu söylenebilir.

4.7. Altıncı Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi "Öğretim Elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerle öğrencilerin viyolonselde seslendirme becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz etkilerine yönelik görüşleri nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir.

"Pozisyon geçişlerine yönelik tasarlanan bu çalışmaların öğrencilerin viyolonselde seslendirme becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz etkileri neler olabilir?" sorusuna 14 öğretim elemanı tarafından verilen yanıtlar Yalnızca Olumlu Görüşler Hem Olumlu Hem Olumsuz ve Yalnızca Olumsuz Görüşler şeklinde düzenlemiş olup tablo 4.6' da verilmiştir.

Tablo 4.6 Öğretim elemanlarının pozisyon geçişlerine yönelik materyallerin öğrencilerin seslendirme becerilerindeki etkilerine yönelik görüşleri

Öğretim Elemanı Görüşleri	**Yalnız Olumlu Görüşler**		**Hem Olumlu Hem Olumsuz Görüşler**		**Yalnız Olumsuz Görüşler**	
Frekans ve yüzdelik oranı	*f*	*%*	*f*	*%*	*f*	*%*
Sayı / Oran	10	71.43	4	28.57	-	-
Öğretim elemanlarının kod numaraları	Ö1, Ö2, Ö3, 4Ö, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö13		Ö8, Ö11, Ö12, Ö14		-	-

Tablo 4.6'da belirtildiği üzere, öğretim elemanlarının %71,3'ü pozisyon geçişlerine yönelik materyallerin öğrencilerin seslendirme becerilerindeki etkilerine dair görüşlerinde olumlu etkilere yönelik görüş belirtmişlerdir (Ö1, Ö2, Ö3, 4Ö, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö13). Öğretim elemanlarının %28,57' si inceledikleri materyallere yönelik olarak hem olumlu hem olumsuz etkilere yönelik görüş belirtmişlerdir (Ö8, Ö11, Ö12, Ö14) Öğretim elemanlarından inceledikleri materyallere ilgili olumsuz etkilere yönelik görüş belirtmemişlerdir.

Öğretim elemanlarının bu soruya verdikleri cevaplar özet halinde aşağıda verilmiştir.

- Öğrencilerin bildikleri ezgilerle çalışmalarının motive edici olduğu (Ö1)

- Bilinen ezgilerle çalışmanın entonasyona katkı sağlaması (Ö2, Ö13)
- Aynı şarkının farklı pozisyonlarda kullanılmasının öğrenciler açısından geliştirici olması (Ö2)
- Bilinen ezgilerle çalışmanın pozisyon geçişlerine katkı sağlaması (Ö2, Ö7, Ö8)
- Bilinen ezgilerle çalışmanın kendini dinleme davranışını pekiştirmesi (Ö3)
- Bilindik melodilerin çalım açısından daha rahat icra edilmesi (Ö4)
- Bilinen ezgilerden yola çıkılarak pozisyonları öğretmenin daha kolay olması (Ö5)
- Bilinen ezgilerden yola çıkılarak pozisyonları öğrenmenin daha kalıcılığını desteklemesi (Ö13)
- Açık ve kapalı parmak konumlarının anlaşılabilme si açısından fayda sağlaması (Ö5)
- Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin meslek hayatlarına başladıklarında bu şarkıları çalgıları ile çalmış olmaları ve derslerinde çelloyu kullanmış olmalarının artılar sağlaması (Ö6)
- Pozisyon geçişinde aralık bilgisi ile gidilecek sesin akılda kalması (Ö7)
- Öğrencide transpoze yeteneğinin gelişmesini sağlaması (Ö8)
- Öğrencinin sol elde çalma becerilerine bütünsel olarak katkı sağlaması (Ö10)
- Kullanılan mekanik etütlerin yanı sıra akılda kalan ezgisel etütlerin kullanılmasının öğrenmeyi zevkli hale getiriyor olması (Ö11)
- 10 yaşından küçük çocuklar için uygun seviyede materyaller olması (Ö14)

Öğretim elemanlarının ilgili soruya verdikleri olumsuz cevaplar özet halinde düzenlenerek aşağıda verilmiştir.

- Olumsuz yetişkin öğrencilere uygulanması aşamasında öğrencilerin bu şarkıları çalmayı çocuksu ve basit bulma ihtimali. (Ö8, Ö11, Ö12)

- ❖ Aynı şarkıda birçok pozisyonu çalıştırmanın sıkıcı olabilmesi. (Ö8)
- ❖ 10 yaşından büyük çocuklar için daha beğeniye hitap eden eserlerin tercih edilmesi (Ö14)

4.8. Yedinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın yedinci alt problemi "Öğretim Elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerin amatör ve profesyonel; çocuk ve yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik görüşleri nelerdir?" şeklinde ifade edilmiştir.

"Bu araştırma için geliştirilen materyallerin viyolonselde pozisyon geçişine yönelik amatör ve profesyonel; çocuk ve yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliği ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?" sorusuna 14 öğretim elemanı tarafından verilen yanıtlar seviye ve yaş şeklinde düzenlemiş olup tablo 4.7' de verilmiştir.

Tablo 4.7 Öğretim elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerin yaş ve seviye gruplarında kullanılabilirliğine yönelik görüşleri

Yaş ve Seviye	**Amatör**	**Profesyonel**	**Çocuk**	**Yetişkin**
Kullanılabilir	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö12	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	Ö1, Ö2, Ö3 Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö11, Ö13
Çelişkili				Ö8
Kullanılamaz		Ö13		Ö14

Yukarıda verilen tablodaki verilerden hareketle ulaşılan bilgiler şu şekilde yorumlanabilir:

1. 14 Katılımcı öğretim elemanından 11 tanesi bu araştırma için geliştirilen materyallerin amatör viyolonsel öğrencilerde kullanılabileceğini düşünmektedirler (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14).

2. Katılımcılardan Ö13, bu araştırma için geliştirilen materyallerin profesyonel viyolonsel öğrencileri için kullanılabilir olmadığını düşündüğünü belirtmiştir.

3. Katılımcılardan Ö14, bu araştırma için geliştirilen materyallerin yetişkinler için kullanılabilir olmadığını düşünmektedir.

4. 14 katılımcıdan 8'i bu araştırma için geliştirilen materyallerin profesyonel viyolonsel öğrencileri için kullanılabilir olduğunu düşündüğünü belirtmiştir (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö12).

5. 14 katılımcıdan 11'i bu araştırma için geliştirilen materyallerin çocuk viyolonsel öğrencileri için kullanılabilir olduğunu düşündüğünü belirtmiştir (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14).

6. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarından 9 tanesi bu araştırma için geliştirilen materyallerin yetişkin viyolonsel eğitimine uygun olduğunu düşündüğünü belirmiştir (Ö1, Ö2, Ö3 Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö11, Ö13).

7. Katılımcılardan Ö8, bu araştırma için geliştirilen materyallerin yetişkin viyolonsel eğitimine uygunluğu konusunda sıkılmaya bağlı bazı sorunların yaşanma ihtimaline dikkat çekerek çelişkili görüş bildirmiştir.

Yukarıdaki bulgulardan hareketle öğretim elemanlarının bu araştırma için geliştirilen materyallerin en fazla çocuklarla viyolonsel eğitiminde faydalanılabilir bir kaynak olduğu yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretim elemanlarının, inceledikleri materyaller konusunda yetişkinlerle viyolonsel eğitiminde çocuk şarkılarının yetişkinlere basit ve sıkıcı gelebileceği bu sebeple daha çok zevklerine hitap eden şarkılar seçilmesi yönündeki görüşleri dikkat çekmektedir.

Ö13, bu araştırma için geliştirilen materyallerle ilgili olarak "*Şarkıların seçimi öğrencinin seviyesi ve teknik ihtiyaçlarına uygun olarak yapılmalıdır. Çocuk şarkıları genelde küçümsenir, bu çalışmaya girmeden önce tek ses ve temiz çalmanın ne kadar önemli olduğu öğrenciye hatırlatılmalıdır. Yetişkin veya ileri düzey öğrenciler, şarkıları fazla basit bulabilir ve çalışmalara ilgi kaybı yaşayabilir*." İfadelerini kullanmıştır.

Elde edilen verilerden hareketle öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun bu araştırma için geliştirilen materyallerin viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerine yönelik olarak kullanılmasının olumlu etkiler yaratacağı üzerine görüş bildirdikleri hem olumlu hem olumsuz görüş bildiren öğretim elemanlarının en sık yaşa bağlı olarak yetişkin öğrencilerin çocuk şarkılarından sıkılabilme durumlarını vurgulamış oldukları yorumunda bulunulabilmektedir.

Konu ile ilgili Ö8, "*Yetişkin çello eğitimindeki olası sorunları yukarda belirttim. Vücudumuz şarkısı ritmik zorluklara sahip o nedenle pozisyon çalışması*

için uygun değil. Kromatik çalışmanın Pazara Gidelim şarkısı ile sol telinde yapılması duyuş ve entonasyon açısından zorlayıcı olabilir. Şarkıların pozisyon geçme çalışmalarında kullanılması bir seçenektir, ama şarkıyı doğru çalma kaygısı eklendiğinde pozisyon geçişlerinin doğru ve temiz yapılması ikincil bir hedef durumuna düşebilir." şeklinde düşüncelerini aktarmıştır.

Ö13, "*Profesyonel veya amatör viyolonsel eğitiminde çalışılan yaş grubu çocuk ise öğrenme sürecini daha eğlenceli hale getirebilir, öğrencinin bildiği bir ezgiyle ilgili kazanımları ve becerileri öğrenmesini kolaylaştırabilir. Yetişkin yaş grubu açısından amatör öğrencilerle de okul şarkılarının kullanılabilirliğinin olabileceğini düşünüyorum ancak profesyonel viyolonsel eğitimi açısından uygun olmayabilir*." ifadelerini kullanmıştır.

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Araştırmanın bu bölümünde alt problemler ve bulgulardan hareketle sonuçlara yer verilmiştir.

5.1.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt probleminde "Öğretim elemanlarının 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonlar arası geçiş çalışmaları için kullandıkları metotlar hangileridir?" sorusuna verilen yanıtlardan elde edilen verilere göre ulaşılan sonuçlar ve tartışmalara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre öğretim elemanları arasında 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonların öğretilmesinde; Sebastian Lee Op. 12, Dotzauer Book 1,2,3, Feulliard Daily Exercises For Cello, J. Werner Op. 12 Begining Cello, L. Marderovky, Dotzauer Method II, The Art of Cello Playing, Carl Fischer Method For The Violoncello, Piatti, Sevcik Op.8, Feuillard Young Cellist Method Rick Mooney Position Pieces, Sebastian Lee 40 Études mélodiques et progressives, Lee First Steps in Violoncello Playing, Sevcik Change of Position ano Preparatory Scale Studies, İmperial Method For The Cello, J. Werner Op. 12 Begining Cello, L. Marderovky, The Art of Cello Playing, Matz (The Complete Cellist ve 25 Etüt), S. Lee (Op.101, Op.40, Op.31), Schröder (Op.31), Grant (Intermediate Etudes in the Positions), L. R. Feuillard (Günlük Egzersizler), R. Matz (Teknik ve Günlük Egzersizler), Werner (Violoncello Schule 2. Kitap), Cossman (Teknik Egzersizler), J. Merk (20 Etüt op. 11), Grummer, Kummer, Duport metodlarının kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre öğretim elemanları arasında en fazla tercih edilen 1., 2., 3., 4. ve 5. Pozisyonların öğretilmesinde en sık olarak Dotzauer etüt kitabını tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretim elemanlarının ihtiyaca yönelik farklı kitaplar tercih ettikleri görülmektedir. Bazı öğretim elemanlarının kullandıkları metotları diğerlerinin kullanmadığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının pozisyon geçişlerine yönelik çalışmalarda kullandıkları metotların Sebastian Lee, Joseph Werner, Feulliard Daily Exercises olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Viyolonsel öğrencilerinin 1., 2., 3., 4. ve 5. Pozisyon geçişlerinde yaşadıkları zorlukların Entonasyon, Yakın Pozisyon Geçişi, Uzak Pozisyon Geçişi, Sol Elin Açısı (Tutuş Tekniği), Pozisyon Yerini Tayin Etme, Pozisyon Değiştirme Hızı, Parmak Kalıbı Transferi, Parmak Düşürme, Açık Pozisyon, Aralık Bilgisi, Tuşenin Doğru Haritalanması, Referans Olmadan Pozisyon Değiştirme, Geçiş Sırasında Sol Ve Sağ Elde Koordinasyon Baş Parmak Kasılması, Heyecan konularında zorluklar yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonucunda viyolonsel öğrencilerinin en fazla zorluk yaşadıkları konunun entonasyon olduğu sonucuna varılmıştır.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen verilerden hareketle Öğretim elemanlarının viyolonsel eğitiminde sık kullanılan etüt kitaplarının yeterliliğine dair görüşleri değerlendirilmiş olup, 14 öğretim elemanından 12 sinin etüt kitaplarını yeterli bulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretim elemanlarından bir tanesi konu ile ilgili sadece görüş bildirmiş, işaretleme yapmamıştır. Öğretim elemanlarından bir tanesinin sık kullanılan etüt kitaplarının yetersiz bulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi "Öğretim Elemanlarının 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonların birbirleri arasında geçişine yönelik inceledikleri materyallerle ilgili değerlendirmeleri nelerdir?" sorusuna yönelik olarak elde edilen verilere yönelik sonuçlar aşağıda paylaşılmıştır.

Elde edilen bulgular sonucunda 14 öğretim elemanından 11 tanesinin inceledikleri pozisyon geçişlerine yönelik materyalleri uygun buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarından 3 tanesinin ise materyallerin geliştirilmesi gerektiğini düşündükleri sonucuna varılmıştır. Verilerden hareketle geliştirilen materyallerin viyolonsel eğitimine uygun fakat geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarından hiçbiri materyallerin uygun olmadığını işaret eden görüş bildirmemişlerdir. Materyallerin geliştirilmesi gereken noktalarının tespit

edilip gerekli çalışmalar yapılarak daha işlevsel hale getirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Araştırmanın beşinci alt problemi "Öğretim Elemanlarının okul şarkılarının viyolonselde pozisyon geçişine yönelik bir materyal olarak kullanılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?" sorusuna yönelik olarak elde edilen verilere yönelik sonuçlar aşağıda paylaşılmıştır.

Araştırmaya katılan 14 öğretim elemanlarının verdikleri cevaba göre okul şarkılarının viyolonselde pozisyon geçişine yönelik bir materyal olarak kullanılmasına ilişkin görüşlerinin tamamının olumlu görüşler yönünde olduğu sonucuna varılmıştır.

Öğretim elemanları okul şarkılarının viyolonselde pozisyon geçişine yönelik bir materyal olarak kullanılmasına ilişkin görüşlerinde olumsuz görüş belirtmemişlerdir sonucu çıkarılmaktadır.

5.1.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Araştırmanın beşinci alt problemi "Öğretim Elemanlarının inceledikleri materyallerin öğrencilerin viyolonselde seslendirme becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz etkilerine yönelik görüşleri nelerdir? sorusuna yönelik olarak elde edilen verilere yönelik sonuçlar aşağıda paylaşılmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin analizleri sonucunda öğretim elemanlarının inceledikleri materyallerin öğrencilerin viyolonselde seslendirme becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz etkilerine yönelik görüşlerinin (*f* 10) %71,43 'ünün yalnız olumlu görüşler belirttiği, (*f* 4) %28,57'sinin hem olumlu hem olumsuz görüşler belirttiği, (*f* 0) %0'ının konuyla ilgili olumsuz görüş belirttiği sonucuna varılmıştır.

Bu bilgilerden hareketle öğretim elemanlarının inceledikleri materyallerin öğrencilerin viyolonselde seslendirme becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz etkilerine yönelik görüşlerinde yalnız olumlu ve hem olumlu hem olumsuz görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.7. Yedinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Araştırmanın beşinci alt problemi "Öğretim Elemanlarının inceledikleri materyallerin amatör ve profesyonel; çocuk ve yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik görüşleri nelerdir?" sorusuna yönelik olarak elde edilen verilere yönelik sonuçlar aşağıda paylaşılmıştır.

Araştırma verilerinin analiz edilmesi ile öğretim elemanlarının inceledikleri materyallerin amatör ve profesyonel; çocuk ve yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik görüşlerinin Amatör, profesyonel, çocuk, yetişkin kategorileri arasından;

14 katılımcıdan 11'inin Amatör viyolonsel eğitiminde kullanılabileceği yönünde görüş belirttiği,

Profesyonel viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik olarak 14 katılımcılardan 8'inin kullanılabilir, birinin kullanılamaz yönünde görüş belirttiği,

Katılımcılardan 11 tanesinin inceledikleri materyallerin Çocuk viyolonsel eğitiminde kullanılabileceği yönünde görüş belirttiği,

Katılımcılardan 9 tanesinin inceledikleri materyallerin Yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılabileceği yönünde görüş belirttiği,

Katılımcı görüşlerine göre 11 öğretim elemanının ortak görüşleri ile kullanılabilirliğin en fazla olduğu grubun Amatör ve Çocuk viyolonsel eğitiminde olabileceği,

1 katılımcının materyallerinin kullanılabilirliğinin Profesyonel viyolonsel eğitimine yönelik olmadığı yönünde görüş bildirdiği, Bir katılımcının yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılamaz yönünde görüş belirttiği sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Tartışma

Bu araştırma, viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerine yönelik okul şarkılarının kullanımına odaklanmış ve bu bağlamda öğretim elemanlarının ve öğrencilerin deneyimlerinden elde edilen bulgular çeşitli açılardan tartışılmıştır. Bulgular, mevcut literatürle karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

5.2.1. Pozisyon Geçişlerinde Kullanılan Etüt Kitapları

Araştırma verilerine göre, öğretim elemanları pozisyon geçişlerine yönelik çalışmalarda yoğun olarak Dotzauer, Feuillard, Lee ve Werner gibi kaynakları kullanmaktadır. Bu durum, literatürde de benzer şekilde yer almaktadır. Özellikle Feuillard'ın *Daily Exercises for Cello* çalışması, pozisyon değişimleri ve sol el tekniklerinin sistematik gelişimini desteklemesi açısından öne çıkmaktadır. Feuillard (1964) çalışmasında, "Her gün yapılan sistematik egzersizler, elin pozisyonlar arası geçişine duyarlılık kazandırır" ifadesine yer vermiştir.

Benzer şekilde Mooney (1997), tanıdık melodilerin pozisyon çalışmasına dahil edilmesinin öğrencinin gelişimini olumlu etkilediğini vurgular ve şöyle belirtir: "Melodik materyaller teknik gelişimi sıradan bir egzersiz olmaktan çıkarıp anlamlı bir müzikal deneyime dönüştürür". Bu görüş, araştırma bulgularında öğretim elemanlarının hem klasik kaynaklara hem de müzikal içeriği olan eserleri birlikte kullanma eğilimiyle örtüşmektedir.

5.2.2. Öğrenci Zorlukları ve Entonasyon Sorunu

Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler en çok entonasyon, pozisyon belirleme, parmak yerleştirme ve koordinasyon sorunları yaşamaktadır. Bu durum Wolfs, Vandenabeele ve Benoit'un (2018) "Pozisyonlar arasında geçişlerde, öğrenciler doğru tonu üretmekte zorlanmakta ve referans noktasından uzaklaştıklarında entonasyon hataları artmaktadır" şeklindeki bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Kaptan (2018) da Türkiye bağlamında yaptığı çalışmada bu zorlukları doğrular şekilde, "Öğrenciler özellikle ikinci ve dördüncü pozisyondan diğer pozisyonlara geçerken el yerleşimi ve ses doğruluğunda ciddi sıkıntılar yaşamaktadır" demektedir. Bu durum, mevcut araştırma bulgularında öne çıkan entonasyon ve el açısı gibi teknik problemlerin yaygın olduğunu göstermektedir.

5.2.3. Etüt Kitaplarının Yeterliliği

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının çoğunluğu mevcut etüt kitaplarını yeterli bulmuştur; ancak bazıları materyallerin güncellenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda Bartel (2004) materyal içeriği hakkında şöyle der: "Bir çalgı metodu yalnızca teknik gelişimi değil, aynı zamanda müzikal anlatımı da desteklemelidir". Bu ifade, öğretim elemanlarının yalnızca teknik değil, aynı

zamanda pedagojik ve müzikal açıdan da materyalleri değerlendirdiklerini göstermektedir.

5.2.4. Okul Şarkılarının Kullanımı

Araştırma kapsamında okul şarkılarının pozisyon geçişlerine yönelik materyal olarak kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının tamamı olumlu görüş bildirmiştir. Bu, Small'ın (1998) "Müzikal öğrenme, öğrencinin yaşantısıyla bağlantı kurduğu anda daha anlamlı hale gelir" ifadesiyle desteklenmektedir. Okul şarkıları, öğrenciye hem tanıdık melodik yapı sunmakta hem de teknik uygulama imkânı vermektedir.

Ayrıca Reimer (2003), teknik çalışmanın müzikal bir bağlamda yapılmasının öğrencinin hem teknik hem estetik becerilerinin gelişmesini sağladığını belirtir: "Çalgı eğitiminde teknik gelişim, estetik duyarlılıktan ayrıştırıldığında müziksel ifade zayıflar". Bu görüş, okul şarkılarının sadece teknik değil, duygusal ve estetik bağ kurma açısından da işlevsel olduğunu göstermektedir.

5.2.5. Seslendirme Becerilerine Etkileri

Araştırma sonuçları, geliştirilen materyallerin öğrencilerin pozisyon geçişleri üzerinde çoğunlukla olumlu etkiler yaratabileceği yönünde öğretim elemanı görüşleri olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışmalar dolaylı olarak öğrencilerin seslendirme becerileri üzerinde de olumlu etkiler gösterebilir. Reimer (2003), "Çalgı eğitiminde seslendirme, sadece doğru nota üretimi değil, duygusal bir ifade biçimidir" diyerek teknik çalışmanın müzikal anlatımla bütünleştirilmesi gerektiğini ifade eder. Bu doğrultuda okul şarkıları, öğrencilerin seslendirme becerilerini geliştirici bir rol üstlenmektedir.

Hallam (2010) da öğrencilerin performans gelişiminde müzikal içeriği olan materyallerin önemli rol oynadığını vurgular: "Yaratıcı ifade fırsatı sunan repertuar, öğrencilerin motivasyonunu ve müzikal yeterliliğini artırır".

5.2.6. Bu araştırma için Geliştirilen Materyallerin Kullanılabilirliği

Araştırma bulguları, materyallerin özellikle çocuk ve amatör düzeyde viyolonsel eğitiminde yaygın olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Bu durum, Hallam'ın (2010), "Gelişimsel düzeye uygun repertuar, öğrenme sürecini destekler ve öğretim sürecini kolaylaştırır" ifadesiyle örtüşmektedir.

Profesyonel düzeye ilişkin bazı çekinceler ise materyallerin teknik derinliğinin artırılması gerekliliğini gündeme getirmektedir. Reimer (2003), bu noktada ileri düzey repertuarın hem teknik hem de müzikal açıdan çok yönlü olması gerektiğini vurgular: "Profesyonel düzeydeki eğitimin temel taşı, teknik hakimiyetin ötesinde yorum gücüdür".

5.3. Öneriler

Bu bölümde araştırmanın sonuç ve tartışma bölümünden hareketle önerilere yer verilmiştir. Öneriler bölümü Viyolonsel Öğretimi Uzman Görüş Formunda viyolonsel eğitimcileri tarafından sunulan öneriler ve araştırmacının önerileri olmak üzere iki farklı başlıktan oluşmaktadır.

5.3.1. Araştırmaya Katılan Viyolonsel Öğretim Elemanlarının Önerileri

1. Viyolonsel eğitiminde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonlarda geçiş çalışmalarına yönelik olarak tasarlanan materyallerin eksik yönlerinin belirlenerek geliştirilmesi gerektiği,

2. Geliştirilen materyallerin viyolonsel eğitiminin hangi aşamalarında kullanılabileceğinin daha net olarak belirlenmesi gerektiği,

3. Tasarlanan materyallerin hedef kitlesinin daha net olarak belirlenerek gruplamasının yapılması Yetişkin Amatör, Yetişkin Profesyonel, Amatör Çocuk veya başlangıç, orta ileri şeklinde yapılabileceği,

4. Seçilen şarkıların hedef kitle tarafından bilindiğinden emin olunması gerektiği,

5. Yetişkinler için çocuk şarkıları yerine yaşlarına ve müzik zevklerine daha çok hitap eden tarzlarda benzer çalışmaların geliştirilmesi gerektiği,

6. Farklı pozisyonların aynı şarkı yerine farklı şarkılar aracılığıyla verilmesi,

7. Geliştirilen materyallerin viyolonsel eğitiminin sadece başlangıç kısmında kullanılabileceği,

8. Geliştirilen materyallerin aynı şarkı üzerinden farklı varyasyonları yerine her kazanım için farklı bir şarkı seçilmesi gerektiği,

9. Geliştirilen materyaller için seçilen şarkıları öğrencilerin bildiğinden emin olunması gerektiği,

10. Geliştirilen materyallerin zorluk sırasına göre düzenlenmesi gerektiği,

11. Daha zor düzeyler için farklı yay varyasyonlarının da eklenebileceği önerilmektedir.

5.3.2. Araştırmacı Tarafından Sunulan Öneriler

1. Farklı müziksel becerilerin aynı materyal üzerinden eş zamanlı kazandırılmasına yönelik çoklu kazanım hedefleyen örnekler tasarlanabilir.
2. Küçük yaş grupları için pozisyonlar arası geçişleri görselleştiren renkli şemalar, çizelgeler ve parmak numaraları içeren grafik destekli görsel araçlar oluşturulabilir.
3. Hedef kitlenin yaş ve kültürel bağlamına göre tanınırlığı yüksek şarkılar tercih edilmeli, bu konuda öğrencilere ön araştırma yapılmalıdır.
4. İleri düzey materyaller için legato, staccato, détaché, martelé gibi çeşitli yay tekniklerinin yer aldığı varyasyonlar geliştirilebilir.
5. Viyolonsel eğitimine yönelik pozisyon geçişlerini kapsayan hikâyeleştirilmiş ve tematik etütler geliştirilerek öğrenme süreci eğlenceli hale getirilebilir.
6. Aynı melodik yapı, farklı yaş ve seviye gruplarına uygun olacak şekilde çift katmanlı düzenlemelerle sunulabilir.
7. Öğrencilerin bildiği melodilerden yola çıkarak birlikte varyasyon geliştirmeye dayalı bir "katılımcı materyal üretimi" yaklaşımı benimsenebilir.
8. Çalışmalara Türk halk müziği, popüler müzik, film müzikleri gibi farklı müzik türlerinden örnekler dâhil edilerek müzikal çeşitlilik sağlanabilir.
9. Öğrencinin yanlış pozisyon alımlarını fark ederek düzeltmesini teşvik eden "yanıltma temelli" eğitsel oyunlar ve teknik etütler oluşturulabilir.
10. Çalışmalar, teknik zorluk düzeyine göre aşamalı biçimde sıralanarak yapılandırılmış bir öğrenme rotası sunmalıdır.
11. Pozisyon çalışmalarına, farklı dizi türleri, modlar veya pentatonik yapılar eklenerek melodik çeşitlilik kazandırılabilir.

12. Geliştirilen materyallerin pedagojik etkisinin değerlendirilmesi amacıyla, deneysel ve nicel araştırmalara dayalı uygulamalı çalışmalar yürütülebilir.
13. Materyallerin her birine QR kodlar eklenerek çalım örnekleri, açıklayıcı videolar veya öğretmen rehberliği içeren dijital içeriklerle desteklenmesi önerilir.
14. Geliştirilen viyolonsel eğitimi materyalleri, bireysel çalma dışında oda müziği, eşlikli çalma veya grup derslerine de uyarlanacak şekilde çeşitlendirilebilir.

KAYNAKLAR

Akbel, B. A. (2018). Öğretim elemanlarının viyolonsel eğitiminde Türk müziğinin kullanılma ve öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 6 (*2), 84-107.

Aktaş, J. (2022). *Viyolonsel çalgısının lisans eğitimi süreci ile mesleki hayat içerisinde edinilen bilgi ve tecrübelerin karşılaştırılması* Yüksek Lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.

Aksoy, A. B. (2015). Müzik Psikolojisi: Müziksel Davranışların PsikolojikTemelleri. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

Alpay, T. Ö. (2010*). Romantik dönemde varyasyon ve Johannes Brahms'ın solo piyano için varyasyonlar*. Doktora tezi. Dokuz Eylul Universitesi, İzmir.

Aydın, M. (2020). *Viyolonsel Eğitiminde Öğrencilerin Motivasyonunu ArttıranYöntemler ve Uygulamalar*. İstanbul Üniversitesi Müzik Fakültesi YüksekLisans Tezi, İstanbul.

Aydoğan, S. (2023). *Hayat şarkılarla güzel.* Arkadaş Yayıncılık.

Aykar, A. (2014). *Suzuki yönteminin Türk halk ezgileri kullanılarak başlangıç gitar eğitimine uygulanabilirliği* Yüksek Lisans tezi. Necmettin ErbakanÜniversitesi, Konya.

Basit, A. (2023). *Viyolonsel Eğitimine Yönelik Öğrenci İhtiyacı ÇerçevesindePopüler Müzik Eksenine Dayalı Materyal Hazırlama ve Öğretmen Görüşleri.* Yüksek Lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bartel, L. (2004). *Musical development and learning: The international perspective*.Canadian Music Educators' Association.

Bilgin, S. (2004). Eğitim müziğinde prozodi. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, (284- 291),* Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Bilgin, S., & Saktanlı, S. C. (2010). Egitim Müzigi Besteleme Teknikleri Bakımından. *Fine Arts, 5* (1), 22-27. https://doi.org/10.12739/10.12739

Büyükbayram, O. A., & Pınar Tansever, L. (2020). Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimi'nde En Çok Kullanılan Çocuk Şarkılarının Notalarının, Çocukların Yaşlarına Uygunluğunun Değerlendirilmesi Ve Şarkıların Türk Dili Prozodi Kurallarına Göre İncelenmesi. *İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (2), 223-245.

Büyükköse, A., & Albuz, A. (2022). Eşlikli çalgı eğitiminde halk türkülerinin kullanılması ve performansa etkisine yönelik araştırmaların incelenmesi. *Türk Müziği*, 101-109.

Cangal, N. (2004). *Müzik Formları*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

Carpinteyro-Lara, G. (2014). *The application of the kinesthetic sense: An introduction of body awareness in cello pedagogy and performance*. University of Cincinnati.

Coşkun, S. (2024) *Viyolonselde Okul Şarkılarına Dayalı Pus Tekniği ÖğretimininEntonasyon Üzerine Etkileri.* Doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çınar, Ç. (2019). *Viyolonsel eğitimi sürecinde karşılaşılan entonasyon problemine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerinin öğrenci performansı ile karşılaştırılması* Yüksek Lisans Tezi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Demirbatır, R. E. (1999). "Eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde viyolonsel eğitiminin genel durumu". *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *12* (1), 171-183.

Demirtaş, N. (2021). *Viyolonsel Eğitiminde Teknik Becerilerin Gelişimi ve ÇocukŞarkılarının Rolü.* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi.

Dotzauer, J. J. F. (1850). *113 Etudes for Cello*. International Music Company.

Erten, C. F., & Çilden, Ş. (2018). Kulaktan (işitsel temelli) öğretim yöntemi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 248-267.

Felek, A. (2012). *Türkiyede eğitim fakülteleri müzik eğitimi ana bilim dallarında viyolonsel eğitiminde en çok kullanılan başlangıç metotlarının karşılaştırmalı analizi*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,Erzurum.

Felek, A., & Demirci, B. (2012). Viyolonsel Eğitiminde En Çok KullanılanBaşlangıç Metotlarının Karşılaştırmalı Analizi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, (29), 83-99.*

Feuillard, L. R. (1964). *Daily Exercises for Cello. Alphonse Leduc.*

Göğüş, G. (1999). Müzik Yeteneğinin Tanımı, Ölçümü ve Deneme Yetenek Testi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12 (1), 147-154.*

Göğüş, G. (2009). Müzik yeteneğinin geliştirilmesinde küçük yaşlarda eğitime başlamanın önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22* (1), 89- 102.

Gök, M. (2022). Klasik Gitar Eğitiminde Üretken Öğrenme Modeli'nin Kullanılması: Agustin Barrios Mangoré La Catedral Örneği. *Konservatoryum*, 9(2), 321-344.

Görücü, Y. D., & Ünsal, S. Öğretim İlkeleri Açısından Ortaöğretim Sosyoloji Ders Kitabının İncelenmesi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, *15*(2), 1715-1744.

Gün Duru, E. (2013). *Keman Eğitiminde Ezber Yöntemine Dayalı ProgramınınÖğrenci Performansına Etkisi.* Doktora tezi. Mehmet Akif ErsoyÜniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.

Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269–289.

Hwang, I. H. (2006). *A synthesis of the advanced etudes by Dotzauer, Gruetzmacher, and Popper*. University of Cincinnati.

Kale, A. F. (2021). *Öğretmen yetiştiren kurumlarındaki viyolonsel eğitiminin öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Okan Üniversitesi, İstanbul.

Kaptan, S. (2018). Viyolonsel Eğitiminde Pozisyon Geçişlerine Yönelik Karşılaşılan Teknik Sorunlar. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 26(3), 789–798.*

Kaya, E. E. (2010). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda makamsal etüt ve egzersizlerle viyolonsel eğitiminin uygulanabilirliği. Yayımlanmış doktora tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.

Kayaarslan, B., & Kumtepe, M. A. (2020). Türkiye'de halk ezgilerinin viyolonsele aktarılmasına ilişkin yapılmış lisansüstü tezler. *Online Journal of Music Sciences, 5*(2), 185-211.

Kılıç, A. (2020). *Lisans düzeyi Türk müziği viyolonsel eğitimi programlarının değerlendirilmesi sonucu elde edilen bulgulara yönelik eğitimci görüşleri üzerine bir araştırma*. Doktora tezi. Afyon Karahisar Üniversitesi, Afyon.

Köksal, O. (2016). *Öğretim ilke ve yöntemleri çağdaş uygulamalarla yöntem ve teknikler*. Eğitim Yayınevi.

Koğa Demirbacak, N. (2019). *Viyolonsel eğitiminin başlangıç aşamasında tekerlemelerin ve Türk çocuk şarkılarının kullanımına yönelik eğitimci görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Kumtepe, Ö. Ü. D. G. (2022). Viyola Dersi Kazanımlarında Suzuki Metodu. *Müzik Eğitiminde Öğretim Yaklaşım ve Yöntemleri*, 69.

Kuzu, A., Çankaya, S. ve Mısırlı, Z. A. (2011). Tasarım Tabanlı Araştırma ve Öğrenme Ortamlarının Tasarımı ve Geliştirilmesinde Kullanımı. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, *1*(1), 19-35.

Mantel, G. (1995). *Cello technique: principles and forms of movement*. Indiana University Press.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2022). *Güzel Sanatlar Liseleri viyolonsel dersi öğretim programı.*Erişim adresi: https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=1709

Mooney, R. (1997). *Position Pieces for Cello*. Alfred Music Publishing.

Özçimen, A., & Burubatur, M. (2012*).* Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Birinci Sınıf 1. ve 2. Yarıyıl Viyolonsel Eğitiminde En Çok Kullanılan Metot Etüt ve Egzersizler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (27), 185-194.

Özdemir, S. (2018). Farklı düzeylerdeki viyolonsel öğrencilerinin teknik problemleri; Akdeniz üniversitesi Antalya devlet konservatuvarı örneği. (Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya). Erişim adresi: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp, 526987.

Özmenteş, S. (2006). Cumhuriyet dönemi müzik eğitimi politikalarının Türkiye'deki yansımaları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(3), 55–66.

Önal, Ö. (2012). Ses, dil ve müzik. *Dil dergisi*, (155), 7-23.

Önder, O. (2012). *Zeybek müziklerinin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliği ve viyolonsel eğitimine uyarlanması*. Yüksek Lisans tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi.

Öner, B. (2019). *Viyolonsel eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarının incelenmesi ve karşılaştırılması*. Yüksek Lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özal, K. (2007). *Dalcroze metodu*. Müzik Eğitimi Yayınları, 5-7.

Özdemir, G. (2016). The process of musical hearing. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 2(1), 183-190. https://doi.org/10.24289/ijsser.279096

Reimer, B. (2003). *A Philosophy of Music Education: Advancing the Vision*. Prentice Hall.

Shin, H. (2022). Cultural relevance in string pedagogy: Integrating local melodies in technical training. *International Journal of Music Education,* 40(1), 56–72.

Small, C. (1998). *Musicking: The Meanings of Performing and Listening*. Wesleyan University Press.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi: Temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar*. Evrensel Müzikevi.

Uğraş, F., & Gök, M. Güzel Sanatlar Lisesi Çello Dersi Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Kazanımlarının Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *16*(1), 1308-1337.

Saraç, G. (2003). Öğrenme Kuramlarına Göre Bir Yaylı Çalgı Olarak Viyolonsel Eğitimi Ve Viyolonsel Öğretim Programı Süreci. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (*11), 25-37.

Saraç, A. G. (1992). *Türkiyede eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde viyolonsel öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin öğrenciye yansıması*. Yüksek Lisans tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sak Brody, Z. (2016). "Suzuki Yetenek Eğitimi" Felsefesine Kısa Bir Bakış." *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 6(1), 79-88.

Şişman, Ç. (2010). *Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi müzik eğitimi bölümlerinde ve devlet konservatuarlarında lisans düzeyinde yaygın olarak kullanılan viyolonsel sol el ile ilgili metotların analizi*. Yüksek Lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tufan, S. (2000). Piyano eğitiminde bellek-ezber ilişkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 185-190.

Tuğcular, E. (2015). Eğitim Müziği Besteleme Dersinde İzlenen Yöntemler (Gazi Üniversitesi Örneği). *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-12.

Türkmen, E. F. (2010). Türk Çocuk Şarkıları Dağarcığının Müzik Öğretmenlerinin Yaklaşımları Açısından Değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe University Journal of Social Sciences/Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *12*(2).

Uçan, A. (1996). *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

Umuzdaş, S. (2024). Lise Ve Lisans Düzeyindeki Viyolonsel Öğrencilerinin Çalgı Çalmada Karşılaştıkları Teknik Problemlerin İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, *6*(6 Issue 2), 1221-1239.

Wolfs, K., Vandenabeele, V., & Benoit, C. (2018). Effects of position knowledge on intonation in string instrument performance. *Musicae Scientiae*, 22(4), 467 481.

Yayla, F. (2006). Müziksel İşitmenin Temel Prensipleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12: 28-38.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, B. (2017). *Viyolonsel Eğitiminde Müzikal Hafıza ve Ritim Gelişimi: Çocuk Şarkılarının Kullanımı*. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Müzik Bölümü Yüksek Lisans Tezi.

Yükseköğretim Kurulu. (2018). Müzik öğretmenliği lisans programı. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf

EKLER

Ek 1: Viyolonsel Öğretim Elemanı Uzman Görüşme Formu

Değerli katılımcı,

Bu görüşme formunda Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü GSE Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda Doç. Dr. Murat GÖK danışmanlığında sürdürülen "Viyolonsel Eğitiminde Pozisyon Geçişlerine Yönelik Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışmaların Oluşturulması" başlıklı yüksek lisans tez çalışması için fikirlerinize başvurulmuştur. Araştırmanın amacı; viyolonselde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonlar arasındaki geçiş çalışmalarına yönelik Türk okul şarkılarına dayalı teknik çalışmaların oluşturulmasıdır. Anket sorularını yanıtlamadan önce araştırmacı tarafından viyolonselde pozisyon geçişine yönelik geliştirilen teknik çalışmaların yer aldığı sayfaları lütfen inceleyiniz. Ankete vereceğiniz yanıtlar araştırma dışında hiçbir yerde kullanılmayacaktır. Katılımınız ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Araştırmacı: Burçin BUĞUR, OMÜ Lisansüstü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, MEB Müzik Öğretmeni.

1. Çalıştığınız Kurum:

2. Kaç yıldır viyolonsel eğitimi veriyorsunuz?

1-5 yıl ☐ 6-10 yıl ☐ 11-15yıl ☐ 16 ve üzeri yıl ☐

3. Viyolonsel eğitiminde 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonlarda geçiş çalışmaları için hangi metotları kullanıyorsunuz?

4. Viyolonsel öğrencileriniz 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyon geçişlerinde ne tür zorluklar yaşamaktadırlar?

5. Viyolonsel eğitiminde sık kullanılan etüt kitaplarının pozisyon geçişine yönelik teknik çalışmalarda yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Kararsızım ☐ Hayır ☐

6. 1., 2., 3., 4. ve 5. pozisyonların birbirleri arasında geçişine yönelik incelediğiniz alıştırmalarla ilgili değerlendirmenizi işaretler misiniz?

Uygun ☐ Geliştirilmeli ☐ Uygun Değil ☐

Geliştirme önerilerinizi söyleyebilirsiniz/yazabilirsiniz:

7. Viyolonselde pozisyon geçişlerine yönelik okul şarkılarıyla oluşturulmuş çalışmaları öğretim programınıza dahil eder miydiniz?

Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐

8. Viyolonsel eğitiminde bilinen ezgilerin kullanılmasının pozisyon geçişine yönelik kazanımlarda öğretimin kalıcılığını arttırabileceğini düşünüyor musunuz?

Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐

9. Viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişlerine yönelik okul şarkılarına dayalı teknik çalışmalar öğrencilerin entonasyon becerisini arttırabilir.

Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐

10. Viyolonsel eğitiminde okul şarkılarına dayalı teknik çalışmalar öğrencilerin farklı pozisyonlarda açık ve kapalı pozisyon kavramını öğrenmelerinde etkili olabilir.

Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐

11. Viyolonsel eğitiminde okul şarkılarına dayalı teknik çalışmaların pozisyon geçişlerinde etkili ve faydalı olabileceğini düşünüyor musunuz?

Katılmıyorum ☐ Kararsızım ☐ Katılıyorum ☐

12. Viyolonsel eğitiminde pozisyon geçişine yönelik teknik çalışmalarda okul şarkıları bir materyal olarak kullanılabilir mi? Bu konudaki görüşlerinizi ifade eder misiniz?

13. Pozisyon geçişlerine yönelik tasarlanan bu çalışmaların öğrencilerin viyolonselde seslendirme becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz etkileri neler olabilir?

14. İncelediğiniz materyallerin viyolonselde pozisyon geçişine yönelik amatör ve profesyonel; çocuk ve yetişkin viyolonsel eğitiminde kullanılabilirliği ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

*** Görüşme formumuz sona ermiştir. Katılımınız için teşekkür ederim. ***

Ek 2: Kurul İzin Belgeleri

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
30.11.2023	45	2023/1727

KARAR NO:
2023/1727- Enstitümüz ana bilim/ana sanat dallarında öğrenim gören aşağıda adı, soyadı yazılı lisansüstü öğrencilerin tez konusu önerilerine ilişkin ana bilim/ana sanat dalı başkanlıklarının teklif yazıları görüşüldü.
Yapılan görüşme sonucunda; Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 32. ve 38. maddelerine göre danışman öğretim üyelerinin önerisi, ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurullarının kararı doğrultusunda aşağıda adı ve soyadı yazılı öğrencilerin tez konularının aşağıdaki şekliyle kabulüne, etik kurul onayı gerektiren doktora/sanatta yeterlik tez konuları için anılan yönetmeliğin 39. maddesi gereğince Tez Önerisi Savunmasından en az 15 gün önce Tez İzleme Komitesine sunulmak üzere "*Etik Kurul Onayı*" alınmasına ve tez önerisi savunmasından sonra tutanağa eklenerek enstitümüze iletilmesine, gerekli durumlarda çalışmanın yapılacağı kurum/kuruluş izin belgelerinin alınmasına, kararın ilgili ana bilim/ana sanat dalı başkanlıklarına bildirilmesine katılanların oybirliği ile karar verildi.

Öğrenci No	Öğrencinin Adı-Soyadı	YL/DR	Ana Bilim/Ana Sanat Dalı	Danışmanın Adı-Soyadı	Tez Konusu
22281716	Gülsüm TARIM	Tezli YL	Metalurji ve Malzeme Mühendisliği	Prof. Dr. Özgür DEMİRCAN	Kalsiyum Karbonat Katkılı PVC/HFFR Kabloların Mekanik Özelliklerinin İncelenmesi
22281075	Gülşah KARAMAN KIYAK	DR	Sosyoloji	Doç. Dr. İlyas SUCU	Sermaye Sahipliğine Göre Boşanma Sonrası Kadının Konumu: Samsun - Alaçam Örneği
22282189	Şeyda TÜRKMEN	Tezli YL	İktisat	Doç. Dr. Demet ÖZMEN YILMAZ	Genç İşsizliğinin Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Analizi: Samsun İli Örneği
21281772	Büşra SEREN	Tezli YL	Hemşirelik	Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENİ	KOAH Hastalarına Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeğinin Türkçe Versiyonunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması
22281354	Bilge ŞAHİN IŞIK	Tezli YL	Hemşirelik	Doç. Dr. Esra TURAL BÜYÜK	Prematüre Bebeklerde Orogastrik Sonda Tespitinde Kullanılan Farklı Materyallerin Cilde Etkisinin Değerlendirilmesi
22281353	Hale Nur ÇAKIR	Tezli YL	Hemşirelik	Doç. Dr. Esra TURAL BÜYÜK	İnstramüsküler Aşı Uygulaması Yapılan Bebeklerde Helfer Skin Tap Tekniği ile ShotBlocker Tekniğinin Ağrıyı Azaltmadaki Etkinliğinin İncelenmesi
22281701	Sevdanur YÜCEL	Tezli YL	Hemşirelik	Doç. Dr. [illegible]ARLI	Mekanik Ventilasyon Desteği Alan [illegible] Hiling Düzeyi ve Basi Yarası [illegible] Davranışları Arasındaki [illegible] İncelenmesi

İnparafan ÖZTÜRK
Enstitü Sekreteri

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
30.11.2023	45	2023/1727

22280518	Omar Qahtan Abdulazeez ABDULAZEEZ	Tezli YL	Hemşirelik	Doç. Dr. Şenay ARLI	Kanıta Dayalı Uygulamalar Kapsamında Hemşirelerin Cerrahi Alan Enfeksiyonunu Önlemeye Yönelik Yaklaşımlarının Eğitim Öncesi ve Sonrasında Değerlendirilmesi
21281110	Keto MELIKISHVILI	Tezli YL	İşletme	Prof. Dr. Hasan GÜL	Hizmetkar Liderlik Tarzının Merhamet Yorgunluğuna Etkisinde Çalışanların Psikolojik İyilik Halinin Aracı Rolü
22282642	Beyza REİSOĞLU	Tezli YL	Moleküler Tıp	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Alper ARSLAN	Üçlü-Negatif Meme Kanseri Hücrelerinde Isı Şoku Yanıtı İnhibisyonunun Karboplatin Duyarlılığına ve ERCC1 Gen Ekspresyonuna Etkilerinin Araştırılması
21281148	Temel MAHMUTOĞLU	DR	Temel İslam Bilimleri	Prof. Dr. Mehmet OKUYAN	Kur'an'da Konuların Ele Alınışında Bağlamın Etkinliği: Kıssalar Örneği
22281343	Hüseyin ÜN	Tezli YL	Dölleme ve Suni Tohumlama (Veteriner)	Doç. Dr. Alper KÖÇYİĞİT	Amasya İli Suluova İlçesi Süt Sığırcılığı İşletmelerinde Östrus Tespitini Etkileyen Faktörlerin Araştırılması
22281225	Serkan ZEVKİBÜL	Tezli YL	Müzik/Geleneksel Türk Müziği	Prof. Dr. Serhat YENER	Cumhuriyet Döneminden Günümüze Ud Öğretim Metotlarının Karşılaştırmalı İncelenmesi ve Metodoloji Önerisi
20281888	Osman ÖZKOÇ	DR	Tarım Ekonomisi	Dr. Öğr. Üyesi Kerem HAZNECİ	Agroparklar Üzerine Bir Analiz ve Samsun İlinde Agropark Uygulanabilirliğine İlişkin Kurumsal Bir Çalışma
21280799	Nisa Nur POLAT	DR	Ağız Diş ve Çene Cerrahisi	Prof. Dr. Mehmet Cihan BEREKET	Allantoin ve Büyüme Faktörlerinden Zengin Plazmanın Hasarlı Periferik Sinir Üzerine Etkilerinin Deneysel Olarak İncelenmesi
21281204	Nasser SEHATİ MATANAGH	DR	Ağız Diş ve Çene Cerrahisi	Prof. Dr. Mehtap MUĞLALI	Maksiller Sinüs Hacminin, Maksiller Ostium Genişliği ve Nazal Septum Deviasyonuyla İlişkisinin Değerlendirilmesi
21281248	Onur KALYONCUOĞLU	DR	Ağız Diş ve Çene Cerrahisi	Prof. Dr. Mehmet Cihan BEREKET	Kafeik Asit Fenil Esterin Periferik Sinir Hasarının Tedavisinde Etkilerinin Deneysel Olarak İncelenmesi
22280561	Abdallah BALAHA	Tezli YL	İstatistik	Prof. Dr. Vedide Rezan USLU	Samsun İline Ait Meteorolojik Değişkenlerin Beta Regresyonu ve Yapay Sinir Ağlarıyla Karşılaştırmalı Analizi
21282699	Burçin BUĞUR	Tezli YL	Güzel Sanatlar Eğitimi/Müzik Eğitimi	Doç. Dr. Murat GÖK	Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması
19220291	Eda GÜNGÖR	DR	Hemşirelik	Doç. Dr. Oya Sevcan ORAK	Kabul ve Kaçınılık Terapisi Temelli [illegible] Şiddeti Öyküsüyle [illegible] Yardım Arayan Kadınlarda [illegible], Psikolojik [illegible]

Alparslan ÖZTÜRK
Enstitü Sekreteri

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
30.11.2023	45	2023/1727

22281344	Gizem ÇAKIBEY	Tezli YL	Hemşirelik	Doç. Dr. Ruveyde AYDIN	Kolposkopi Yapılan Kadınların Bakım Aldıkları Hemşirelerin İletişimine Yönelik Algılarının Stres ve Kanser Korkusu Üzerine Etkisi
20281028	Musa ŞİMŞEK	Tezli YL	Psikoloji	Dr. Öğr. Üyesi Hilal PEKER DURAL	Seçim Anketi Sonuçları İle Oy Verme Davranışı Arasındaki İlişkide Politik Gelişmişliğin Rolü

Alparslan ÖZÜPAK
Enstitü Sekreteri

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
20.06.2023	6	2023-583

KARAR NO: 2023-583

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Burçin BUĞUR'un Dr. Öğr. Üyesi Murat GÖK danışmanlığında "Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması" isimli yüksek lisans tezine ilişkin veri kaynak taraması ve yarı yapılandırılmış görüşme formu çalışmalarını içeren 18934 sayılı dilekçesi okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Burçin BUĞUR'un Dr. Öğr. Üyesi Murat GÖK danışmanlığında "Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması" isimli yüksek lisans tezine ilişkin veri kaynak taraması ve yarı yapılandırılmış görüşme formu çalışmalarının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

Ek 3: Ölçek Uygulama İzin Belgeleri

BELGE TARIHI: 30.12.2024 BELGE SAYISI: 2400274835

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-45333631-915.03.03-00001026341 27.12.2024
Konu : Araştırma İzni-Burçin BUĞUR

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 23.12.2024 tarihli ve 2400269207 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Burçin BUĞUR'un Doç.Dr.Murat GÖK danışmanlığında yürüttüğü "Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması" konulu tez çalışması kapsamında Müzik Eğitimi bölümünde uygulama yapma talebi Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığınca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer KÖSE
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: BFD2DA6B-567E-4040-9A05-63696CE38070 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/aksaray-universitesi-ebys
Adres: Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Bahçesaray Mahallesi 68100 Aksaray
Ayrıntılı bilgi için: Serdar ÖZBAY
Bilgisayar İşletmeni

1 / 1

BELGE TARIHI: 8.01.2025 BELGE SAYISI: 2500005050

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-57452775-100-316322 07.01.2025
Konu : Araştırma Uygulama İzni (Burçin BUĞUR)

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 23.12.2024 tarihli ve E-49933177-100-2400269207 sayılı yazınız.

İlgi yazıda belirtilen Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Burçin BUĞUR'un Doç. Dr. Murat GÖK danışmanlığında yürüttüğü, "Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması" konulu araştırma çalışmasının, Üniversitemiz Müzik Eğitimi Bölümünde uygulanmasına ilişkin izin talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Rıza BAYRAK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSAL4K2055 Pin Kodu :66022 Belge Takip Adresi : https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5743&eD=BSAL4K2055&eS=316322

Adres:Korucuk Mah. Selanik Cad. 15 Temmuz Yerleşkesi Rektörlük Binası No:21B 57010 Merkez / SİNOP

Bilgi için: Feriştah BULUT
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Dahili: 1208

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-98725097-100-2400275058 30.12.2024
Konu : Araştırma Uygulama İzni (Burçin BUĞUR)

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 20.12.2024 tarihli ve E-72975315-100-2400268674 sayılı yazınız.
b) 27.12.2024 tarihli ve E-78339419-100-2400271263 sayılı yazımız.

İlgi yazınızda, Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Burçin BUĞUR'un **"Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması"** konulu tez çalışması kapsamında fakültemiz Müzik Eğitimi Anabilim Dalında okuyan öğrencilere araştırma-uygulama yapma isteği ile ilgili Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, bölüm başkanlığının uygun görüşü doğrultusunda Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Hamza ÇALIŞICI
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: C4CCCA9 Belge Takip Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ondokuz-mayis-universitesi-ebys

Adres: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlük Binası
Bilgi için : Dilek Coşkun
Memur
Telefon No:
Faks No: (0 362) 4576078
Telefon No:
e-Posta:
İnternet Adresi:
Direkt Hat:

BELGE TARIHI: 6.01.2025 BELGE SAYISI: 2500003782

T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-78436549-100-400009 06.01.2025
Konu : Araştırma Uygulama İzni (Burçin BUĞUR)

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 23.12.2024 tarihli ve E-49933177-100-2400269207 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ile bildirilen Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Burçin BUĞUR' un, Doç. Dr. Murat GÖK danışmanlığında yürütülen "Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması" konulu tez çalışması kapsamında, Üniversitemiz Safranbolu Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Müzik Bölümünde uygulama yapma isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür. Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Fatih KIRIŞIK
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: BSR8TAZ81J Belge Doğrulama Adresi : https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=4043&eD=BSR8TAZ81J&eS=400009
Adres: Karabük Üniversitesi Merkez Kampüsü Kılavuzlar Mahallesi 413. Sokak No: 10 Merkez/Karabük
Bilgi için: Adem AKÇİN
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

BELGE TARIHI: 27.12.2024 BELGE SAYISI: 2400273648

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-88179374-100-2400427683 26.12.2024
Konu : Araştırma Uygulama İzni (Burçin BUĞUR)

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Burçin BUĞUR'un **"Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması"** konulu çalışması ile ilgili Üniversitemiz Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dekanlığından alınan 26.12.2024 tarih ve E-29202147-100-2400427017 sayılı belge ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Yüksel GÖKTAŞ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek : 26.12.2024 tarihli ve E-29202147-100-2400427017 sayılı belge

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: f1ea42fc-105e-4f31-a1ff-3ffcd06b803b Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ataturk-universitesi-ebys
Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesi 25240 Erzurum
Bilgi: Meryem SARİ
Faks: +90 442 2315884
E-Posta: odaire@atauni.edu.tr

BELGE TARIHI: 30.12.2024 BELGE SAYISI: 2400274835

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-45333631-915.03.03-00001026341 27.12.2024
Konu : Araştırma İzni-Burçin BUĞUR

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 23.12.2024 tarihli ve 2400269207 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Burçin BUĞUR'un Doç.Dr.Murat GÖK danışmanlığında yürüttüğü "Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması" konulu tez çalışması kapsamında Müzik Eğitimi bölümünde uygulama yapma talebi Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığınca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer KÖSE
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: BFD2DA6B-567E-4040-9A05-63696CE38070 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/aksaray-universitesi-ebys
Adres: Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Bahçesaray Mahallesi 68100 Aksaray
Ayrıntılı bilgi için: Serdar ÖZBAY
Bilgisayar İşletmeni

BELGE TARIHI: 14.01.2025 BELGE SAYISI: 2500009935

MAKÜ
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-83427534-302.08.01-477949 13.01.2025
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 24.12.2024 tarihli, E-49933177-100-2400269207 sayılı ve "Araştırma Uygulama İzni Burçin BUĞUR" konulu yazı()

Üniversiteniz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Burçin BUĞUR'un, Doç.Dr. Murat GÖK danışmanlığında yürüttüğü "Viyolonsel Eğitiminde Türk Okul Şarkılarına Dayalı Çalışma Stratejilerinin Oluşturulması" konulu çalışması kapsamında uygulama yapma isteği ilgi yazı ile bildirilmişti.

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığı'nda uygulamanın kendisi tarafından yapabilmesi koşulu ile uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer TEKŞEN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu :BSA6B1SAJT
Belge Doğrulama Adresi : https://ebys.mehmetakif.edu.tr/enVision/Validate_Doc.aspx
İstiklal Yerleşkesi 15030 BURDUR
Ayrıntılı bilgi için irtibat: Selda KARATAŞ
Evrak Pin Kodu: 28182

ÖZ GEÇMİŞ

Gaziantep Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nden 2012 yılında mezun oldu. 2012 yılında Malatya İnönü Üniversitesi'nde müzik öğretmenliği programında Natalie Costicova'nın viyolonsel sınıfına dahil olarak Lisans eğitiminde üç yıl süreyle çalışmalarını yürüttü. Lisans Eğitiminde Erasmus programı kapsamında 2015-2016 eğitim yılında İtalya Conservatorio Vincenzo Bellini'de eğitim gördü. Elena Ponzoni ile Quartet, Massimo Leonardi ile İşitme Domenico Guzzardo ile orkestra çalıştı. Ünlü barok viyolonsel sanatçısı Gaetano Nasillo ile Milano'da müzikal yorum üzerine çalışmalar yaptı. 2016 yılında Palermo'da Maestro Francesco Fontana yönetimindeki La Cellorchestra'da çellist olarak yer aldı, Rusya ve İtalya'da konser programlarında yer aldı. 2020 yılında MEB bünyesinde müzik öğretmeni olarak çalışmaya başladı. 2021 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisansa başladı. Orta düzeyde İtalyanca, İleri düzeyde İngilizce bilmektedir.

İletişim Bilgileri

ORCID ID : 0009-0002-0366-0461

Yayınlar:

978-625-6671-57-7